

Samaj Weekly

ਸਮਾਜ ਦੀ ਕਲੀ

Punjabi, Hindi & English Newspaper - UK & EU Edition

Vol : 4 : # ਅੰਕ 295

14/04/2026

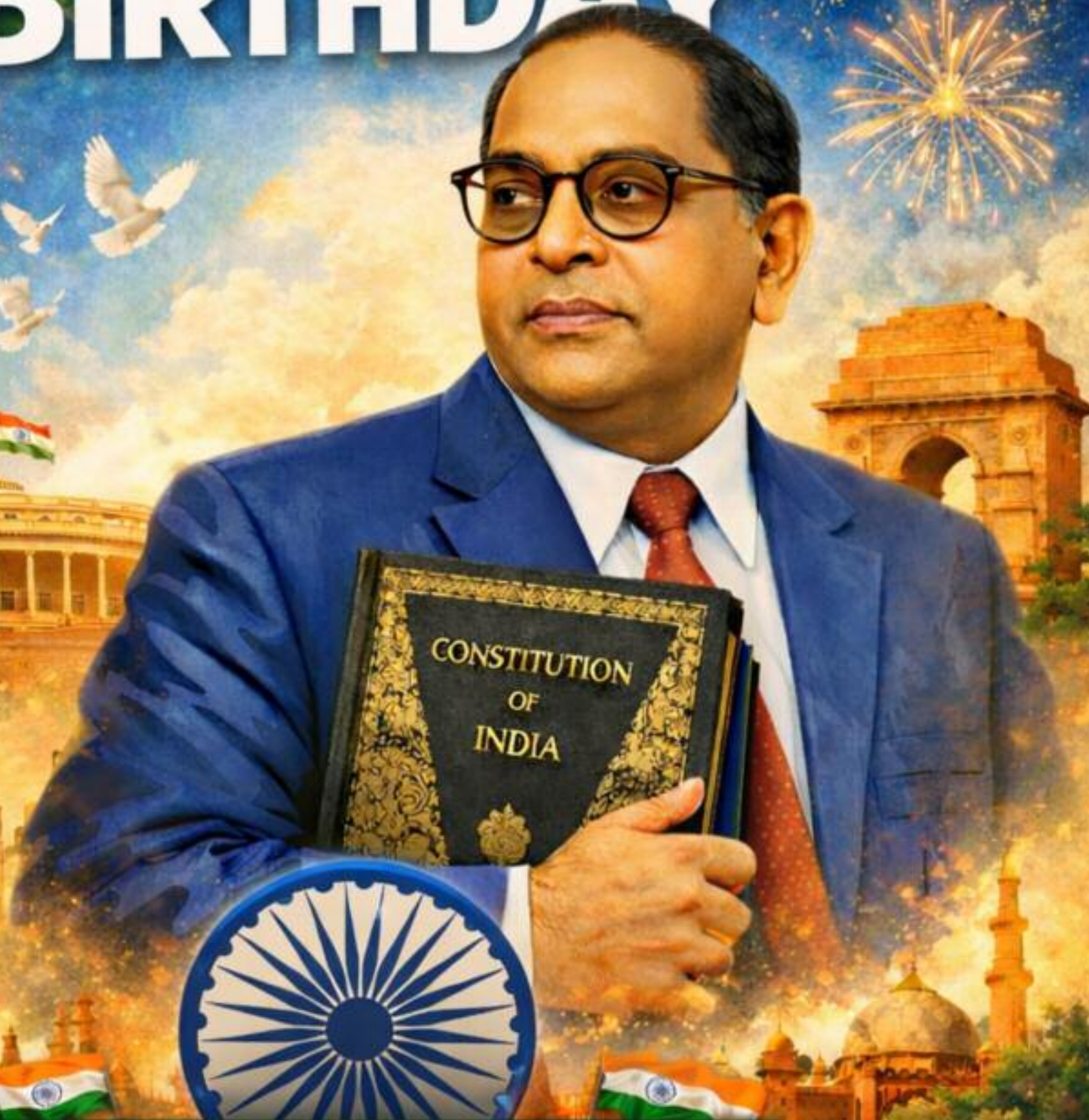
www.samajweekly.com

[f samajweekly](https://www.facebook.com/samajweekly)

[@samajweekly](https://twitter.com/samajweekly)

[# samajweekly](https://www.instagram.com/samajweekly)

**HAPPY
BIRTHDAY**

DR. BABA SAHEB AMBEDKAR

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਦੌਰਾਨ ਬੇਅਦਬੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਬਿੱਲ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਪਾਸ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਵਿਵਸ ਮੌਕੇ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਬੁਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੈਸ਼ਨ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਸਾਂਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਜਾਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ 2026 ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਬਿੱਲ

'ਤੇ ਸਦਨ 'ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਚਾਰ-ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਸਰਬ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਬਿੱਲ ਤਹਿਤ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਉਮਰਕੈਦ ਤੱਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਿੱਲ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਚ

ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੱਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ (ਪ੍ਰਬੰਧ) ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੀਮ ਬਿੱਲ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ: ਜੀਰਾ ਦੇ ਕੋਹਲਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਡਰੋਨ ਅਤੇ 6 ਕਿਲੋ 930 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ: ਇਹ ਘਟਨਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਜੀਰਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਕੋਹਲਾ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਸਾਹ-ਮਣੇ ਆਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਡਰੋਨ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ ₹35 ਕਰੋੜ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਹਲਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਕਣਕ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਡਰੋਨ ਡਿੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਮਿਲਿਆ। ਡਰੋਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੀਲੇ ਪੈਕੇਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲਾਲ ਬੈਗ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਬੈਗ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 15 ਪੈਕੇਟ ਮਿਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 6 ਕਿਲੋ 930 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਤੁਰੰਤ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਡਰੋਨ ਅਤੇ ਹੈਰੋਇਨ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਹ ਖੋਜ

ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੀਮਤ ਕਰੀਬ 35 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਡਰੋਨ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ (ਐਸਐਸਪੀ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਡਰੋਨ ਅਤੇ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਠਾਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਵੈਨ ਅਤੇ ਮਿਕਸਰ ਟਰੱਕ ਦੀ ਹੋਈ ਭਿਆਨਕ ਟੱਕਰ, 11 ਮੌਤਾਂ

ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚ 8 ਮਰਦ ਅਤੇ 3 ਔਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ

ਠਾਣੇ : ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਠਾਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੈਨ ਦੇ 'ਟ੍ਰਾਂਜ਼ਿਟ ਮਿਕਸਰ ਟਰੱਕ' ਨਾਲ ਹਿੰਸਕ ਟੱਕਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸੱਤਵਾਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਔਰਤਾਂ ਸਮੇਤ 11 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵੈਨ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਸਵੇਰੇ 10:45 ਵਜੇ ਕਲਿਆਣ-ਮੁਰਬਾਦ-ਮਾਲਸ਼ੇਜ ਹਾਈਵੇਅ 'ਤੇ ਰਾਇਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਲਹਾਸ ਨਦੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਪੁਲ 'ਤੇ ਵਾਪਰਿਆ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੈਨ ਜੋ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਟਲ ਟੈਕਸੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਸੀ ਕਲਿਆਣ ਤੋਂ ਮੁਰਬਾਦ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ 'ਟ੍ਰਾਂਜ਼ਿਟ ਮਿਕਸਰ' ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਈ। ਮੁਰਬਾਦ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਅਭਿਜੀਤ ਦੇਸ਼ਮੁਖ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਡਰਾਈਵਰ ਸਮੇਤ ਵੈਨ ਦੇ ਸਾਰੇ 11 ਸਵਾਰਾਂ ਦੀ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ

ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਔਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਦੇਸ਼ਮੁਖ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਟੱਕਰ ਇੰਨੀ ਭਿਆਨਕ ਸੀ ਕਿ ਗੱਡੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੁੱਟ ਗਈ, ਅਤੇ ਸਵਾਰ ਲੋਕ ਕੁਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਫਸ ਗਏ। ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਗੋਵੇਲੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇਵੇਂਦਰ ਫੜਨਵੀਸ ਨੇ ਇਸ "ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸੇ" ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁਖਦਾਈ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਆਵਾਜਾਈ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਰਨਾਈਕ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਕਿ ਵੈਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਛੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬੈਠਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸੀ, ਵਿੱਚ 11

ਯਾਤਰੀ ਸਵਾਰ ਸਨ। ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਰਨਾਈਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਵਾਜਾਈ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈਵੇਅ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਕਾਰਨ ਸੜਕ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੇਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਠਾਣੇ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਮੰਤਰੀ ਏਕਨਾਥ ਸ਼ਿੰਦੇ ਨੇ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Samaj Weekly

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ

Editor-in-chief
Devinder Chander
+44 7878 456 484

Editorial Office

Samaj Weekly

Samaj Media Enterprise Ltd
46 Summer Road
Erdington, Birmingham UK
B23 6UR

+44 7878 456 484
+44 121 565 4810

info@samajweekly.com
samajweekly@gmail.com

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਪੰਜਾਬ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਵਧਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਗਰਮੀ, ਤੇਜ਼ ਧੁੱਪ ਨਾਲ ਵਧਿਆ ਤਾਪਮਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਧੁੱਪ ਕਾਰਨ ਤਾਪਮਾਨ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਾਪਮਾਨ 0.4 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਵਧ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹੁਣ ਆਮ ਨਾਲੋਂ 2.8 ਡਿਗਰੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ, ਅੱਜ ਮੌਸਮ ਖੁਸ਼ਕ ਰਹੇਗਾ ਪਰ 16 ਅਤੇ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਲਈ 30 ਤੋਂ 40 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ ਚੱਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਈ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ 35.4 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤਾਪਮਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਾਲੋਂ 4.9 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਵੱਧ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੋਈ।

15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2026 ਤੋਂ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੱਛਮੀ ਗੜਬੜੀ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਹਿਮਾਲੀਅਨ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ, ਲੱਦਾਖ,

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਵਿੱਚ ਹਲਕੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਜਾਂ ਬਰਫ਼ਬਾਰੀ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੱਦਲਵਾਈ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ ਚੱਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਦਲਾਅ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2026 ਤੱਕ ਅਪ੍ਰੈਲ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਔਸਤਨ 26.2 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਮੀਂਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਮ ਔਸਤ 4.9 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਨਾਲੋਂ 435 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੱਧ ਹੈ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਰ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀ C.V. email: samajweekly@gmail.com ਉੱਤੇ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ।

Editor-in-chief : Devinder Chander

Mob: 07878 456 484

ਨੋਟ : ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ 'ਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਹੈਰੋਇਨ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਡਰੋਨ, ਤਕਨੀਕੀ ਖਰਾਬੀ ਕਾਰਨ ਕਣਕ ਦੇ ਖੇਤ 'ਚ ਡਿੱਗਿਆ

ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ: ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਹੈਰੋਇਨ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਇੱਕ ਡਰੋਨ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਰਹੱਦੀ ਚੌਕੀ ਬੀਓਪੀ ਟਾਹਲੀਵਾਲਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ। ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਬੀਐਸਐਫ ਨੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਰਚ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਣਕ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚੋਂ ਖੋਪ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਡਰੋਨ ਤਕਨੀਕੀ ਖਰਾਬੀ ਕਾਰਨ ਕਣਕ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਗਿਆ। ਇਸਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੰਦੇ ਹੋਏ, ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀ ਘੁਬਾਇਆ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ-

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਡਰੋਨ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਬੀਐਸਐਫ ਨੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਰਚ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਚਲਾਇਆ। ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਹੈਰੋਇਨ ਸਮੇਤ ਡਰੋਨ ਬੀਓਪੀ ਟਾਹਲੀਵਾਲਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਣਕ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਖੋਪ ਦਾ ਭਾਰ ਲਗਭਗ 544 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈ। ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਡਰੋਨ ਤਕਨੀਕੀ ਖਰਾਬੀ ਕਾਰਨ ਡਿੱਗਿਆ। ਖੋਪ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਜਲੰਧਰ 'ਚ ਭਿਆਨਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸਾ, ਦੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਜਲੰਧਰ: ਜਲੰਧਰ ਦਿਹਾਤੀ ਦੇ ਲੋਹੀਆਂ ਤੋਂ ਮਲਸੀਆਂ ਸੜਕ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਨੇੜੇ ਦੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਟੱਕਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ਟਰੈਕਟਰ-ਟਰਾਲੀ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੋੜਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ 32 ਸਾਲਾ ਰਾਹੁਲ ਅਤੇ 22 ਸਾਲਾ ਮੋਹਿਤ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਹੁਲ ਅਤੇ ਮੋਹਿਤ, ਕਾਲਾ ਰਾਮ, ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਕੁੜੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਨਕੋਦਰ ਦੇ ਰਵਿਦਾਸਪੁਰਾ ਤੋਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਲੋਹੀਆਂ ਤੋਂ ਨਕੋਦਰ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਲਸੀਆਂ ਦੇ ਲੋਹੀਆਂ ਰੋਡ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਪਹੁੰਚੇ, ਤਾਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਪੰਡੇਰੀ ਮੱਟੂਆਨ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲਤੀਫ ਅਲੀ ਨਾਲ

ਟਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਤੁਲਨ ਗੁਆ ਬੈਠਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਰਾਹੁਲ ਅਤੇ ਮੋਹਿਤ ਸ਼ਾਹਕੋਟ ਤੋਂ ਲੋਹੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀ ਇੱਕ ਓਵਰਲੋਡ ਰੇਤ ਦੀ ਟਰਾਲੀ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਕਾਲਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਨਕੋਦਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਰੈਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਰੈਕਟਰ-ਟਰਾਲੀ ਚਾਲਕ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਮਲਸੀਆਂ ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਹੁਲ ਦੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰਮੇਜ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟਰੈਕਟਰ-ਟਰਾਲੀ ਚਾਲਕ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਵਨ ਬਰਵਾਲ ਨੇ ਰੋਟਰਡਮ ਐਨ.ਐਨ. ਮੈਰਾਥਨ 'ਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਰੀਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਅਪਣੇ ਨਾਂ

ਰੋਟਰਡਮ : ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੰਬੀ ਦੂਰੀ ਦੇ ਦੌੜਾਕ ਸਾਵਨ ਬਰਵਾਲ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਨੀਦਰਲੈਂਡਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਐਨ.ਐਨ. ਮੈਰਾਥਨ ਰੋਟਰਡਮ ਵਿੱਚ 48 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੈਰਾਥਨ ਰੀਕਾਰਡ ਤੋੜਿਆ। ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਐਥਲੈਟਿਕਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਰੀਕਾਰਡ ਸੀ। ਇਸ ਕੁਲੀਨ ਮੈਰਾਥਨ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਬਰਵਾਲ 20ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾ, 42.195 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 2 ਘੰਟੇ, 11 ਮਿੰਟ ਅਤੇ 58 ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ 2:12 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰੀਕਾਰਡ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ 1978 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵਨਾਥ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ

ਭਾਰਤੀ ਦੌੜਾਕ, ਗੋਪੀ ਬੋਨਾਕਲ, 2:13:16 ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਕੇ 23ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾ। ਬਰਵਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰੋਟਰਡਮ ਵਿੱਚ ਦੌੜ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੈਰਾਥਨ ਸੀ। ਐਤਵਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੈਰਾਥਨ ਦੌੜ ਨਹੀਂ ਦੌੜੀ ਸੀ। ਜਨਵਰੀ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਵਿਸ਼ਵ ਐਥਲੈਟਿਕਸ ਕਰਾਸ ਕੰਟਰੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸੀਜ਼ਨ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸੀ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੰਡੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਨਗਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਤੋਂ, 28 ਸਾਲਾ ਬਰਵਾਲ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਲੰਬੀ ਦੂਰੀ ਦੇ ਦੌੜਾਕ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

SHAM LAL CHANDER ID no. 921760

BUILDING MAINTENANCE HANDYMAN (CHECKATRADE)

Sham Lal Chander building maintenance handyman Under checkatrade platform is now available on your local London Area. They have fully trained and experienced tradesmen and do genuinely fast responses to all online enquiries. Their team are knowledgeable and providing on-time service. They have been providing remodelling, repairing and maintaining for over five years.

SPECIALITY:

<p>PLUMBING : - Repairs/Replacement of Bathrooms accessories (sink, taps, tubs, showers, Toilets etc.</p>	<p>ELECTRICIAN :- Repairs/Replacement of all types of Sockets, Switches, Lamps, Fans, Cameras, Washing machines, Cookers, Alarms, Mount TV on walls, etc.</p>	<p>MASONRY WORK: - Plastering, skimming, Brick Work, Slabs Lying, Drive Ways, Roof maintenance etc.</p>	<p>CARPENTRY: - Laminate Flooring, Fencing, Flat Packs Assembling, Doors repairing/ replacing, Skirting, Decking, Selves making etc.</p>
--	--	--	---

For more information please contact at www.checkatrade.com
Chander Consultants Limited, London, UK 07488841161

ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰਮੱਲ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਕਾਕੜਾ ਵਿਖੇ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਪਾਵਨ ਦਿਹਾੜਾ

ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਖੋਪੀਰ(ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ) ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਜੀ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਕੂਲ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਾਬਾ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੈਨੇਜਰ ਸਰਦਾਰ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ

ਡਾ: ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਸਦਕਾ ਅੱਜ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਡਾ: ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਜੈਯੰਤੀ, ਵਿਸਾਖੀ ਤੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਬੜੀ ਹੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਅੱਜ ਸਕੂਲ ਦੇ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਤਨੇਮ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਡਾ: ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਬੰਧੀ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਸਬੰਧੀ ਵੱਖ-

ਵੱਖ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਫੈਂਸੀ ਡਰੈੱਸ ਅਤੇ ਕਲਚਰਲ ਡਰੈੱਸ ਮੁਕਾਬਲਾ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਰੈੱਪ ਵੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਮੌਕੇ ਦੇ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ

ਸੁੰਦਰ ਪਹਰਾਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੱਜ ਕੇ ਆਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ, ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਤੇ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵੀ ਵੰਡੇ ਗਏ, ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਆਪਕ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਚਾਰੋਂ ਹਾਊਸਾਂ ਦੇ ਹੈੱਡ

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ, ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਕ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮਨਸਵੀ ਸਨ। ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਸਕੂਲ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਮੈਡਮ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਮੈਡਮ ਹਰਗਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸਨਮੀਤ ਸਰ ਅਵਤਾਰ ਸਰ ਹਰਿੰਦਰ ਸਰ ਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਸਮੇਤ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ : ਦਰਜਨਾਂ ਪਰਿਬਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨਾਨਕਪੁਰ ਵਲੋਂ ਸਿਰੋਪਾਓ ਪਾ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਵਾਗਤ

ਕਪੂਰਥਲਾ, 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਕੌੜਾ)- ਹਲਕਾ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ, ਜਦੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਬਲਾਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਬੀਬੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਲਕੇ ਦੇ ਦਰਜਨਾਂ ਮੋਹਤਵਾਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸਿਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਦਕਾ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨਾਨਕਪੁਰ ਵਲੋਂ ਸਿਰੋਪਾਓ ਪਾ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਵਾਏ। ਬੀਬੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਫਾਊਂਡਰ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਵੱਡਾ ਧੋਖਾ

ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕੇ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਬਣਾਵਾਂਗੇ। ਜਦ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਏਨਾ ਗੰਧਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਸੀ ਉਹ ਸਿਰਫ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਰਾਹੀ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਦ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਹੁਣ ਜਦ ਇਹਨਾ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਕੇ ਇਹ ਨਿਕੰਮੀ ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਜੋ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲਿਆਂ

ਦੀ ਕਠਪੁਤਲੀ ਬਣ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ ਨਾ ਹੀ ਇਹਨਾ ਦੀ ਕੋਈ ਸੋਚ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੁੱਝ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਸਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨਾਨਕਪੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲਈ ਪਿਆਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਨ ਬ ਦਿਨ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ 2027 ਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨਾ ਤੈਅ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਜੋ ਕੋਈ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀ ਸ਼ਿਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਚ ਬੀਬੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਲਾਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ, ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਨੀ ਮੁਰਾਦਪੁਰ, ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁਰਾਦਪੁਰ, ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧਰ ਜਗੀਰ, ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਨਾ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਹਨਾ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁਰਾਦਪੁਰ, ਬਕਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਮੁਰਾਦਪੁਰ, ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਦੇਵ ਨਾਨਕਪੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਬਣਦਾ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਊਗਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ, ਅਰੁਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੈਦਪੁਰ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸਿਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਆਗੂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਬੀਕੇਯੂ ਪੰਜਾਬ (ਇਕਾਈ ਜਲੰਧਰ ਨੇ) ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਮਹਿਤਪੁਰ ਕਣਕ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ

13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਕਣਕ ਦਾ ਦਾਣਾ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਿਆ - ਬਾਜਵਾ

ਮਹਿਤਪੁਰ, 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੰਦੀ)- ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਾਈ ਜਲੰਧਰ ਵੱਲੋਂ ਬੀਕੇਯੂ ਮੌਸਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜਲਦ ਤੋਂ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਦੀ ਜਲਦ ਖਰੀਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਏ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਮੂਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਹਲਕਾ ਸ਼ਾਹਕੋਟ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਫੁਰਮਾਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਮਹਿਤਪੁਰ ਪੁੱਜਣ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਤਿਖਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਆਰੰਭਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਣਕ ਦੀ ਖਰੀਦ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੱਜ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਖਰੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਖਰੀਦ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਫੁਰਮਾਨ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਣਕ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਕੁਆਲਿਟੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਖਰੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ

ਬੀਕੇਯੂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਸੋਢੀ ਸਿੰਘ ਕੌਰ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਪੰਜਾਬ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਗਾ ਸਰਪੰਚ ਬਘੇਲਾ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਹਰਾ ਡਾਕਟਰ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਵਿਹਰਾ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਰਾਜਸਥਾਨੀ ਭਿੰਦਾ ਬਾਲੋਕੀ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਬਾਲੋਕੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਦਰਮਾਨ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪਹਿਲਾ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਟਿੱਬਾ ਵਿਖੇ ਅੱਜ

ਕਪੂਰਥਲਾ, 3 ਮਾਰਚ (ਕੌੜਾ)- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਟਿੱਬੇ ਵਿਖੇ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਬਾਬਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਲੱਡ ਡੋਨੇਟ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ

ਪਹਿਲਾ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਬਾਬਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਲੱਡ ਡੋਨੇਟ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੰਨੜਾ ਨੇ

ਦੱਸਿਆ ਕਿ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦਿਨ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਟਿੱਬਾ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤਪ ਅਸਥਾਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸਾਮ 3 ਵਜੇ ਤੱਕ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਖੂਨਦਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੂਨਦਾਨ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਚੜ੍ਹਿਆ ਚੇਤਰ ਸਾਲਾਨਾ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਕਵਿੱਤਰੀ ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਜਸਵਾਲ ਨੂੰ ਕਾਵਿ ਲੋਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ

ਲੁਧਿਆਣਾ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਜਸਵੰਤ ਗਿੱਲ ਸਮਾਲਸਰ)

ਜੰਡਿਆਲਾ ਮੰਜ ਕੀ (ਜਲੰਧਰ) ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਸ. ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਜੀਵੰਤ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਉਸਾਰੇ ਪੈਰਾਡਾਈਜ਼ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ, ਪੱਦੀ ਖਾਲਸਾ (ਫਗਵਾੜਾ) ਵਿਖੇ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ “ਚੜ੍ਹਿਆ ਚੇਤਰ” ਸਾਹਿਤਕ ਮਿਲਣੀ ਬੜੇ ਹੀ ਸੁਚੱਜੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉੱਘੇ ਕਵੀ, ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ “ਕਾਵਿ ਲੋਕ ਪੁਰਸਕਾਰ - 2025” ਪਟਿਆਲਾ ਵਾਸੀ ਕਵਿੱਤਰੀ ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਜਸਵਾਲ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ “ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਨਦੀ” ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 21,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਲਾ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਜਸਵਾਲ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਦੋਆਬਾ ਕਾਲਿਜ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾ. ਉਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਨੇ ਪਰਚਾ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਜਦਕਿ ਤ੍ਰੈਲੋਚਨ ਲੋਚੀ ਵੱਲੋਂ ਮਾਣ ਪੱਤਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ।

ਸੰਦੀਪ ਜਸਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚੋਣਵੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਬੁੱਟਰ, ਉਰਮਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ, ਤ੍ਰੈਲੋਚਨ ਲੋਚੀ ਅਤੇ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਨੋਆ ਨੇ ਬੜੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ, ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਤੋਂ ਖੂਬ ਵਾਹ-ਵਾਹ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਜਨਮੇਜਾ ਜੌਹਲ, ਦਰਸ਼ਨ ਖਟਕ ਦੀਆਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਗ਼ਲਾਂ ਨੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਦਰਸ਼ਨ ਖਟਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੋਚ ਨਿਰੋਲ ਤੇ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅੱਜ ਦਾ ਲੇਖਕ ਸਮਾਜ ਨਾਲੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਹਕੀਕਤ ਦੀ ਸੱਚੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਚੰਗੀ

ਲਿਖਤ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਪਾਠਕਾਂ/ ਸਰੋਤਿਆਂ ਸਨਮੁੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਨਾਇਕ ਲੱਭਣ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਨਾਇਕ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣਾ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਸਹੀ ਰਸਤਾ ਹੈ। ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਜਮਹੂਰੀਅਤ, ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਹਮਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੋਚਣ- ਸਮਝਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕ, ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ “ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਮਾਨ ਹਾਲਤ” ਦੱਸਦਿਆਂ ਸਮਾਜਕ ਚੇਤਨਾ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਡਾ. ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦਾ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਲਗਾਤਾਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈਂਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਚੀ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੱਧ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਵੀ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਧਰਮ ਹੈ। ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਮਾਈ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਰਦੇਸੀ ਅਨੁਵਾਦਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਮੰਗ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸੋਚ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ, ਡਾ. ਲਖਵਿੰਦਰ ਜੌਹਲ, ਦਰਸ਼ਨ ਬੁੱਟਰ, ਡਾ. ਨਿਰਮਲ ਜੋੜਾ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਫਗਵਾੜਾ ਨੇ ਵੀ

ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਰਘਵੀਰ ਕੌਰ, ਰਜਵੰਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਫਗਵਾੜਾ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰਾਇਆ, ਡਾ. ਦੁਲਚਾ ਸਿੰਘ ਬੁਰਾੜ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ ਬੱਬੂ ਸੈਣੀ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਨੀਆ, ਸਿਮਰਤ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਗ਼ਜ਼ਲਗੋ ਬਲਦੇਵ ਰਾਜ ਕੋਮਲ, ਪਰਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਾਮ ਸਰਗੁੰਦੀ, ਆਜ਼ਾ ਅਰਮਾਨ, ਜੱਸ ਸਰੋਆ, ਗੁਰਮੁਖ ਲੋਹਾਰ, ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਵੰਤ ਭਿੰਡਰ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਨਿਆਣਾ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਗੁਰਨੂਰ ਕੌਰ ਸਮੇਤ ਅਨੇਕਾਂ ਕਵੀਆਂ, ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਕੇ ਸਾਹਿਤਕ ਰੰਗ ਭਰਿਆ। ਇੰਦਰਜੀਤ ਆਰਟਿਸਟ ਵੱਲੋਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਚਿੱਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਕਰਸ਼ਣ ਰਹੀ। ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਦਕਿ ਸਾਂਝ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵੀ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ, ਜਦਕਿ ਲਖਵਿੰਦਰ ਜੌਹਲ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ। ਰਵਿੰਦਰ ਚੋਟ ਅਤੇ ਕਮਲੇਸ਼ ਸੰਧੂ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸੁਚੱਜੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਨਿਭਾਈ। ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਵੱਲੋਂ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਆਓ-ਭਗਤ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਬਹੁਤ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਮਾਹੌਲ ਖੁਸ਼ਨੁਮਾ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਕਵੀਆਂ, ਚਿੰਤਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਾ ਕੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

31000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਤਨਖਾਹ ਕਟੌਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 1007 ਦਫਤਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਚੀਮਾ ਦੇ ਘਰ ਛੱਡਣ ਜਾਣਗੇ

● ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੈਸਾ ਮਿਲਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1007 ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੇ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ● ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ 1007 ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਕੱਟ ਕੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਭਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਗਗਨ, ਰਮੇਸ਼ ਬਨਵਾਰੀ

ਕਪੂਰਥਲਾ, 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ) - 20

ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਦਫਤਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੇ 31000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਕੱਟ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਕੇ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਸ ਵਿਚ ਆਏ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ 1007 ਦਫਤਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਦਿੜਬਾ ਵਿਖੇ ਰੈਲੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੇ ਘਰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵੱਲੋਂ 8 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਈ ਕੈਬਨਿਟ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ 1007 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 23.09.2025 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਚੀਮਾ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ 24 ਫਰਵਰੀ 2026 ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਿਸ ਉਪਰੰਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਵੱਡਾ ਇਕੱਠ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵੱਲ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਜਲ ਤੋਪਾਂ ਦੀ

ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਮੁਲ- 31000 ਦਾ ਕੱਟ ਲਗਾ ਕੇ ਾਜਮ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਵਿੱਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਤੇ ਅੜੇ ਕਰਨ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਹੇ ਤੇ ਮੋਹਾਲੀ/ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ 27 ਫਰਵਰੀ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪਿਛਲੇ 20- ਦੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਤੈਅ ਕਰਵਾਈ। ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਕੰਮ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ 27 ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 5 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਮਾਰਚ ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬਜ਼ਟ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਮੁੜ 6 ਮਾਰਚ, 27 ਮਾਰਚ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਾ ਜ਼ਾਰੀ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਫਿਰ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹੁਣ 10 ਸਰਕਾਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਜਦ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੇ ਕੱਟ ਲਾਉਣ ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਗਏ ਤਾਂ ਤੁਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦਫਤਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਹਾ ਕੈਬਨਿਟ ਵਿਚ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਮਤੇ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਰੋਸ ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲਹਿਰ ਕਟੌਤੀ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੈ। ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ 23 ਕਰੋੜ ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸਰਵ ਸਿੱਖਿਆ ਬਜ਼ਾਏ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੇ ਕੱਟ ਲਗਾ ਕੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਭਰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਘੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਕਟੌਤੀ ਨਾਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਜ਼ਮ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੇ ਘਰ ਦਿੜਬਾ ਵਿਖੇ ਛੱਡ ਕੇ ਆਉਣਗੇ।

ਸਦਭਾਵਨਾ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਬੀ.ਐੱਡ ਦੇ ਤੀਜੇ ਸੈਸ਼ਨ 2025-2026 ਵਿੱਚ ਮਾਰੀਆਂ ਮੱਲਾਂ

ਲੁਧਿਆਣਾ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.) ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬੀ.ਐੱਡ ਸਮੈਸਟਰ ਤੀਜੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ 2025-26 ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਚੰਗੇ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕਾਲਜ ਦਾ ਨਾਮ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਚ ਸਿਮਰਨ ਗੋਗਨਾ ਪੁੱਤਰੀ ਪਰਮਿੰਦਰ

ਸਿੰਘ ਨੇ 89% ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਭਾਵਨਾ ਪੁੱਤਰੀ ਜਗਮੋਹਨ ਰਾਏ, ਨਿਸ਼ਾ ਰਾਣੀ ਪੁੱਤਰੀ ਹਰਮੇਸ਼ ਲਾਲ, ਪਾਇਲ ਸੋਨੀ ਪੁੱਤਰੀ ਵਿਜੇ ਸੋਨੀ, ਰਿਸ਼ਬ ਨੰਦਾ ਪੁੱਤਰੀ ਸੰਦੀਪ ਨੰਦਾ ਨੇ 88.60% ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨੀਰਜ ਸ਼ਰਮਾ ਪੁੱਤਰੀ ਗਣੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਨਿਤਿਆ ਸ਼ਰਮਾ ਪੁੱਤਰੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਪਰਮਿੰਦਰ

ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਦੂਆ ਪੁੱਤਰੀ ਨੇ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਜਤਿੰਦਰ ਦੂਆ ਨੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਨਾਮ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ। ਕਾਲਜ ਦੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ ਪਾਸ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਮਿੱਠੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦਾਦੂ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਹੋਈ 'ਪੰਥਕ ਇਕੱਤਰਤਾ' ਨੇ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੱਦਾ

ਜਥੇਦਾਰ ਦਾਦੂਵਾਲ ਜੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਲੰਗਰ ਲਈ ਆਪਣੇ ਟ੍ਰਸਟ ਵੱਲੋਂ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ

ਸਿਰਸਾ/ ਲੁਧਿਆਣਾ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥਸਰ ਦਾਦੂ ਸਾਹਿਬ, ਸਿਰਸਾ (ਹਰਿਆਣਾ) ਵਿੱਚ ਜਥੇਦਾਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ "ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਬਾਦਲ ਭਜਾਓ, ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਕਾਲਜ ਪੰਥ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਕਮੇਟੀ ਬਚਾਓ" ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਵੱਡੀ ਪੰਥਕ ਇਕੱਤਰਤਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪੰਥਕ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ, ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਆਈ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਢਾਡੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੰਡੂਰ ਨੇ ਢਾਡੀ ਵਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ

ਕੀਤਾ। ਮੀਡੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਗਿ. ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਜਥੇਦਾਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ, ਭਾਈ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ, ਜਥੇਦਾਰ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੰਜੋਲੀ, ਡਾ: ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੋਮਾ, ਜਥੇਦਾਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਹੋਲੀ, ਜਥੇਦਾਰ ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਸੰਧ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਪੰਥਕ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਵਕਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਦਲ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਨਕੋਦਰ, ਬਰਗਾੜੀ ਬੇਅਦਬੀ, ਬਹਿਬਲ ਕਲਾਂ, ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੋਲੀਕਾਂਡ ਵਾਪਰੇ। ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਢਿੱਲ ਦੇਣ

ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਵਕਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਵੀ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸੱਚੇ ਪੰਥਕ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਜਾਣ।

ਸੰਗਤ ਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਜਥੇਦਾਰ ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਸੰਧ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਾਦੂਵਾਲ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਵਾਇਆ। ਜਥੇਦਾਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 2014 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਹ ਹਰਿਆਣਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਸਕੂਲ ਤੇ ਕਾਲਜ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮਿਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ

ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਖ ਸੇਵਾ ਸਿਮਰਨ ਟ੍ਰਸਟ ਵੱਲੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਲੰਗਰ ਲਈ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਪੰਚਾਂ-ਸਰਪੰਚਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਰਹੀ।

ਬਲਾਚੌਰ ਬਾਈਪਾਸ ਵਿਖੇ ਸਵਿਫਟ ਕਾਰ ਹੋਈ ਹਾਦਸਾ ਗ੍ਰਸਤ

ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹੋਈ ਮੌਤ, ਦੋ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖਮੀ ਬਲਾਚੌਰ, 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ)- ਬਲਾਚੌਰ ਬਾਈਪਾਸ ਰੋਪੜ ਜਲੰਧਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਤੇ ਸੁੱਜੋਵਾਲ ਪੁਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਇੱਕ ਸਵਿਫਟ ਕਾਰ ਹਾਦਸਾ ਗ੍ਰਸਤ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ

ਅਤੇ ਦੋ ਗੰਭੀਰ ਫਾਟੜ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਐਸ ਐਸ ਐਫ ਟੀਮ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਏ ਐਸ ਆਈ ਕੁਲਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਸਵਿਫਟ ਡਿਜਾਇਰ ਕਾਰ ਨੰਬਰ ਪੀ ਬੀ 35 ਵੀ 5679 ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ੰਕਰ ਦਾਸ ਪੁੱਤਰ ਦਰਸ਼ਨ ਲਾਲ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਭੱਟੀਆਂ ਤਹਿਸੀਲ ਫਿਲੋਰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੀ

ਰੋਪੜ ਸਾਇਡ ਤੋਂ ਬਲਾਚੌਰ ਸਾਈਡ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਾਰ ਸੁੱਜੋਵਾਲ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਾਹਨ ਨਾਲ ਖਿੱਛੋਂ ਟਕਰਾ ਗਈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਰ ਡਰਾਈਵਰ ਸਣੇ ਤਿੰਨ ਜਾਣੇ ਸਵਾਰ ਸਨ ਉਹ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਸ ਐਸ ਐਫ ਦੀ ਟੀਮ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਂਬੂਲੈਂਸ

ਬਲਾਚੌਰ ਬਾਈਪਾਸ ਸੁੱਜੋਵਾਲ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹਾਦਸਾ ਗ੍ਰਸਤ ਹੋਈ ਸਵਿਫਟ ਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਕਵਰੀ ਬੈਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਾਈਡ ਤੇ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ। ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਉਣ ਭੇਜ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ

ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਐਸ ਐਸ ਐਫ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਵੈਨ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਇਡ ਤੇ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਹਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਐਸ ਐਸ ਐਫ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਥਾਣਾ ਸਿਟੀ ਬਲਾਚੌਰ ਅਤੇ ਕੰਟ੍ਰੋਲ ਰੂਮ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਯੂਰਪੀ ਨਿਯਮ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ 'ਚ

ਲੈਸਟਰ (ਇੰਗਲੈਂਡ), 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੱਡੇ)- ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੀਅਰ ਸਟਾਰਮਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਯੂਕੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਯੂਰਪੀ ਸੰਘ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਯਮ ਬਿਨਾਂ ਹਰ ਵਾਰ ਪੂਰੀ ਸੰਸਦੀ ਵੋਟਿੰਗ ਦੇ ਅਪਣਾ ਸਕੇਗਾ। ਇਹ ਕਦਮ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਦ ਮਿਆਰਾਂ, ਉਦਯੋਗ ਲਈ ਕਾਰਬਨ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਵਪਾਰ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਯੂਰਪ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਨਵੇਂ

ਪ੍ਰਬੰਧ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ "ਦੂਜੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ" ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਦ ਮਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਸਮਝੌਤਾ ਯੂਕੇ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਅਰਬਾਂ ਪੌਂਡ ਦਾ ਲਾਭ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਨਿਰਯਾਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਕਾਗਜ਼ੀ ਕਾਰਵਾਈ ਘਟੇਗੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੀਅਰ ਸਟਾਰਮਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਟਕਰਾਵਾਂ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਯੂਰਪ ਨਾਲ ਨੇੜਲੇ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣਾ ਯੂਕੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ

ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਦਮ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਸੁਗਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਯੂਕੇ ਨੂੰ ਯੂਰਪੀ ਸੰਘ ਦੇ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਾਦ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਬਣਾਵਟ, ਪਸ਼ੂ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਿਆਰੀ

ਨਿਯਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਰਬਨ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਯੂਰਪੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਅਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਯੂਕੇ-ਯੂਰਪੀ ਸੰਘ ਸਿਖਰ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਖਾਦ ਮਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਬਨ ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਮਝੌਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਯੂਰਪ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਤਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਤਿੱਖਾ ਵਿਰੋਧ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਨਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ

ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਸਦ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਬਾਹਰਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ। ਰੀਫਾਰਮ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਨਾਇਜਲ ਫਾਰਾਜ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਪਿੱਛਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਯੂਕੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਯੂਰਪੀ ਸੰਘ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੇਠ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਲਿਬਰਲ ਡੈਮੋਕ੍ਰੈਟ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕਦਮ ਲੋਕਤੰਤਰਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਈ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਯੂਰਪ ਨਾਲ ਨੇੜਲੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਵੀ

ਚਰਚਾ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਬਰੈਕਜ਼ਿਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਕੇ ਹਰ ਸਾਲ ਕਈ ਯੂਰਪੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਯੂਕੇ ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੰਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਕਦਮ ਬਰੈਕਜ਼ਿਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੂਕੇ-ਯੂਰਪ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮੌੜ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਾਹੌਲ ਹੋਰ ਵੀ ਗਰਮ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਅੰਡਰ-16 ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਟੀਮ ਨੇ ਰੋਪੜ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦੂਜੀ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ: ਡਾ. ਰਮਨ ਘਈ

-ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਕਰਨ ਨੇ ਬਣਾਈਆਂ 205 ਨਾਬਾਦ, ਅਭਿਨਵ ਨੇ 62 ਨਾਬਾਦ ਅਤੇ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਨੇ 48 ਦੌੜਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) - ਪੰਜਾਬ ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅੰਤਰ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਡਰ-16 ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਇੱਕ ਪੂਲ ਦੇ ਲੀਗ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਪੜ ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਪਾਰੀ ਵਿੱਚ ਬੜਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਰਾ ਕੇ 3 ਅੰਕ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਐੱਚ.ਡੀ.ਸੀ.ਏ. ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰਮਨ ਘਈ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰੋਪੜ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਟਾਸ ਜਿੱਤ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦਿਆਂ 90

ਓਵਰਾਂ ਵਿੱਚ 6 ਵਿਕਟਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ 'ਤੇ 268 ਦੌੜਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਹਾਨ ਕੋਠਾ ਨੇ 101 ਅਤੇ ਅਰਨਵ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ 79 ਦੌੜਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਗੇਂਦਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦਿਆਂ ਅਨਧਰਵ ਮਹਾਜਨ, ਸੰਕਲਪ ਸ਼ਰਮਾ, ਈਸ਼ਾਨ ਅੱਤਰ ਅਤੇ ਅਭਿਨਵ ਪ੍ਰਤਾਪ ਨੇ ਰੋਪੜ ਦੇ 1-1 ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਆਊਟ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲੀ ਪਾਰੀ ਵਿੱਚ ਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਉਤਰੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਮਨਕਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਬਾਦ ਦੋਹਰੇ ਸੈਂਕੜੇ 205 ਦੌੜਾਂ ਅਤੇ ਅਭਿਨਵ ਪ੍ਰਤਾਪ ਦੇ ਨਾਬਾਦ

62 ਦੌੜਾਂ, ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਦੇ 48 ਦੌੜਾਂ ਅਤੇ ਕਪਤਾਨ ਯੁਵਰਾਜ ਠਾਕੁਰ ਦੇ 34 ਅਤੇ ਉਪ-ਕਪਤਾਨ ਮਨ ਨਰਾਇਣ ਦੇ 25 ਦੌੜਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਨਿਰਧਾਰਤ 90 ਓਵਰਾਂ ਵਿੱਚ 3 ਵਿਕਟਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ 'ਤੇ 398 ਦੌੜਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਪਹਿਲੀ ਪਾਰੀ ਵਿੱਚ 130 ਦੌੜਾਂ ਦੀ ਬੜਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕਰਦਿਆਂ 3 ਅੰਕ ਹਾਸਲ ਕਰ

ਲਏ। ਡਾ. ਘਈ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਪੂਰਥਲਾ ਟੀਮ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਅੱਜ ਦੂਜੀ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਾ ਅਗਲਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਨਾਲ 15-16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਖੇਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਇਸ ਜਿੱਤ 'ਤੇ ਐੱਚ.ਡੀ.ਸੀ.ਏ. ਦੇ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਦਲਜੀਤ ਖੇਲਾ ਨੇ ਸਮੂਹ ਐੱਚ.ਡੀ.ਸੀ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਟੀਮ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਟੀਮ ਦੀ ਇਸ ਜਿੱਤ 'ਤੇ ਟੀਮ ਦੇ ਕੋਚ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪਰਵੀਨ ਕਪੂਰ ਸਿੰਠੂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕੋਚ ਦਲਜੀਤ ਧੀਮਾਨ, ਪੰਕਜ ਪਿੰਕਾ,

ਦਿਨੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਟ੍ਰੇਨਰ ਕੁਲਦੀਪ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਹਿਲਾ ਕੋਚ ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਲਿਆਣ, ਜੂਨੀਅਰ ਕੋਚ ਨਿਕਿਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਨੇ ਵੀ ਟੀਮ ਦੀ ਇਸ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ 'ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟੀਮ ਅੱਗੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ। ਟੀਮ ਦੀ ਇਸ ਜਿੱਤ 'ਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਡਾ. ਪੰਕਜ ਸ਼ਿਵ, ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਵਿਵੇਕ ਸਾਹਨੀ, ਠਾਕੁਰ ਜੋਗਰਾਜ, ਸਤਪ੍ਰੀਤ ਸਾਬੀ, ਕੋਚ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਨਾਰੂ ਨੰਗਲ, ਕੋਚ ਖੇਮਕਰਨ ਤਲਵਾੜਾ, ਅਮਿਤ ਠਾਕੁਰ, ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ, ਨਰੇਸ਼ ਕਾਲੂ, ਸੋਢੀ ਰਾਮ ਆਦਿ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੰਦਿਆਂ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਫੋਟੋ ਅਜਮੇਰ ਦੀਵਾਨਾ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਹਸਤਕਲਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਗਵਾਈ

ਬੰਗਾ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ) ਗੁਰੂ ਸਜਾਵਟ, ਵਾਲ ਹੇਰਿੰਗ, ਘਰ ਦੀ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਵੈਮੈਨ, ਬੰਗਾ ਸੱਜਾਵਟਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਦੇ ਹੋਮ ਸਾਇੰਸ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਫਲਾਵਰ, ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕੋਰਸ ਹੋਲਡਰ ਬਣਾ ਕੇ ਸਟਿਚਿੰਗ ਐਂਡ ਟੇਲਰਿੰਗ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਕਾਲਜ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਿਸਿਜ਼ ਮੀਨੂ ਭੋਲਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਕੀਤੀਆਂ ਹਸਤਕਲਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਬਲੋਕ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਦੇ ਸੂਟ, ਟਾਈ ਐਂਡ ਡਾਈ ਦੇ ਦੁਪੱਟੇ, ਪਾਰਟੀ ਵੇਅਰ ਫੁਰਕਾਂ, ਨਾਈਟ ਵੇਅਰ ਅਤੇ ਕੈਜ਼ੂਅਲ ਵੇਅਰ, ਹੋਮ ਸੈਂਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਵੇਸਟ ਮਟੀਰੀਅਲ ਤੋਂ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ

ਸਜਾਵਟ, ਵਾਲ ਹੇਰਿੰਗ, ਘਰ ਦੀ ਸੱਜਾਵਟਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਫਲਾਵਰ, ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਹੋਲਡਰ ਬਣਾ ਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਿਸਿਜ਼ ਮੀਨੂ ਭੋਲਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਲਾਸ ਇੰਚਾਰਜ ਮੈਡਮ ਬਿਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਇੰਦਰਦੀਪ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਕੋਰਸ

ਤੇ ਹੋਮ ਸੈਂਸ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਮਾਈ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜੇ ਹੋਣ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਦਾ ਸਟਾਫ਼ ਡਾਕਟਰ ਮੋਨਿਕਾ ਸਹਾਨੀ, ਨੀਤੂ ਮੈਡਮ, ਸੰਦੀਪ ਮੈਡਮ, ਡਾਕਟਰ ਹਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਦਕਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਮੈਡਮ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਮੈਡਮ ਕੀਮਤੀ ਹਰੀਸ਼ ਨੇ ਜੱਜਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜਾਈ ਕੀਤੀ।

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਮਹਾਕੁੰਭ ਸੰਪਨ

ਰਾਹੋਂ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਸੂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਰਾਹੋਂ (ਰਜਿ) ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਗੁਰੂ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਮਹਾਕੁੰਭ ਦੁਸਹਿਰਾ ਗਰਾਉਂਡ ਰਾਹੋਂ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਹਾਕੁੰਭ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਰਾਹੋਂ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਉੱਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਬਲਦੇਵ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਰਗ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਵਿਦਿਆ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ, ਸਮਾਜਿਕ ਕ੍ਰੀੜਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਗਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਰੋਏ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਮਾਜ ਸਿਰਜਣ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵੱਡਮੁੱਲੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮਹਾਕੁੰਭ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਗਰੁੱਪ 8, 10, 12, 14, 16, 18 ਸਾਲ ਦੇ ਰਾਹੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਰਾਹੋਂ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ

ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ 8 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਜੈਸਿਕਾ ਕੌਰ, ਦੂਜਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਮੰਨਤ, 10 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਜੋਤੀ, ਦੂਜਾ ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਸ਼ਬਨਮ, 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਮਮਤਾ, ਦੂਜਾ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਚਾਂਦਨੀ, 14 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਦੂਜਾ ਸੁਹਾਨੀ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ, 16 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਰੀਨਾ, ਦੂਜਾ ਰਜਨੀ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਆਂਚਲ, 18 ਸਾਲ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਰਜੋ, ਦੂਜਾ ਨਗਮਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪਰਵੀਨ ਨੇ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੜਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 8 ਸਾਲ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਨਵਜੋਤ, ਦੂਜਾ ਰਮੀਤ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਰਿਹਾਨ, 10 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਭਾਵੇਸ਼, ਦੂਜਾ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਗੌਰਵ, 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਸਮਰਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਦੂਜਾ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਤੀਜਾ

ਸਥਾਨ ਅਰਜੁਨ, 14 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਸਬੂ, ਦੂਜਾ ਰੋਹਿਤ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਜਸ਼ਨ, 16 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਵੰਸ਼ ਚੌਹਾਨ, ਦੂਜਾ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਕਰਨਜੀਤ, 18 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਸਾਬੂ, ਦੂਜਾ ਮਹਿਤਾਬ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਜਸ਼ਨ ਨੇ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲੀਆਂ, ਦੂਜੀਆਂ ਅਤੇ ਚੀਜੀਆਂ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ

ਨਗਦ ਰਾਸ਼ੀ, ਟਰਾਫੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਡਲ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਹਾਕੁੰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਰਾਹੋਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਨਾਮ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਕਲੱਬ ਦੇ ਐਨਆਰਆਈ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਚੇਅਰਮੈਨ ਯੂ ਐਸ ਏ, ਜਸਪਾਲ ਗੁਰੂਣੀਆਂ ਕਨੇਡਾ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ, ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਮਾਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਐਨ

ਆਰ ਆਈ ਅਮਰੀਕਾ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਯੂਕੇ, ਲਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਨੇਡਾ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਸਟਰੇਲੀਆ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਸਟਰੇਲੀਆ, ਬਲਰਾਜ ਚੀਮਾ ਤੋਂ ਸ.ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਾਹਿਬ ਬੰਬਈ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਜੀਆਂ। ਇਸ ਮਹਾਂ ਕੁੰਭ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਕੁਮਾਰੀ ਸਿਮਰਨਜੋਤ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ

ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਿਟਾ. ਬੀ ਪੀ ਓ ਸ.ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਸ. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਾਬਲਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਰਿਟਾ ਮੈਨੇਜਰ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ, ਸਰਪੰਚ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ, ਮੀਨਾ ਦੇਵੀ, ਰੇਨੂ, ਸਤਪਾਲ ਭਾਟੀਆ ਰਿਟਾ ਜੇ ਈ, ਪਾਖਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਦੇਸਰਾਜ ਬੱਜੋ, ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਮਾਹਲ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਛੋਕਰਾਂ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੁਕਤੋਸ਼ ਜੈਨ, ਹੈਡਮਾਸਟਰ ਰੇਸ਼ਮ ਲਾਲ, ਹੈਡਮਾਸਟਰ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, ਰਜਿਤ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ, ਜੋਗੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਲੈਕਚਰਾਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮੀਨਾ ਰਾਣੀ ਡੀ.ਪੀ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਲੈਕਚਰਾਰ, ਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਰਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਸ਼ਾਨ, ਨਗਮਾ, ਵਰਖਾ, ਨਾਮਿਕਾ, ਡਿੰਪਲ, ਜੈਸਮੀਨ, ਦੀਕਸ਼ਾ, ਕਾਜਲ, ਵੰਸ਼ਿਕਾ, ਜੋਤੀ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ, ਰੋਹਿਤ, ਰੋਸ਼ਨ, ਪ੍ਰਿੰਸ, ਈਸ਼ਾਨ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ਼ਹਾਬ ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਨਾਟਕ ਕਰਵਾਏ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਅੱਜ ਪਿੰਡ ਸ਼ਹਾਬ ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਨਕਲਾਬੀ ਨਾਟਕ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਇਹ ਨਾਟਕ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਲੋਕ ਕਲਾ ਮੰਚ ਮੰਡੀ ਮੁੱਲਾਂ ਪੁਰ ਨਾਟਕ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨਾ ਹੇਠ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਦਵਿੰਦਰ ਦਮਨ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਨਾਟਕ ' ਛਿਪਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ' ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਨਾਟਕ ' ਏਹ ਕੇਹੀ ਰੁੱਤ ਆਈ ' ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਛਿਪਣ

ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਟਕ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਿਹਲ ਦੀ ਕਾਲ ਕੋਠੜੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਇਹ ਕੇਹੀ ਰੁੱਤ ਆਈ ਨਾਟਕ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨੀ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦੀ

ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਠ ਖਲੋਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਟਕ ਰਾਹੀਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਲਾਤਮਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ

ਨਾਟਕਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਤੋਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਫਟੂ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੜੋਚ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਦੀ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਉਹ ਲਹਿਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਿਆ। ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਹ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਲੋਕ ਗਿੱਤੂ ਸੰਘਰਸ਼ ਲੜਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਯੂ ਏ ਪੀ ਏ, ਚਾਰ ਲੇਬਰ ਕੋਡ, ਬਿਜਲੀ ਬਿੱਲ 2025, ਬੀਜ ਸੋਧ ਬਿੱਲ, ਭਾਰਤ - ਅਮਰੀਕਾ

ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਮਰ-ਜਵਾਦ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਰੂਰ ਰੂਪ ਅੱਜ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਚਾਹੇ ਉਹ ਐਪਸਟੀਨ ਫਾਇਲਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੇ ਜਬਾੜੇ ਮਨੁੱਖੀ ਖੂਨ ਨਾਲ ਹਰ ਵੇਲੇ ਲਿੱਬੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਾਸਟਰ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਗੀਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨਾ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹਾਬ ਪੁਰ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਮੜੌਲੀ ਕਲਾਂ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ, ਨਗਦ ਇਨਾਮਾਂ ਨਾਲ ਵਧਾਇਆ ਹੌਸਲਾ

ਮੋਰਿੰਡਾ, 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ): ਸ਼ਹੀਦ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਮੜੌਲੀ ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈਆਂ ਛੇਵੀਂ, ਸੱਤਵੀਂ ਅਤੇ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਆਪਕ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚਨਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਗਦ ਇਨਾਮ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਅਧਿਆਪਕ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸਿਖਣ ਦੀ ਲਗਨ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਵੱਲੋਂ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ

ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਅਧਿਆਪਕ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਸ ਸਰਾਹਣਯੋਗ ਉਪਰਾਲੇ ਲਈ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਰ ਰੁਝਾਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

"ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ"

ਸਿੱਖੋ, ਸੰਗਠਿਤ ਹੋਵੋ, ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰੋ — ਪਹਿਲਾ ਪਾਠ ਬਾਬੇ ਦਾ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਬਖਸ਼ਿਆ ਸਾਨੂੰ, ਮਾਣ ਬਰਾਬਰ ਹੱਕ ਸਾਰੇ ਦਾ। ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਕੋਰੜ ਮਿਟਾਓ, ਮਨੁੱਵਾਦ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪੁੱਟੋ, ਲੋਕ ਰਾਜ ਦਾ ਦੀਵਾ ਬਾਲ ਕੇ, ਕਰੁਣਾ-ਸ਼ੀਲ-ਪ੍ਰਗਿਆ 'ਚ ਰੁੱਤੋ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਵੋਟ ਦਾ ਹੱਕ ਨਾ ਵੇਚਿਓ, ਨਾਰੀ ਹੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਦਰਪਣ, ਮਾਂ-ਭੈਣ ਦਾ ਮਾਣ ਨਾ ਤੋੜਿਓ। ਬਿਨਾਂ ਆਰਥਿਕ ਤਾਕਤ ਦੇ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਧੂਰੀ ਕਹਾਉਂਦੀ ਏ, ਸੋਚ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਹੀ ਵੀਰੋ, ਦੁਨੀਆ ਸਾਰੀ ਬਦਲਦੀ ਏ। ਹੱਕ ਲੈਣ ਲਈ ਲੜਨਾ ਪਵੇ, ਤਾਂ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਮਰ ਜਾਣਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਏ ਬਾਬੇ ਨੂੰ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਅੱਗੇ ਝੁਕਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

**ਮੂਲ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ,
ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਧੂਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ।
ਸੰਪਰਕ-9914836037**

ਡਾ.ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ

ਨਾਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਭੀਮ ਰਾਓ ਜਿਸਦਾ,
ਜੰਮਿਆ ਵਿੱਚ ਅਛੂਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀ।
ਕੌਣ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਬਣ ਕੇ,
ਕਦੇ ਚਮਕੇਗਾ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਜੀ।
ਇਕ ਦਿਨ ਖਿੜੇਗਾ ਕਮਲ ਵਾਂਗੂੰ,
ਬੂਟਾ ਉੱਗਿਆ ਜੋ ਵਿੱਚ ਗਾਰ ਦੇ ਜੀ।
ਹੌਂਸਲੇ ਦੀ ਪਰਵਾਜ਼ ਸੀ ਬਾਜ ਵਰਗੀ
ਜਿੱਤ ਫੁਪੀ ਹੁੰਦੀ ਵਿੱਚ ਵੰਗਾਰ ਦੇ ਜੀ।

ਭਾਂਬੜ ਨਫ਼ਰਤ ਦਾ ਬਲੇ ਸਕੂਲ ਅੰਦਰ,
ਅਛੂਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਲ ਸਹਾਰਦੇ ਸੀ।
ਘੁੱਟ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੀਣ ਲਈ ਜਦੋਂ ਮੰਗਦੇ,
ਮੁੰਡੇ ਸੌ ਸੌ ਤਾਅਨੇ ਮਾਰਦੇ ਸੀ।
ਹੱਦੋਂ ਵਧ ਗ਼ਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਸੀ ਉਹ
ਇਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਵਕਤ ਗੁਜ਼ਾਰਦੇ ਸੀ।
ਇਰਾਦੇ ਹੋਣ ਪਹਾੜ ਦੇ ਹਾਣੀ ਜਿਸਦੇ,
ਤੰਗੀਆਂ ਤੁਰਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਕਦ ਹਾਰਦੇ ਸੀ।

ਇੱਕੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਚ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਡਿਗਰੀ,
ਨੌਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗਿਆਨ ਕੀਤਾ।
ਅੱਠ ਸਾਲ ਦਾ ਕੋਰਸ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਵਿੱਚ,
ਪੂਰਾ ਕਰ ਕੇ ਸਭ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕੀਤਾ।
ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਭਾਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ,
ਉਹਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਨੇ ਸੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।
'ਸਿੰਬਲ ਐਫ ਨਾਲੇਜ਼' ਦਾ ਦੇ ਦਰਜਾ,
ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ।

ਲਾਟ ਚੇਤਨਾ ਦੀ ਬਾਲੀ ਅਖਬਾਰ ਰਾਹੀਂ
ਛੂਤ-ਛਾਤ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋਇਆ।
ਕਾਲਜ ਖੋਲ੍ਹੇ ਅਛੂਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ।
ਇੰਞ ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਖੂਬ ਪਸਾਰ ਹੋਇਆ।
ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੱਠ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੱਥ ਕਰੇ 'ਕੱਠੇ',
ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ।
ਕੰਮ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਇਆ।

ਆਪਣਾ ਮਿਥ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਤੁਰ ਪੈਣ ਜਿਹੜੇ,
ਲਾਉਂਦੇ ਔਕੜਾਂ ਦੇ ਸਾਗਰ ਤਾਰੀਆਂ ਨੇ।
ਵਿਰੋਧੀ ਹਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸੰਗ ਜੂਝਦੇ ਨੇ,
ਝੱਲਦੇ ਉਹ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਭਾਰੀਆਂ ਨੇ।
ਝੱਖੜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਹਿਣ ਜਗਮਗਾਉਂਦੇ,
ਆਉਂਦੀਆਂ ਚਾਹੇ ਲੱਖ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਨੇ।
ਜੋ ਪੜ੍ਹਦੇ, ਗੁੜ੍ਹਦੇ, ਸਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ,
'ਅਮਰ' ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਨੇ।

ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਮੋਹਿੰਡਾ

ਡਾ.ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ

ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਸਰਪੂਲੂ ਜਾਂਦੇ ਵੇਖੇ
ਭਰ ਭਰ ਬੱਸਾਂ
ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਹੋਇਆ ਭਾਰੂ
ਹਰ ਵੇਹੜੇ ਹਰ ਸੱਥਾਂ
ਆਪਾਂ ਵਾਰ ਗਏ ਜੋ ਸਾਡੀ ਖਾਤਰ
ਤਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਅਜ਼ਾਦ ਹਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ
ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨ ਜੋ ਹੋ ਗਏ
ਤੇ ਅਸੀਂ, ਨਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਭੁੱਲੇ
ਮੋਢੇ ਰੱਖ ਚਾਵਾਂ ਦੀ ਅਰਥੀ ਨਾ
ਛੱਡੀਆਂ ਬੇਪਰਵਾਹੀਆਂ
ਮਨੁੱਵਾਦੀਆ ਦੀ ਸੀ ਨੀਂਦ ਉਡਾਈ
ਜੋ ਕਰਦੇ ਸੀ ਚਤਰਾਈਆਂ
ਜੁਲਮਾਂ ਦੇ ਤੁਫਾਨ ਸੀ ਥੱਮੇ, ਨਵੀਂ
ਸੋਚ ਦੇ ਲੈਕੇ, ਬੁੱਲੇ
ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨ ਜੋ ਹੋ ਗਏ
ਤੇ ਅਸੀਂ ਨਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭੁੱਲੇ
ਗੁਰਮੀਤ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮਰ ਗਈ
ਗੋਰਿਤ
ਨਹੀਂ ਇਤਿਹਾਸ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਚੇਤੇ
ਬੇਸਮਝਜੇ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੀ
ਥਾਂ ਥਾਂ ਮੱਥੇ ਟੇਕੇ
ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕ ਮਿਲਗੇ ਸਾਰੇ, ਤੇ
ਖੁਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਡੁੱਲੇ
ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨ ਜੋ ਹੋ ਗਏ
ਤੇ ਅਸੀਂ ਨਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਭੁੱਲੇ

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

**ਗੁਰਮੀਤ ਡੁਮਾਣਾ
ਲੋਹੀਆਂ ਖਾਸ
ਜਲੰਧਰ**

ਗੀਤ- ਤਰਕ ਤੇ ਤਲਵਾਰਾਂ

ਜਦ ਮਸਲੇ ਤਰਕ ਨਾਲ ਨਾ ਸੁਲਝਣ
ਫਿਰ ਹੱਥ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਚਮਕੌਰ ਗੜੀ ਕਦੇ ਸਾਰਾ ਗੜੀ ਤੋਂ
ਅਣਖੀ ਮੌਤ ਬਣ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਡਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਜਦ ਬਾਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਜਾਬਰ
ਜਦ ਨਿਜ਼ਾਮ ਨਿਹੱਥਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰੇ
ਜਦੋਂ ਪੱਤ ਲੁੱਟੇ ਖੁਦ ਅਫ਼ਸਰਸ਼ਾਹੀ
ਦਸਤਾਰਾਂ ਬੇ-ਅਦਬ ਹੋਣ ਦਰਬਾਰੇ
ਤਦ ਸ਼ਾਇਰ ਨਾਨਕ ਬਣ ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਦੇ
ਲਾਹਨਤ ਪਾਉਂਦੇ ਨੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਉਦੋਂ ਮਾਂ-ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਪੁੱਤ ਦੁੱਲੇ
ਹਥਿਆਰ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਅੰਜਾਰਾਂ ਨੂੰ...
ਜਦ ਮਸਲੇ ਤਰਕ ਨਾ ਸੁਲਝਣ.....
ਤੱਪਦੀ ਤਵੀ ਜਦ ਲੁੰਹਦੀ ਹੈ ਪਿੰਡੇ
ਕਲਮ, ਸ਼ਬਦ, ਰਾਗਾਂ ਤੇ ਸਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ
ਫਿਰ ਦੋ ਤਲਵਾਰਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਦੀਆਂ
ਸ਼ਾਸਤਰ ਖੜਕਣ ਰਣ ਲੈ ਕੇ ਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ
ਕੌਮ ਲਈ ਵੰਗਾਰਨਾ ਪੈਦੈ
ਸ਼ਾਹੀ- ਤਖ਼ਤਾਂ, ਦੁਰਾਚਾਰੀ ਦਰਬਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਜਦ ਮਸਲੇ ਤਰਕ ਨਾਲ ਨਾ ਸੁਲਝਣ.....
ਅੱਕ ਤੰਗ ਆਇਆ ਜਰਵਾਣਿਆਂ ਤੋਂ
ਆਵਾਮ ਖਾਲਸਾ ਰੂਪ ਵਟਾ ਜਾਂਦੈ
ਰੱਤ ਨੌਵੇਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦਾ
ਤਦ ਚਿੜੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਤੁੜਾ ਜਾਂਦੈ
ਦੇ ਥਾਪੜਾ ਇਕ ਸੰਨਿਆਸੀ ਬੰਦੇ ਤੋਂ
ਮਲੀਆ ਮੇਟ ਕਰਾ ਦਿੰਦੈ ਬਲਕਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਜਦ ਮਸਲੇ ਤਰਕ.....
"ਰੇਤਗੜ੍ਹ" ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ
ਜਦੋਂ ਜਾਬਰ ਅੱਤ ਨੇ ਚੁੱਕ ਜਾਂਦੇ
ਫਿਰ ਕਿਰਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਹੱਥੋਂ "ਬਾਲੀ"
ਹਾਕਮ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਵੀ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੇ
ਆਵਾਮ ਮੁਆਫ਼ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ
ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਗੁਨਾਹਗਾਰਾਂ ਨੂੰ.....
ਜਦਮਸਲੇ ਤਰਕ ਨਾਲ ਨਾ ਸੁਲਝਣ.....

**ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ "ਬਾਲੀ ਰੇਤਗੜ੍ਹ "
919465129168**

ਜਨਮਦਿਨ ਮੁਬਾਰਕ

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

**ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ
ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ (ਸੰਗਰੂਰ)
14-04-202**

"ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਚਲਦੇ ਬਾਬਾ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੇ ਦੱਸੇ ਰਾਹਾਂ ਤੇ"

ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਚਲਦੇ ਬਾਬਾ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੇ ਦੱਸੇ ਰਾਹਾਂ ਤੇ, ਬਸ ੧੪ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀ 'ਤੇ ਹਾਰ ਚੜ੍ਹਾ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਫੁੱਲ ਮਾਲਾਵਾਂ, ਨਾਅਰੇ, ਭਾਸ਼ਣ, ਤੇ ਫੋਟੋਆਂ, ਫਿਰ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਉਸਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ।

ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ — "ਪੜ੍ਹੋ, ਲਿਖੋ, ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰੋ", ਅਸੀਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਤਾਂ ਲੈ ਲਈਆਂ, ਪਰ ਦਿਮਾਗ ਖਾਲੀ ਰੱਖੇ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਸ਼ਰਾਬ ਖਰੀਦ ਲਈ, ਤੇ ਕਲਮ ਦੀ ਥਾਂ ਜਾਤ ਦਾ ਝੰਡਾ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦੇ ਹਾਂ।

ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ — "ਜਾਤ ਪਾਤ ਤੋੜੋ", ਅਸੀਂ ਜਾਤ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਬਣਾ ਲਈਆਂ। ਮੰਦਰ ਵੱਖਰੇ, ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਵੱਖਰੇ, ਖੂਹ ਵੱਖਰੇ, ਤੇ ਵਿਆਹਾਂ ਵੇਲੇ ਗੋਤ ਪੁੱਛਣਾ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੇ ਅਸੀਂ।

ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ — "ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਪੂਜੋ", ਅਸੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਜੇਬ 'ਚ ਰੱਖ ਕੇ ਤੁਰਦੇ ਹਾਂ। ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵੀ, ਕੁਰਸੀ ਹੇਠਲੇ ਨੂੰ 'ਤੂੰ' ਕਹਿ ਕੇ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ — "ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੋ", ਅਸੀਂ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਬੈਸਾਖੀ ਫੜ ਕੇ ਬਹਿ ਗਏ। ਹੱਕ ਮੰਗਣਾ ਸਿੱਖ ਲਿਆ, ਫਰਜ਼ ਭੁੱਲ ਗਏ, ਤੇ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਵੀ ਲੜਨਾ ਹੀ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ — "ਨਾਰੀ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰੋ", ਅਸੀਂ ਦਾਜ ਲਈ ਧੀਆਂ ਸਾੜ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ ਉਸਨੇ ਪਾਸ ਕਰਾਇਆ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਵੀ ਧੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਭਰਾ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ — "ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਬਣੋ, ਵਹਿਮ ਛੱਡੋ", ਅਸੀਂ ਉਸਦੀ ਮੂਰਤੀ ਅੱਗੇ ਨਾਰੀਅਲ ਭੰਨਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਨੇ ਮੂਰਤੀ-ਪੂਜਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਹੀ ਨਵਾਂ ਦੇਵਤਾ ਬਣਾ ਬੈਠੇ ਹਾਂ।

ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਚਲਦੇ ਬਾਬਾ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੇ ਦੱਸੇ ਰਾਹਾਂ ਤੇ, ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਬਸ ਉਸਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਲੜਦੇ ਹਾਂ। ਕੋਈ 'ਜੈ ਭੀਮ' ਕਹਿ ਕੇ ਵੋਟ ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ 'ਨੀਲਾ ਝੰਡਾ' ਚੁੱਕ ਕੇ ਦੰਗੇ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਰੋਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਚ, ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਚ ਰੋਲਦੇ ਹਾਂ। ਉਸਨੇ ਕਲਮ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਕਿਸਮਤ ਲਿਖੀ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਕਲਮ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਸਿਆਸਤ ਖਰੀਦ ਲਈ।

ਚਲੋ ਅੱਜ ਵਿਸਾਖੀ ਤੇ ਅੰਬੇਦਕਰ ਜਯੰਤੀ ਇਕੱਠੇ ਨੇ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਣ ਕਰੀਏ — ਦਿਖਾਵਾ ਛੱਡ ਕੇ, ਉਸਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦਾ ਭਾਰਤ ਬਣਾਈਏ। ਜਿੱਥੇ ਨਾ ਕੋਈ ਛੋਟਾ, ਨਾ ਕੋਈ ਵੱਡਾ, ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਹੀ ਜਾਤ ਹੋਵੇ।

ਕਿਉਂਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਉਸਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੇ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ੧੪ ਅਪ੍ਰੈਲ ਸਿਰਫ਼ ਛੁੱਟੀ ਹੈ, ਜਯੰਤੀ ਨਹੀਂ।

ਗੁਰਇੱਕ ਸਿੰਘ ਪੰਧੋਰ ਕਨੇਡਾ

"ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ"

ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਬਾਬਾ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ, ਮਹੂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ 'ਚੋਂ ਉੱਠੋ ਉਸ ਸ਼ੇਰ ਨੇ? ਕਿਹਾ ਸੀ — "ਉੱਠੋ, ਪੜ੍ਹੋ, ਜਾਗੋ, ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੀ ਬੇੜੀ ਨੂੰ ਤੋੜੋ"।

ਕਿਹਾ ਸੀ — "ਮੈਂ ਉਸ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਸਿਖਾਵੇ। ਜਿੱਥੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਨਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਧਰਮ ਨਹੀਂ, ਧੋਖਾ ਹੈ, ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਜਾਲ ਹੈ"।

ਕਿਹਾ ਸੀ — "ਸਿੱਖਿਆ ਉਹ ਸ਼ੇਰਨੀ ਦਾ ਦੁੱਧ ਹੈ, ਜੋ ਪੀਵੇਗਾ ਉਹ ਦਹਾੜੇਗਾ ਜ਼ਰੂਰ। ਕਲਮ ਫੜੋ, ਕਿਤਾਬ ਚੁੱਕੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਗਿਆਨ ਬਿਨਾਂ ਗੁਲਾਮੀ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟਦੀ"।

ਕਿਹਾ ਸੀ — "ਤੁਸੀਂ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਅੰਗ ਨਹੀਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਛੂਤ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਦਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬੰਦ ਕਿਉਂ? ਰੱਬ ਸਿਰਫ਼ ਉੱਚਿਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਭ ਦਾ ਹੈ"।

ਕਿਹਾ ਸੀ — "ਰਾਜਨੀਤਕ ਤਾਕਤ ਹੀ ਮਾਸਟਰ ਚਾਬੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਤਾਲੇ ਖੁੱਲ੍ਹਦੇ ਨੇ। ਵੋਟ ਦਾ ਹੱਕ ਮੰਗੋ, ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਮੰਗੋ, ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬਹੋ, ਕਾਨੂੰਨ ਆਪ ਬਣਾਓ"।

ਕਿਹਾ ਸੀ — "ਮੈਂ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ, ਪਰ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਰੋਇਆ ਸੀ ਉਸ ਦਿਨ। ਮੈਂ ਕੌਮ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਝੁਕਿਆ, ਪਰ ਝੁਕ ਕੇ ਵੀ ਮੈਂ ਸੌਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ"।

ਕਿਹਾ ਸੀ — "ਸੰਵਿਧਾਨ ਮੈਂ ਲਿਖਿਆ, ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਹੈ। ਜਦ ਤੱਕ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲਾਂ 'ਚ ਨਹੀਂ ਉੱਤਰਦਾ, ਜਦ ਤੱਕ ਅਮੀਰ-ਗਰੀਬ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਧੂਰੀ ਹੈ"।

ਕਿਹਾ ਸੀ — "ਜਾਤ ਪਾਤ ਤੋੜੋ, ਰੋਟੀ-ਬੋਟੀ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਓ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਇਨਸਾਨ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਫੂਹ ਨਾ ਸਕੇ, ਉਹ ਦੇਸ਼ ਕਦੇ ਮਹਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ"।

ਕਿਹਾ ਸੀ — "ਬੁੱਧ ਦੀ ਸ਼ਰਨ 'ਚ ਆਓ, ਜਿੱਥੇ ਕਰੁਣਾ ਹੈ, ਤਰਕ ਹੈ, ਸਮਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ੧੪ ਅਕਤੂਬਰ ੧੯੫੬ ਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰ 'ਚ, ੫ ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਰਾਹ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਦੇਵਤੇ ਨਹੀਂ, ਇਨਸਾਨ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ"।

ਕਿਹਾ ਸੀ — "ਮੇਰੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨਾ ਪੂਜਿਓ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲੋ। ਮੈਨੂੰ ਫੁੱਲ ਮਾਲਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ, ਮੈਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ-ਲਿਖੋ, ਸਵੈਮਾਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਚਾਹੀਦੇ ਨੇ"।

ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਬਾਬਾ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ? ਕਿਹਾ ਸੀ — "ਜਾਓ, ਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਿਖ ਦਿਓ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਕਮ ਹਾਂ। ਨਾ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਘੱਟ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਹਾਂ — ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤੀ"।

ਅੱਜ ੧੪ ਅਪ੍ਰੈਲ ਹੈ, ਉਸ ਮਹਾਨ ਯੋਧੇ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ, ਆਓ ਉਸਦੀ ਕਲਮ ਨੂੰ, ਉਸਦੇ ਜਿਗਰੇ ਨੂੰ, ਸਿਰਫ਼ ਯਾਦ ਹੀ ਨਾ ਕਰੀਏ, ਸਗੋਂ ਉਸਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦਾ ਭਾਰਤ ਬਣਾਈਏ।

"ਜੈ ਭੀਮ, ਜੈ ਭਾਰਤ, ਜੈ ਸੰਵਿਧਾਨ" ॥
ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ

ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਕਤਲੇਆਮ ਲਈ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਤੇਜ਼

ਲੈਸਟਰ (ਇੰਗਲੈਂਡ), 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੱਡੇ)- ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ 1919 ਨੂੰ ਹੋਏ ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੌਕੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵੱਲੋਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਰਸਮੀ ਮਾਫ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੀਅਰ ਸਟਾਰਮਰ ਉੱਤੇ ਦਬਾਅ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੁਰਾਣਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਨਿਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਣ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਘਟਨਾ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਕਾਲੇ ਅਧਿਆਇਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਹੱਥੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ

ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਕੜੀ ਆਲੋਚਨਾ ਵੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਸਾਲ 2019 ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ 100ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੌਕੇ ਤਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਥੋਰਿਸਾ ਮੇ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ "ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ" ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ "ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਦਾਗ" ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਾਰਾਣੀ ਐਲਿਜ਼ਾਬੇਥ ਦੂਜੀ ਵੱਲੋਂ 1997 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸਨੂੰ "ਦਿਲ ਦੁਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਉਦਾਹਰਨ" ਵੀ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਲਈ ਗਹਿਰਾ ਅਫਸੋਸ ਜਤਾਇਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਰਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬਿਆਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਸਮੀ ਮਾਫ਼ੀ ਦੇ ਦਰਜੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ

ਨੇਤਾ ਜੇਰਮੀ ਕੋਰਬਿਨ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚੋਣ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜਦੋਂ ਕੀਅਰ ਸਟਾਰਮਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸੰਸਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰਸਮੀ ਮਾਫ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵੱਧ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਵਾਰ, 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੁੜ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਅਹਿਮ

ਮੌਕੇ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਸ਼ਾਮ 10 ਡਾਊਨਿੰਗ ਸਟਰੀਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸਾਖੀ ਮੌਕੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਸਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਵਸਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਰਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਵਿਸਾਖੀ ਮਨਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਨਿਆਂ ਲਈ ਅਜੇ ਤੱਕ ਰਸਮੀ ਮਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਿੱਖ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਯੂ ਕੇ ਦੇ ਆਗੂ ਦਬਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਜ ਸ਼ਾਮ ਹੋ ਰਹੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ

ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੋਲੋਂ ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਕਤਲੇਆਮ ਲਈ ਰਸਮੀ ਮਾਫ਼ੀ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਪੁੱਛਣ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਲੀਆ ਜਨਮਤ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੁਲਾਈ 2024 ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਵੋਟਰ ਹੁਣ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ

ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਕਤਲੇਆਮ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਅਤੇ ਅਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਸਮੀ ਮਾਫ਼ੀ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਵੱਲ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਪੈਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੀਅਰ ਸਟਾਰਮਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਿੰਮਤ, ਨਿਮਰਤਾ ਅਤੇ ਆਗੂਈ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਕਤਲੇਆਮ ਲਈ ਰਸਮੀ ਮਾਫ਼ੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨਾਲ ਹੋਏ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਹੰਬੜਾਂ ਵਿਖੇ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦਾ 135ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਹੰਬੜਾਂ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੋਨਿਕਾ ਰਾਣੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਹੇਠ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ 135ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਵੇਰ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਅਤੇ ਮੈਡਮ ਜਯਾ ਪ੍ਰਵੀਨ ਨੇ

ਆਖਿਆ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ ਤੰਗੀਆਂ ਤੁਰਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਉੱਘਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਏਕੇ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪਰੋਦਿਆਂ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ,ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਤੇ

ਦਸ਼ਾ ਸੁਧਾਰਨ ਹਿੱਤ ਲਾਮਸਾਲ ਯੋਗਦਾਨ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1990 ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਸਿਵਲੀਅਨ

ਅਵਾਰਡ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਰਹਿਬਰਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣਾ ਸਾਡਾ ਮੌਲਿਕ ਫਰਜ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਮੈਡਮ ਜਯਾ ਪ੍ਰਵੀਨ, ਲੈਕ:ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਣ, ਲੈਕ:ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ,ਲੈਕ: ਵਿਕਾਸ

ਸਰਮਾ,ਲੈਕ: ਮੈਡਮ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਲੈਕ: ਮੈਡਮ ਇੰਦੂ,ਲੈਕ: ਮੈਡਮ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਲੈਕ: ਮੈਡਮ ਲਵਲੀਨ ਸੈਣੀ,ਮੈਡਮ ਸੁਖਵੰਤ ਕੌਰ ਪੁੜੈਣ ,ਮੈਡਮ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਮੈਡਮ ਸੀਮਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਮੈਡਮ ਹਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਕੌਰ, ਮੈਡਮ ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਮੈਡਮ ਸੋਨੀਆ ਸਹਿਗਲ ,ਮੈਡਮ ਮੰਜੂ ਕੁਮਾਰੀ, ਮਾ: ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਮਾ: ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ, ਮਾ: ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਲਤੋਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੇਕੋਸ਼ਨਲ ਟੀਚਰ ਨੂਤਨ ਸਿੰਗਲਾ ਤੇ ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੰਜੀਵ ਤਲਵਾੜ ਮਹਾਂਰਿਸ਼ੀ ਵਾਲਮੀਕੀ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਨਤਮਸਤਕ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਕੌਮੀ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹਲਕਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸੰਜੀਵ ਤਲਵਾੜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਮਹਾਂਰਿਸ਼ੀ ਵਾਲਮੀਕੀ ਜੀ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿੱਚ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ।

ਸੰਜੀਵ ਤਲਵਾੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਂਰਿਸ਼ੀ ਵਾਲਮੀਕੀ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਪੂਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਵਰਕਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਸ਼ਰਮ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਆਸ਼ਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸੰਜੀਵ ਤਲਵਾੜ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤਲਵਾੜ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ

ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਤਪਰ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਸੰਜੀਵ ਥਾਪਰ ਸਾਬਕਾ ਐਮਸੀ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਆਦੀਆ, ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਪ੍ਰਿਥਵੀਰਾਜ ਆਦੀਆ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਪਾਲ ਆਦੀਆ, ਮਨੀਸ਼ ਆਦੀਆ, ਅੰਜੂ ਹੰਸ, ਮੋਹਿਤ ਭੱਟੀ, ਖੁਸ਼ ਭੱਟੀ, ਮੋਂਟੀ, ਅਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਕਾਕਾ ਆਦੀਆ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ !

ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਹੈਲਥ ਕਲੀਨਿਕ (ਡਰਬੀ) ਰਜਿ: HOMOEOPATHIC HEALTH CLINIC (DERBY) REGD.

MANJEET SINGH KHANBA
Award Winner 1998, 2001 & 2005
(2 Awards) BSYA

ਰੋਗ ਵਿਸ਼ੀ ਕੀ ਡਰੂਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਵੇ ਰੋਗ ਦੀ ਸੁਰਖਾਤ, ਸਹੀ ਚਵਾਈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਇਲਾਜ ਨਾ ਮਿਲਣ ਤੇ ਹੀਮਾਰੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇੰਨ ਨਾ ਕਰੇ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਪ੍ਰੋਬਲਮੀ ਕਾਰਨ ਸਾਰੂੰ ਫੋਨ ਕਰੇ, ਅਸੀਂ ਮੁਫਤ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ (FREE CONSULTATION) ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ :

GENERAL DISEASES: ਸ਼ੱਕਰ ਰੋਗ (Diabetes), ਏਮੀ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ (Asthma), ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਸੋਜ (Arthritis), ਵਾਤ ਰੋਗ (Rheumatism), ਜੋੜਾਂ, ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ, ਗੋਡੀਆਂ-ਮੋਢਿਆਂ, ਪਿੱਠ ਅਤੇ ਗੀਹ ਦੇ ਦਰਦ (Sciatica), ਭਰਹੱਚੀ (Indigestion), ਮੋਹੜਾ ਠਾਠੇਰ, ਖੱਟੇ ਡਰਾਰ, ਦਿੱਡ ਵਿੱਚ ਜਲਨ (Heart Burning) ਅਤੇ ਦਰਦ, ਕੜਾਚੀ (Constipation), ਸ਼ਰਾਸੀਰ (Piles) ਖੂਨੀ ਜਾਂ ਝਾਚੀ, ਮੁਹੜੇ (Haemorrhoids), ਅਫਾਤਾ (Flatulence), ਪਾਲੀਆ ਰੋਗ (Jaundice), ਜਿਫ਼ਰ ਦਾ ਸੁੱਜ ਜਾਣਾ (Hepatitis), ਹੜਨੀਆਂ (Hernia), ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ (Blood Pressure High or Low), ਜਲਸੇਕ, ਅੱਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਡਰਨਾ, ਚੁੱਕ ਪੈਣੀ, ਮੁਟਾਪਾ (Obesity), ਅੱਧੇ ਜਾਂ ਪੂਰੇ ਸਿਰ ਦਾ ਦਰਦ (Migraine), ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਟੁਟਣਾ (Hair Falling) ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਰੋਦ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਕੜ, ਠਿਕਾਈ ਜਾਂ ਗੋਲਪਣ (Alopecia), ਕੋਹੜੇ ਜੇ ਕਿਲ (Acne), ਬਿਨਸੀ, ਫਿਲਮੀ (Pigmentation), ਖੂਨਠੀਆਂ ਅਤੇ ਝਾਚੀਆਂ, ਚੰਦਾਂ ਦਾ ਦਰਦ, ਮਸੂਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਨ ਅਤੇ ਪੀਸ ਨਿਕਲੇ (Bleeding Gums & Pyorrhoea), ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੀਪ ਦਾ ਆਉਣਾ ਜਾਂ ਪਰਥੇ ਵਿੱਚ ਮੋਰੀ, ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣਨੀਆਂ (Tinnitus) ਜਾਂ ਸ਼ੋਲਪਣ, ਮੁਹੜ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਮਹਾਨੇ ਦੀ ਸੋਝ, ਸਿਫਾਬ ਦੀ ਸੁਖਾਵਣ ਅਤੇ ਜਲਣ, ਸਿਫਾਬ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਆਉਣਾ, ਸੁਰਥੇ ਵਿੱਚ ਪੌਥਰੀ, ਚੱਕਰ (Vertigo), ਪਰਾਬ-ਨੀਂਹ, ਫਕਤਹੀਣਤਾ (Anaemia), ਝਾੜ ਖੱਟਣਾ, ਨਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਦ (Neuralgia), ਮਾਨਸਿਕ ਨਿਵਾਨਤਾ ਅਤੇ ਬਚਿਕੀ (Depression).

(ਖੁਜਲੀ Eczema ਜਾਂ ਸੋਰਾਈਸਿਸ Psoriasis, ਮਿਰਗੀ ਦੇ ਵੇਰੇ Epileptic Fits, ਨਿਰਦੁੱਤਸ਼ਾਹ, Depression, ਵਰਗੀਆਂ ਦੁੱਖਦਾਈ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਜਰ੍ਹੋਂ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ)

EYE DROPS: ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ (ਟਿਕ ਅਜੁਬਾ) £13

TONICS - 1) ਸਰੀਰਕ ਸ਼ਕਤੀ: ANAEMIA, ਕੁੱਖ ਦੇ ਘੱਟ ਲੱਗਣ, ਸ਼ਰਜੀਕਨ ਅਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਜੇ ਪ੍ਰੋਗਨੋਸਿ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਟਿਕ ਨੀਟਰ ਕਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ) ਕੀਮਤ £120

2) ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਲਈ: (NERVE TONIC)- ਮਾਨਸਿਕ ਤਨਾਅ, ਝਕਾਟ, ਉੱਟੀਦਾ, ਪ੍ਰੋਬਲਮੀ, ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਤੇ ਹਰ ਬਿਮਾਰੀ ਵਿਚ ਮਦਦ, ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ (ਟਿਕ ਨੀਟਰ ਕਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ) ਕੀਮਤ £120

ਮਰਦਾਨਾ ਬੀਮਾਰੀਆਂ-ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਲਈ ਨੁਸਖੇ:

- 1) ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਦਾ ਫੋਲੀਰੀ ਨੁਸਖਾ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
- 2) ਕੁਕਾਵਟ ਦਾ ਸੁਨਿਹਰੀ ਨੁਸਖਾ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
- 3) ਚਾਂਡ ਲਈ (ਚੀਬਜ਼ ਨੂੰ ਭਾਰਾ ਕਰਕੇ Healthy Sperm) ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £40
- 4) ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਠੀਕ ਕਾਰਨ ਪੈਦ ਹੋਈ ਨਾਮਫਰੀ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
- 5) ਭਲਾਭਾਈਆਂ ਕਾਰਨ ਇੰਨ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਨੱਠਾ, ਟੋਡਾ ਅਤੇ ਛੋਟਾ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
- 6) ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਅਤੇ ਨਾਮਫਰੀ ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £30
- 7) ਸੁਪਰਫੋਸ ਦੀ ਬਿਨਸੀ ਦਾ ਨੁਸਖਾ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £25
- 8) ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਇੰਨ ਦੀਆਂ ਨਾੜਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਲਈ ਰੋਗ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £25

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਗੁਪਤ ਰੋਗ ਜਿਵੇਂ :

ਐਜੋਸਪਰਮੀਆ (AZOOSPERMIA), ਸਹੀ ਚੀਕ ਵਿਚਲੇ ਸਪਰਮ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਡਕਤੀਰੀਨ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸਪਰਮ ਬਿਨਸੁਲ ਕੀ ਨਾ ਹੋਣ, ਅੰਡੇਬੱਧ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਭਰਨਾ (HYDROCELE), ਸੁਜਾਬ (GONORRHOEA), ਸੁਪਾਈ ਦੀ ਸੋਜ, ਝਾਰ-ਝਾਰ ਪਿਛਾਭ ਆਉਣ ਅਤੇ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜਲਣ, ਪ੍ਰੋਸਟੇਟ ਗੁੰਬੀ (PROSTATE GLAND) ਦੀ ਸੋਜ ਕਾਰਨ ਵਧੇਰੀ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਪਿਛਾਭ ਦੇ ਰੋਗ, ਛਹੁਤ ਮੋਟੇ ਰੋਗੀ ਦੀ ਨਾਮਫਰੀ, ਖਾਸਬ (SYPHILIS) ਕਾਰਨ ਇੰਨ ਉੱਤੇ ਸਖਤ ਡਾਕ, SPERMATIC ਗੋਡੀ ਦੀਆਂ ਝੜਾਂ ਦਾ ਕੁਕਾਵਟ (VARICOCELE), ਅੰਡੇਬੱਧਾਂ ਦਾ ਝਟਕਣਾ ਫੜੀਕਾ ਵਧੇਰਾ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀ ਅਸੀਂ ਡਾਕਸੀਬਯਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜੀ।

ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਰੋਗਾਂ ਅਤੇ ਨੁਸਖੇ (SCIENTIFICALLY PROVEN 'NATURAL GIFTS') ਸ਼ੁਭਚਰਤ ਪਿੱਛੇ ਵਿਚ ਪੂਰੀ INFORMATION, ਨਾਲ ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ:

- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 1 (IN TABLETS): ਇਹ ਦਵਾਈ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਚਿਟੇ ਦਾਗਾਂ (PIMENTATION WHITE SPOTS) ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸੁਭਾਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ --- £69
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 2 (IN CAPSULES OR IN PILLS): ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪਿਦਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਉੱਪਾਉਣ ਕਾਰਨ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿੰਨੀਆਂ ਡੋਇਰੀਆਂ ਛਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਲਣ ਕਰਕੇ ਸਹੀ PROPER SHAPE ਵਿੱਚੀ ਹੈ - £89
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 3 (IN CAPSULES): ਇਹ ਦਵਾਈ ਹਰ ਉਮਰ ਵਿਚ ਝਾਰ ਮਟਾਉਂਦੀ ਹੈ (POWERFUL FAT BURNER) ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਦੁਸਤੀ ਅਤੇ ਕੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ----- £69
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 4 (IN CAPSULES): ਇਹ ਦਵਾਈ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਚਿਟੇ ਦਾਗਾਂ (FLACID & OILY OF SKIN BELLY) ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ FLAT ਅਤੇ TONES ਕਰਕੇ ਛਾੜੀਆਂ ਦੇ ਉਜਾਹ ਨੂੰ ਉਮਾਧਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ - £69
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 5 (IN CAPSULES): ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਘੱਟੀ ਹੋਈ ਕਾਮ-ਵਾਸਨਾ (FEMALE SEX-DRIVE) ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਇਹ ਦਵਾਈ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। A REAL MAGIC ਹਰ ਔਰਤ ਲਈ- £69
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 6 (GEL IN APPLICATIONS): ਖੋਲੀ ਵਿਚੋਂ ਖੁਲੀ ਅਤੇ ਜਲਣ ਕਾਰਨ SHAM DECOMFORT ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਕਾਮ-ਵਾਸਨਾ 'ਚ ਵਧਾ ਕਰਕੇ ਕੁਕਾਵਟੀ ਅੰਨਿ ਦੁਆਉਂਦੀ ਹੈ VAGINAL LUBRICATION OIL (MAGIC) --- £49
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 7 (IN CAPSULES): ਮਹਾਰਾਈ ਚੰਦ (MENOPAUSE) ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰ ਵਿਚ CALCIUM ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਝਕਾਵਟਾਂ (OSTEOPOROSIS) ਤੋਂ ਬਚਾਅ ----- £59
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 8 (IN CAPSULES): ਇਹ ਦਵਾਈ ਕਾਰਨ ਵਾਗ ਮੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਝਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦੀ ਹੈ - £59
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 9 (IN CAPSULES): ਵਧ ਗਈ ਉਮਰ ਵਿਚ ਘੱਟ ਗਈ ਯਾਦਾਸ਼ਕਤਾ ਲਈ ਇਹ ਟਿਕ ਅਜੁਬਾ ਹੈ- £59
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 10 (IN CAPSULES): ਇਹ ਦਵਾਈ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਚਿਹਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਕੁਕਾਵਟੀ ਅਤੇ ਸਾਡਾਈ ਨੀਂਹ ਨਿਮਾਉਂਦੀ ਹੈ GUARANTEED GOOD QUALITY SLEEP ----- £59
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 11 (IN TABLETS): ਇਹ ਦਵਾਈ ਕਾਰਨੀਕਾ, ਪੁਰ ਦੀ ਝਕੀ (Amenia) ਵਿਚ ਝਕੀ ਝਕੀ ਲੱਗੀਆਂ ਚੰਦਾਂ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਰਕੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ----- £49

ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਰੋਗਾਂ ਅਤੇ ਨੁਸਖੇ-ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ

- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 12 (IN TABLETS): ਉੱਗਣ ਵਾਲੇ ਸੰਕੇਤਾਂ (SPECIAL OCCASIONS) ਤੇ ਮਸ਼ਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਸ਼ਰਾਨਗੀ ਦੀ ਝਾਪ ਛੱਡਣ ਵਿਚ ਇਹ ਦਵਾਈ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ --- £89
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 13 (IN VIALS): ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ਰਾਨਗੀ ਨੂੰ ਰੋਗ (ਖੜੇ ਪੇਠ) ਬਿਨਸੀ ਮਰਦੀ--- £89
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 14 (IN TABLETS): ਵਧ ਗਈ ਉਮਰ ਵਿਚ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਫਾਬ ਅਤੇ SEXUAL ਸੋਝੀਆਵਾਂ MALE DISORDERS ਨੂੰ ਇਹ ਦਵਾਈ ਹੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ --- £69

ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਪਤ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ :

ਮਹਾਰਾਈ ਦਾ ਦਰਦ ਜਾਂ ਫੋਰ ਨਾਲ ਆਉਣਾ ਜਾਂ ਡਰੂ ਮਤਰਾ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਈ, ਜਾਂ ਦਰਦ ਨਾਲ ਆਉਣਾ (Dysmenorrhoea), ਨਿਰੋਰੀਆ ਪਠਰ (ਸਰੋਦ ਪਾਣੀ), ਛਾੜੀਆਂ ਦਾ ਗੁੱਕਣਾ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਹੋਣਾ (Atrophy of Mammas) ਜਾਂ ਛਾੜੀਆਂ ਗੁੱਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਮੋਟੀਆਂ, ਛਾੜੀਆਂ ਵਿਚ ਸੋਜ (Mastitis), ਛਾੜੀਆਂ ਦਾ ਕੋਂਬ, ਛਾੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਡੋਡੀਆਂ ਜੁੱਜ ਜਾਂ ਡੋਡੀਆਂ ਤ ਚੀਰ, ਛਾੜੀਆਂ ਵਿਚ ਕੰਠੀ, ਦੁੱਧ ਕੋਡਾ, ਰਚਦਾਈ (Uterus) ਵਿਚੋਂ ਵਾਹੁ ਦਾ ਸਰਨਾ (Physometra) ਜਾਂ ਬੱਚੇਦਾਈ ਖੂਨ ਜਾਣ ਦਾ ਅਨੁਭਵ, ਬੱਚੇਦਾਈ ਦਾ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਹਟਣਾ ਜਾਂ ਝਾਰ ਆਉਣਾ, ਬੱਚੇਦਾਈ ਵਿਚ ਗੋਲੀ (Fibroid Uterine), ਅੰਡਾਦਾਈ ਦੇ ਰੋਗ (Diseases of Ovaries), ਅੰਡਾਦਾਈ ਵਿਚ ਝਾਲੇ (Ovarian Cysts), ਖੋਲੀ ਦੀ ਇਕਲਾਖ ਸੁੱਕਣ (Vaginismus), ਖੋਲੀ ਦੀ ਸੋਝ (Vaginitis), ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਕਮਾਵਾਸਨਾ ਦਾ ਖੱਟ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣਾ (Frigidity), ਸੰਭੋਗ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਮਸ਼ਰੋਂ ਜਲਨ ਦਾ ਹੋਣਾ, ਜਲਣ ਅੰਗ ਦੀ ਖੁਜਲੀ (Prutitis), ਜਲਣ ਅੰਗ ਵਿਚ ਡਟਕੇ ਅਤੇ ਫਟਕਣ, ਇੰਨ ਰੋਗ ਸਮੇਂ ਜੁਆਏ ਨਾ ਆਵੇ, ਛਾੜਪਣ (Sterility), ਡਰਛਪਾਤ ਦਾ ਦਾਰ ਦਾਰ ਹੋਣਾ (Miscarriage) ਡਰਛ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰੋਗ ਜਾਂ ਕੋਡੇਪੇ ਮਸ਼ਰੋਂ ਦੇ ਰੋਗ (Diseases of Post Partum) ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਈ ਕੁਕਣ ਵੇਲੇ ਦੇ ਰੋਗ (Menopause Disorders) - ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ।

ਨੋਟ: ਚਰੁਰਤ ਮੁਤਾਬਕ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਚੇਕਿੰਗ ਲਈ ਲੋਡੀ ਕੰਸਲਟੈਂਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।
LADY CONSULTANT & PRACTITIONER IS AVAILABLE, Mrs. JASWINDER KALN KHANBA BSYA (HOM.), (A.P.) AND (NUTRI.)

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ: ਡਰ, ਹਿਸਟੀਰੀਆ, ਅਨੀਦਾ, ਹੋਣਾ, ਕੰਨ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਨਜ਼ਰ-ਜੁਕਾਮ, ਨਕਸੀਰ, ਕੰਨ ਪੇਡੇ, ਕੁਰਲਾਉਣਾ, (Stammering), ਟੌਸਿਲ, (Tonsilits), ਕਾਚੀ, ਦਸਤ, ਭਰਹੱਚਮੀ, ਪੀਲੀਆ ਗੋਡੇ (Worms), ਸੁੱਕਿਆਂ ਪਿਛਾਭ ਨਿਕਲਣਾ (Enuresis), ਸਾਭ (Wheezing Problem), ਮਾਂਗੀ ਅਤੇ ਛਾਈ-ਮਾਂਗੀ, ਪੁਛਾਈ ਚੰਠਨ, ਖਾਭ (Eczema), ਚਾੜੀ ਰੋਗ ਦੇ ਉੱਠਾਅ, ਸੋਰਾਈਸਿਓ (Psoriasis), ਅਨਾਠੀ, ਫਕਤਹੀਣਤਾ (Anaemia), ਸਰੀਰ ਦਾ ਕੰਦ, ਪਿਛੇ ਡੇਰੇ (Backward Children), ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਦਾ ਵਿੰਗਾ ਟੋਡਾ ਹੋਣਾ (Rickets), ਮਿਰਗੀ (Epilepsy) ਵਗੇਰਾ।

ਅਸੀਂ EXTERNAL USE ਲਈ LOTION, OIL OINTMENT, LINIMENT ਅਤੇ CAPSULES ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਭਟਾ ਕੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ SPECIFIC BRANDS ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ (ਇਹ ਸਾਰੂ ਵਾਗ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ)

- PILAES (IN OINTMENT) - ਫਕਾਹੀਰ ਦੀ ਬਿਰੀ ਵਿਚ ਘਾਨੇ ਕਾਰਨ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਖੁਜਲੀ ਅਤੇ ਜਲਣ ਤੇ ਆਰਾਮ £19
- NURALACO (IN OINTMENT OR LOTION) --- ਨਾੜਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਆਰਾਮ ----- £19
- CHILLAGA (IN OINTMENT OR LOTION) --- ਚੰਦ ਝਾੜਣ ਹੋਣਾ ਉੱਠਾ ਚੀਕ ਉਲਾਸ 'ਚ ਦਰਦ ਤੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਆਰਾਮ £19
- ARNSTRA (IN OINTMENT) --- ਚਕਾੜ, ਸਿਰ (SHRUBS) ਦੁੱਖੀ ਸਿੱਟ ਨਾਲ ਹੋਣੇ ਲਾਗੇ ਜਾਂ (Soo Sores) ਨੂੰ ਆਰਾਮ £19
- BELINFLA (IN OIL OR OINTMENT) --- ਨੱਠਾ, ਖੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਸਿਰ, ਲਾਨੀ ਤੇ ਪਿੱਛ ਦਰਦ ਨੂੰ ਆਰਾਮ £19
- BELULCE (IN OIL) --- ਸਿੱਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ULCERS ਅਤੇ ਜਲਣ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ----- £19
- BRYJOIN (IN OIL) --- ਲੰਮੇ ਦਾ ਦਰਦ, ਵਾਗ ਕੋਡਾ ਨਾਲ ਕਾਰਕਾ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸੋਡਾਂ 'ਚ ਅਕਤਾਵਾ ਨੂੰ ਆਰਾਮ - £19
- CALWOUN (IN OIL OR OINTMENT) --- ਸਿੱਟ ਕਾਰਨ ਲਾਗੇ ਦੀ ਪੀਕ ਜਾਂ ਸਰ ਜਾਣ ਤੇ ਸਖਤ ਦਰਦਾਂ ਤੋਂ ਆਰਾਮ- £19
- BURCAN (IN LOTION OR OINTMENT)--- ਬਿਰੀ ਡੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਲਣ ਦੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਛਾੜੀਆਂ ਤੋਂ ਕੁਕਮਲ ਆਰਾਮ --- £19
- ROUTUM (IN OINTMENT) - ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੀ ਡੀ ਕਿੰਨ ਵਿਚ ਨਿਕਲੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰ ਅਤੇ ਦਰਦ ਤੋਂ ਆਰਾਮ --- £19
- JOINRHU (IN OIL) - ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਦਰਦ, ਸਿਰ ਅੰਦ ਝਾੜਕ, ਕੁੱਖ ਪੈਣ ਅਤੇ ਕੋਕੋਲਾਭ ਲਈ ਚੀ ਸਿਰ ਤੋਂ ਆਰਾਮ- £19
- ABSSIL (IN LOTION) --- ਬਿਨਸੀਆਂ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਪੇਠ ਕੇ ਝਕਾ ਝਕ ਜਾਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕੁਕਮਲ ਆਰਾਮ ----- £19
- ITCSUL (IN OIL)--- ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਕਿਸੀ ਡੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਝਾੜ ਤੋਂ ਆਰਾਮ ----- £19
- WARTHU (IN OIL) - ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁਝਕ, ਝਰ, ਸੋਜ ਜਾਂ ਗੋਡੀ ਦੇ ਡੁੱਕ ਵਾਲੀ ਮੁਕੇ (Warts) ਤੋਂ ਆਰਾਮ --- £19

* HOMOEOPATHIC HEALTH CLINIC ਦੇ ਡਾ ਅਤੇ ਮੋਰੇ ਪਿਛਾਭ ਆਰਥਾਰ ਸਾਂ ਚੀਕ ਚਾਹੀ ਛੋਡੋ।
(ਹਰ ਆਰਥਾਰ ਨਾਲ £10 ਪੈਕਿੰਗ ਤੇ ਪੈਕੇਟਿੰਗ ਲਈ)

PLEASE MAKE AN APPOINTMENT: **MANJEET SINGH KHANBA**
M.A. M.(Lit) BSYA (HOM.) & (A.P.) (ADV. HERBALISM) AND NUTRI.) HOM. CONSULTANT & PRACTITIONER,
236, BLAGREAVES LANE, LITTLEOVER, DERBY, DE23 1PS, U.K.
Tel/FAX: 00 44 (0)+1332-72 72 42 Mobile: 00 44 (0)+7973-85 10 12
www.homoeopathichealthclinicderby.com Email : manjeetkhanba@aol.com

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਉੱਠਣਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚ ਪਏ ਨੁਕਸਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕੰਮਲ ਕੁਦਕਾਰ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ
ALL INFORMATION IS KEPT STRICTLY CONFIDENTIAL
OPEN 7 DAYS STRICTLY ON APPOINTMENTS

ਕੇਸੀ. ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਵਿਸਾਖੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੈਅੰਤੀ ਮਨਾਈ

● ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸੋਲੇ ਡਾਂਸ ਕੀਤਾ, ਵਿਸਾਖੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਪਾਇਆ ਚਾਨਣਾ ● ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ - ਅਸ਼ਵਨੀ ਦੱਤਾ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ, 13 ਅਪ੍ਰੈਲ(ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਕਰਿਆਮ ਰੋਡ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਕੇ.ਸੀ. ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ 'ਚ ਸੀਈਓ (ਗਰੁੱਪ ਕੈਪਟਨ) ਅਸ਼ਵਨੀ ਦੱਤਾ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ 'ਚ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਅਤੇ ਡਾ.ਬੀ.ਆਰ.ਅੰਬੇਦਕਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ 'ਚ ਪਲੱਸ ਟੂ ਤੱਕ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇੰਟਰ ਹਾਊਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਏ। ਨਰਸਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੂਸਰੀ ਕਲਾਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਭੰਗੜਾ ਅਤੇ ਗਿੱਧਾ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਕਣਕ ਦੇ ਦਾਣੇ ਫੜੇ ਸਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਵਿਸਾਖੀ

ਆਈ ਵਿਸਾਖੀ ਆਈ, ਮੁੱਕ ਗਈ ਕਣਕਾ ਦੀ ਰਾਖੀ, ਓ ਜੱਟਾ ਆਈ ਵਿਸਾਖੀ.., ਜੁੱਤੀ ਲੈਦੇ ਘੁੰਗਰੂਆਂ ਵਾਲੀ, ਜੁੱਤੀ ਕਸੂਰੀ ਆਵੇ ਨਾ ਪੂਰੀ, ਮੇਰੀ ਤਾ ਨਿੱਕੀ ਜੇਹੀ ਮੰਗ ਸੋਹਣੇਆਂ.., ਉਡਦਾ ਉਡਦਾ ਮੋਰ ਮੇਰੀ ਚੀਚੀ ਉਤੇ ਬਹਿ ਗਿਆ, ਆਦਿ ਗੀਤਾਂ 'ਤੇ ਡਾਂਸ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਮੀਨੂੰ ਕੰਡਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ 'ਚ ਇਮਰਾਲਡ ਹਾਊਸ ਦੇ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਹਿਲਾ, ਟੋਪਾਜ ਹਾਊਸ ਦੀ ਏਨਾ ਨੇ ਦੂਸਰਾ, ਰੂਬੀ ਹਾਊਸ ਦੀ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਅਤੇ ਸੈਫਾਇਰ ਹਾਊਸ ਦੀ ਡਿੰਪਲ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ

ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ। ਸੀਈਓ ਅਸ਼ਵਨੀ ਦੱਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਸਾਖੀ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਕਣਕ ਦੀ ਵਾਢੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ 1699 ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ

ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਰੋਲਟ ਐਕਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ 1919 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ 'ਚ ਸਭਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਿਸ 'ਚ ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਨੇ ਭੀੜ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ

'ਚ 484 ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ। ਇਸ ਦਿਨ ਵਿਸਾਖੀ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਕੋਈ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਲਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅੱਜ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅੰਤ 'ਚ ਸਾਰੇ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰੰਜਨਾ ਖੰਨਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੋਨਿਕਾ ਰਾਣੀ, ਨੀਰਜ, ਕਿਰਣ ਸੋਬਤੀ, ਵਿਪਨ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਟਾਫ਼ ਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ।

ਦੀਨ ਦਲਿਤ ਦੀ ਧਰਨੇ ਵਾਲੀ ਦਰੀ 'ਤੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣਗੇ ਐਸ.ਸੀ. ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਕੋਰਟ - ਜਸਵੀਰ ਗੜੀ

ਸਬੰਧਿਤ ਏਡੀਸੀ ਐਸਡੀਐਮ ਤੇ ਈਓ ਮੌਕੇ ਤੇ ਤਲਬ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ(ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜੀ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10.45 ਤੇ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਦੀਨ-ਦਲਿਤ ਦੀ ਧਰਨੇ ਵਾਲੀ ਦਰੀ 'ਤੇ ਐਸ.ਸੀ. ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਕੋਰਟ ਲਗਾ ਕੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਫਗਵਾੜਾ ਵੱਲੋਂ ਨੌਕਰੀਓਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਦਰਜ ਚਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜੀ ਨੇ

ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਫਗਵਾੜਾ ਵੱਲੋਂ ਗੋਵਿੰਦ ਘਈ ਨਾਮੀ ਦਰਜਾ ਚਾਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੂੰ

ਇਸ ਲਈ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਗਾਂਡੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਸਮਸ਼ਾਨਘਾਟ ਪਹੁੰਚਾਈ ਸੀ। ਸ. ਗੜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਐਸ.ਸੀ. ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਫਗਵਾੜਾ, ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ. ਫਗਵਾੜਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜ-ਸਾਧਕ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਧਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਾਤਾ ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ

ਮੋਰਿੰਡਾ, 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ) ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਉੱਘੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਸਕਰੂਲਾਂਪੁਰ ਦੇ ਪੂਜਨੀਕ ਮਾਤਾ ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਨਿਮਿੱਤ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦਿਨ ਸੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਸਕਰੂਲਾਂਪੁਰ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ, ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਮਾਤਾ ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸੈਣੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਗੀਆਂ।

'ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੋਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਯੋਜਨਾ' ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਹੁਣ ਦੂਧੀਆ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਾਲ ਜਗਮਗਾਉਣਗੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਲਾਲਪੁਰ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲਣ ਲਈ 'ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੋਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਯੋਜਨਾ' ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਲਾ ਯੋਜਨਾ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਤਨਾਮ ਜਲਾਲਪੁਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 70 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 1.14

ਲੱਖ ਲਾਈਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਹੁਣ ਇਕੱਠੀਆਂ 3 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੋਲਰ ਲਾਈਟਾਂ ਲਗਾਉਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਪੰਚਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲਾ ਆਰਥਿਕ ਬੋਝ ਘਟੇਗਾ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ

ਵਾਂ ਗ ਰੁਸ਼ਨਾਉਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਘਰ ਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਤੱਕ ਦੀ ਹੈਲਥ ਕਵਰੇਜ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ 70% ਹਿੱਸਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ

ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ 70% ਖਰਚਾ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 30% ਹਿੱਸਾ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੂਬੇ ਦੇ ਲਗਭਗ 11,500 ਤੋਂ 13,000 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ 3 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੋਲਰ ਸਟਰੀਟ ਲਾਈਟਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਹਰੇਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 27 ਲਾਈਟਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ,

ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਧੇਗੀ, ਸਰਕਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਲਾਈਟਾਂ ਲਗਾਏਗੀ, ਬਲਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਖੁਦ ਲਵੇਗੀ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਪੇਡਾ ਨੋਡਲ ਏਜੰਸੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀਲ ਸਤਨਾਮ ਜਲਾਲਪੁਰ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜੀ ਦਾ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਦਗਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਗਤ ਕਦੇ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ - ਡਾ. ਕਰੀਮਪੁਰੀ

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲਾਂ)) ਅੱਜ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਖਵਾਸਪੁਰਾ ਤੋਂ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ 'ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਯਾਤਰਾ' ਕੱਢੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਡਾ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਤਿੱਖੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ। ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲ: ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼: ਡਾ. ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਮ ਪਾਰਟੀ' ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ

ਸਰਕਾਰ ਬਣਦਿਆਂ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਸਵਾ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 10 ਮਿੰਟ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ। ਸਿਰਫ ਕਾਗਜ਼ੀ ਕਾਰਵਾਈ: ਸਰਕਾਰ ਨਵੇਂ ਬਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟਾ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਜ਼ੀਰੋ ਹੈ।

ਦਲਿਤਾਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ: ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਜਰਨੈਲ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਭਾਈ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ (ਜੈਤਾ ਜੀ) ਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗਾਂ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਘਾਣ: ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਤਾਂ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਲਏ, ਪਰ

ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਡੰਡੇ ਵਰ੍ਹਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। "ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ 'ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤ ਸਭੈ ਏਕੈ ਪਹਿਚਾਨਬੋ' ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਘਰ ਉਜਾੜ ਰਹੀ ਹੈ।" -- ਡਾ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਬਸਪਾ ਦਾ ਅਗਲਾ ਕਦਮ: ਬਸਪਾ ਆਗੂ ਸ. ਅਜੀਤ

ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਵਾਅਦਾ-ਖਿਲਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਦੋਗਲੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ, ਅਕਾਲੀ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਦਗਾ ਕਮਾਇਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਹੁਣ 'ਆਮ ਪਾਰਟੀ' ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਨੇ ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ

ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ 'ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲੋ ਮੁਹਿੰਮ' ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਅਤੇ 2027 ਚ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਉਖਾੜ ਕੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲੋ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤਾਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਸੱਚ ਅਨੁਸਾਰ 'ਬੇਗਮਪੁਰਾ' ਅਤੇ 'ਹਲੇਮੀ ਰਾਜ' ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਟੇਟ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਬਜਹੇੜੀ ਜੋਨ ਇੰਚਾਰਜ, ਸਰਦਾਰ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਨਹੇੜੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸਟੇਟ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ, ਜਿਲਾ ਰੋਪੜ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ, ਜਿਲਾ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਕਾ ਦਾਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਰਕਰ ਸਮਰਥਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਭੈਣ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਭੈਣ ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ ਵੀ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਰਹੇ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਪਾਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਲਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ

1950 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੰਨੂੰ ਸਿਮਰਤੀ ਲਾਗੂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਖਾਹੀਆ ਪੁੱਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੂਸਰੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਚਾ ਨੀਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਤਾ ਉਸ ਦੀ ਜਾਤ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਲਿਆਕਤ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਸੀ। ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਂ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਿਰਫ ਜਾਤ ਪਾਤ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨੂੰ ਸਿਮਰਤੀ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇਸ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਚੱਲਿਆ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਾਇਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਹਾਤਮਾ ਜੋਤੀਵਾ ਫੁੱਲੇ, ਮਾਤਾ ਸਵਿੱਤਰੀ ਬਾਈ ਫੁੱਲੇ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਿਆਂਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁੱਖ

ਤਕਲੀਫ਼ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਿਰਤ ਪਾਈ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੰਨ ਤੇ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਤਕਲੀਫ਼ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਸਹਾਰਦੇ ਪਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਕਰ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹੇ ਵੀ ਜ਼ੁਲਮ ਆਪਣੇ ਉਪਰ ਸਹਾਰੇ ਪਰ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਸ਼ਾਲ ਬਣਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ, ਸਨਮਾਨਿਤ, ਬਰਾਬਰਤਾ, ਗ਼ੈਰਤ ਲੈਕੇ ਦਿੱਤੀ ਤਦ ਹੀ ਤਾਂ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ ਆਪਣੇ ਉਸ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਕੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਹਨ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਜਿੱਡਾ ਮਰਜ਼ੀ ਵੱਡਾ ਹੋਵੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। 26 ਜਨਵਰੀ 1950 ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਮਾਨਤਾ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ

ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰੀਵਰਤਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਅੱਜ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਿਖਣ ਦਾ ਹੱਕ, ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ, ਸਾਨੂੰ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਾ ਹੱਕ, ਨੌਕਰੀ ਕਰਨੇ ਦਾ ਹੱਕ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖ਼ਰੀਦਣ ਦਾ ਹੱਕ, ਪਾਸਪੋਰਟ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ, ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕ,

ਗਰਭਵਤੀ ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਹੱਕ, 8 ਘੰਟੇ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਹੱਕ, ਪੰਚ, ਸਰਪੰਚ, ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਮੈਂਬਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਮੈਂਬਰ, ਚੇਅਰਮੈਨ, ਐਮ ਐਲ ਏ, ਐਮ ਪੀ, ਮੰਤਰੀ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਦਾ ਹੱਕ, ਚੌਕੀਦਾਰ, ਨੰਬਰਦਾਰ, ਮਾਸਟਰ, ਡਾਕਟਰ, ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ, ਐਸ ਡੀ ਓ, ਐਸ ਐਚ ਓ, ਡੀ ਐਸ ਪੀ, ਐਸ ਐਸ ਪੀ, ਐਸ ਡੀ ਐਮ, ਡੀ ਸੀ,

ਵਕੀਲ, ਜੱਜ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਕੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੋਰ ਦੱਸੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਨੇ ਕਲਾਕਾਰ, ਪਾਠੀ, ਰਾਗੀ, ਢਾਡੀ, ਕਥਾਵਾਚਕ, ਸੰਤ -ਮਹਾਪੁਰਸ਼ ਬਣਨ ਦਾ ਹੱਕ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਜੁਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋ ਇਹ ਸਭ ਹੱਕ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ

ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਲੈਕੇ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਰਹਿਬਰ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਨੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕਦੇ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਗਏ ਸਭ ਹੱਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਐਲ ਕੁੱਕੜ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜੇ ਮੇਰੇ ਮਸੀਹਾ, ਰਹਿਬਰ, ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼, ਮੇਰੇ ਰੱਬ, ਵਿਸ਼ਵ ਗਿਆਤਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨਾ ਹੁੰਦੇ।

ਵੱਲੋਂ ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲਾਂ 8146091035

"ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਅਸਲ ਤਾਕਤ" ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਕਾਲਜ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 'ਚ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੈਯੰਤੀ 'ਤੇ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੈਯੰਤੀ ਸਬੰਧੀ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਕਾਲਜ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਪੰਜਾਬ ਰਾਹੁਲ ਕੁਮਾਰ ਆਦਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸ਼ਾਮ ੬:੦੦ ਵਜੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਗਿਆਨ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਣ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ

ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਅਸਲ ਤਾਕਤ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸੰਘਰਸ਼, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਪੰਜਾਬ ਮਨਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇਣਾ ਇੱਕ

ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਦਮ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਹੀ ਇਹ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ

ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਰ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਨਾ ਮਿਲਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਟੁਕੜੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰਡ ਆਫ਼ ਆਨਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਧਾਇਕ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ੰਕਰ ਜਿੰਪਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ

ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਫਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਚੰਦਨ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅੱਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇਣਾ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਵੱਲ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਾਲਮੀਕਿ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਚੰਦਨ ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਮੁਕਟ ਦੇ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਦੇ ਅੰਤਰ ਜ਼ੋਨਲ ਯੁਵਕ ਮੇਲੇ ਦੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ

ਬੰਗਾ/ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਬੰਗਾ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜੋ ਲਗਪਗ ਦਸ ਸਾਲ ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਛੇਕੜ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਵਸੇ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਰ ਜ਼ੋਨਲ ਯੁਵਕ ਮੇਲੇ ਦੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਲਾ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਪਟੀ ਡੀਨ ਵਜੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਲਜ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਯੁਵਕ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਵਾਰ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਅੰਤਰ ਯੁਵਕ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਲੁੱਡੀ ਤੇ ਫੋਕ ਔਰਕੈਸਟਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹੁਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵਾਲੇ ਟਰੈਕ ਸੂਟ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਸਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪੈਂਜੀ ਇਕਮਿੰਦਰ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਕਲਾ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਉਲੀਕਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ 2025-26 ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਜ਼ੋਨਲ ਤੇ ਅੰਤਰ ਜ਼ੋਨਲ ਯੁਵਕ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇਤੂ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ (ਯੂ ਐਸ ਏ) ਸਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ

ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਹੁਰਾਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਂਝ ਪਾਈ ਕਿ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਿਲੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਾਲਜ ਦਾ ਨਾਂ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਟਰੈਕ ਸੂਟਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹੌਂਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰੈਕ ਸੂਟਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ (ਯੂ ਐਸ ਏ) ਇਸੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਭੰਗੜੇ ਦੇ ਕਪਤਾਨ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਕਲਾ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਲਾ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹਨਾਂ ਹੱਥੋਂ ਇਨਾਮ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ (ਯੂ

ਐਸ ਏ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਵੀ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵੀ ਤਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ। ਮੰਚ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੋ. ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਹਨਾਂ

ਦੇ ਸਹਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਹੇ ਹਨ ਇੱਕੋ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰੋ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਫਲ ਯੁਵਕ ਮੇਲੇ ਦਾ ਪੰਜ ਵਾਰ ਓਵਰਆਲ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣਨਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਮਦਰਦ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਵੀ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਯੁਵਕ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਲੁੱਡੀ ਨੇ ਜ਼ੋਨਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਅੰਤਰ ਜ਼ੋਨਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਤੀਜਾ ਅਤੇ ਫੋਕ ਆਰਕੈਸਟਰਾ ਨੇ ਜ਼ੋਨਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਅੰਤਰ ਜ਼ੋਨਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਿਪਟੀ ਡੀਨ ਸ ਮਨਮੰਤ ਸਿੰਘ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਅਨ ਤੇ ਕਲਾ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਪ੍ਰੋ ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ।

ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਟਾੱਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐੱਸ ਡੀ ਕਾਲਜ ਦੇ 5 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਬਰਨਾਲਾ, 13 ਅਪ੍ਰੈਲ - (ਚੰਡੀਕੋਕ) ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ 41ਵੀਂ ਕਨਵੋਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਐੱਸ ਡੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪੰਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੋਨ ਤਗਮੇ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਾਲਜ ਦੇ ਪੀਆਰਓ ਪ੍ਰੋ ਸ਼ੋਇਬ ਜ਼ਫ਼ਰ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਰਾਜਪਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਅਤੇ ਵਾਈਸ

ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੀ.ਵੋਕ (ਐਮਐਲਐਮਡੀਟੀ) ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਰੀਤਿਕਾ, ਬੀ.ਵੋਕ (ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ) ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਤਨੀਸ਼ਾ ਅਤੇ ਬੀ.ਵੋਕ (ਜਰਨਲਿਜ਼ਮ ਐਂਡ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀਜ਼) ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਪੰਡੋਰੀ ਅਤੇ ਬਲਕਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਾਮਯਾਬੀ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਐੱਸ

ਡੀ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਰੇਸ਼ ਸਿੰਗਲਾ, ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਾਹੁਲ ਅੱਤਰੀ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਐਡਵੋਕੇਟ

ਜਤਿੰਦਰ ਨਾਥ ਸ਼ਰਮਾ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਮੁਕੰਦ ਲਾਲ ਬਾਂਸਲ, ਸੰਯੁਕਤ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰਾਹੁਲ ਗਾਰਗੀ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ

ਅੱਤਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਰਮਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਬ-ਾਰਕਬਾਦ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲਦ ਹੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, 12 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) - ਅੱਜ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਫਤਿਹਪੁਰ ਭੱਟਲਾਂ ਵਿਖੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮੇਲਾ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸਾਨ ਕਣਕ ਦੀ ਫਸਲ ਪੱਕਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ 1699 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਦਸਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਦੱਬੇ ਕੁਚਲੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ

ਅਨੰਦਪੁਰ ਵਿਖੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ 1919 ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਜਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਮੰਦਭਾਗਾ ਖੂਨੀ ਸਾਕਾ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ। ਲੈਕਚਰਾਰ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਜਨਮ ਜੈਯੰਤੀ ਮੌਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ 1891 ਨੂੰ ਮਹੂ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜੀਵਨ ਭਰ ਜਾਤ-ਪਾਤ

ਦੀ ਘਿਰਣਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਫਲਤਾ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਮੰਜਲਾਂ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਾਹ ਦੇ ਤੋਰਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਜੀਵਨ ਭਰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਸਕੂਲ ਦੀ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ 100 ਫੀਸਦੀ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਰਜ਼ੀਆ ਨੇ 543/600 ਅੰਕ ਲੈ

ਕੇ ਸਕੂਲ 'ਚੋਂ ਪਹਿਲਾ, ਮੁਸਕਾਨ ਨੇ 534/600 ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਦੂਸਰਾ ਅਤੇ ਰਾਗਨੀ ਕੁਮਾਰੀ ਨੇ 533/600 ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 60 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਪਾਸ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਹਿਲੇ

ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ ਨੇ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ, ਲੈਕ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਹੋਤਾ, ਲੈਕ. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਲੈਕ. ਤਿਲਕ ਰਾਜ, ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਦੈਵ ਦੱਤ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੌਰਵ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਨਸੀਬ ਚੰਦ, ਸੁਮਨ ਬਾਲਾ, ਸਵਿਤਾ, ਰਮਨੀਤ ਕੌਰ, ਮਮਤਾ ਰਾਣੀ, ਰੋਜੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਸਮੂਹ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।
ਫੋਟੋ ਅਜਮੇਰ ਦੀਵਾਨਾ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਵੱਡੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਸ਼ ਭੱਟੀ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਸ਼ ਭੱਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਪੱਖੀ ਸੋਚ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਉਂਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੰਜੀਵ ਤਲਵਾੜ ਨੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰੋਪਾਓਂ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੰਜੀਵ ਤਲਵਾੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਿਹਨਤੀ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ

ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਜੁੜਨ ਨਾਲ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਇੱਕਮਾਤਰ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਲੜਦਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰੀ ਵਰਗ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੰਜੀਵ ਤਲਵਾਰ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਵਾਇਆ ਕਿ ਪਾਰਟੀ

ਵਿੱਚ ਹਰ ਵਰਕਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।" ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ ਕੁਸ਼ ਭੱਟੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸੰਜੀਵ ਤਲਵਾੜ ਦੇ ਹੱਥ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਸੂ ਹੰਸ ਮੋਹਿਤ ਆਦੀਆ ਨੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਬਕਾ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸੰਜੀਵ ਥਾਪਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਨੀਸ਼ ਆਦੀਆ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।
ਫੋਟੋ ਅਜਮੇਰ ਦੀਵਾਨਾ

ਆਰ. ਟੀ. ਓ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਕਾ ਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਓਵਰਲੋਡਿਡ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਕੱਟੇ ਚਾਲਾਨ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ /ਕਾਠਗੜ੍ਹ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਰੋਪੜੂ ਬਲਾਚੌਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਤੇ ਸਥਿਤ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ਾ ਬੱਛੂਆਂ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਦੇ ਆਰ. ਟੀ. ਓ ਇੰਦਰਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਓਵਰਲੋਡਿਡ ਵਾਹਨਾਂ ਅਤੇ ਅਧੂਰੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਚਾਲਾਨ ਕੱਟੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 8 ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਚਾਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਰਟੀਓ ਇੰਦਰਪਾਲ ਨੇ ਬੱਛੂਆਂ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਓਵਰਲੋਡਿਡ, ਓਵਰ ਸਪੀਡ, ਬਿਨਾ ਕਾਰਜਾਤ, ਬਿਨਾਂ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ, ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਹਾਰਨ ਤੇ

ਗਲਤ ਪਰਕਿੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਚਾਲਾਨ ਕੱਟੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਦੇ ਚਲਾਨ ਕੀਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਤ ਪੂਰੇ ਲੈ ਕੇ ਨਿਕਲੋ ਤਾਕਿ ਚੈਕਿੰਗ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧੀਮੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਆਕਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਣਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਚੈਕਿੰਗ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।

15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬੰਦ ਪਿਆ ਸਿੰਚਾਈ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਮੁੜ ਹੋਵੇਗਾ ਚਾਲੂ

ਵਿਧਾਇਕਾ ਸੰਤੋਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਹਲਕੇ ਦੀ ਕਾਇਆ-ਕਲਪ: ਕਰਨਵੀਰ ਕਟਾਰੀਆ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ /ਕਾਠਗੜ੍ਹ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਕਰਨਵੀਰ ਕਟਾਰੀਆ(ਜਿਲਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਮੈਂਬਰ) ਨੇ ਅੱਜ ਪਿੰਡ ਰੱਤੋਵਾਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕਾ ਸੰਤੋਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਬਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ

ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡਤੋੜ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ। ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵਿੱਚੋਂ 7 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਸਿੰਚਾਈ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚੇ ਜਾਣਗੇ, ਜੋ ਪਿਛਲੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬੰਦ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਦੇ ਚਾਲੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਇਲ-ਕੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਬਾਕੀ

3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਂਝੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਨਵੀਰ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਧਾਇਕਾ ਸੰਤੋਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ

ਦਾ ਮੁੱਖ ਟੀਚਾ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਹਲਕੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ

ਆਧੁਨਿਕ ਸਟੇਡੀਅਮ ਅਤੇ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੀਬੀਆਂ ਲਈ 1000 ਅਤੇ 1500 ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮੁਫਤ ਬਿਜਲੀ ਵਰਗੇ ਵਾਅਦੇ ਅਮਲੀ

ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਲ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਰਪੰਚ ਦੇਵਰਾਜ ਬੱਗਾ, ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ, ਹਨੀ ਜੋਗੇਵਾਲ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ ਸੁਭਾਸ਼ ਹੱਕਲਾ, ਡਾ. ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ, ਦੇਵੀ ਚੰਦ ਖਟਾਣਾ, ਰਾਮ ਸ਼ਰਨ, ਰਾਮ ਸ਼ਾਹ ਸਾਬਕਾ ਪੰਚ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਪੰਚ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਅਤੇ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਪਿੰਡ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾ ਸੰਤੋਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਬੀ.ਡੀ.ਸੀ. ਲਾਈਫ ਮੈਂਬਰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਲੋਂ ਖੂਨਦਾਨ ਤੇ ਲੈਬ ਟੈਸਟ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਹਿਦ

ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ: ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਬਲਾਚੌਰ ਵਿਖੇ ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਡੋਅਰੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਆਯੋਜਿਤ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ)- ਸਥਾਨਕ ਬਲੱਡ ਡੋਨਰਜ਼ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਲਾਈਫ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸੁਲਕਸ਼ਨ ਸਰੀਨ, ਡਾ.ਵਿਸ਼ਵ ਮੋਹਿਨੀ, ਜੇ ਐਸ ਗਿੱਦਾ ਤੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ.ਅਜੇ ਬੱਗਾ, ਅੰਜੂ ਸਰੀਨ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਦਾ, ਨੋਬਲ ਸਰੀਨ, ਯੁਵਰਾਜ ਕਾਲੀਆ, ਰੇਖਾ ਜੈਨ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਰਟਾ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਗਤੀ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਲੋਂ ਉਚਾਰੇ ਗਏ ਤੇ ਸਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਸਕੱਤਰ ਜੇ ਐਸ ਗਿੱਦਾ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਬੀਤੇ ਵਿਤੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ 69 ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਅਤੇ 07 ਬਲੱਡ ਗਰੁਪਿੰਗ ਕੈਂਪ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸਲਾਨਾ ਵਿਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਬੀਤੇ ਵਿਤੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਬਲੱਡ ਸੈਂਟਰ ਫੀਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਲੱਖ ਛੱਬੀ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਲੈਬ

ਟੈਸਟਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪੰਜਾ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਦੀ ਤਾੜੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਖੂਨਦਾਨ ਭਵਨ ਤੋਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਸਟਾਫ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 28 ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਬੀ.ਟੀ.ਓਜ਼, ਇੱਕ ਮੈਨੇਜਰ ਅਤੇ ਪੰਝੀ ਹੋਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਸਾਮੀਆਂ ਹਨ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ, ਖੂਨਦਾਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੀਸਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਫੀਸਾਂ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੈਲੇਸੀਮੀਆ ਤੇ ਕਿਡਨੀ ਵਰਗੀਆਂ ਕਰੌਨਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ

ਗਿਆ ਕਿ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੱਸ, ਇੱਕ ਵੈਨ ਤੇ ਵੱਡੇ ਬਿਜਲੀ ਬਿੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ 25 ਕਿਲੋਵਾਟ ਦਾ ਸੇਲਰ-ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵੱਡੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਲਈ ਫੰਡ-ਰੇਜ਼ਿੰਗ ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ-ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਫੰਡ ਰੇਜ਼ਿੰਗ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਵਲੋਂ ਦੂਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੇ ਬਣੇ ਬਹੁ-ਮੰਤਵੀ ਹਾਲ ਦਾ ਨਾਮ ਦਾਨੀ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ “ਜੀ.ਏ.ਵੀ.ਸਰੀਨ ਹਾਲ” ਰੱਖਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਰਵਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਦਿਆਲ ਸਰੂਪ, ਡਾ.ਨਿੱਕੀਤਾ ਪੁਰੀ ਚਰਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ, ਪੁਨੀਤ ਸਰੀਨ, ਗੌਰਵ ਸਰੀਨ,

ਡਾ.ਨਿੱਤੀਕਾ ਸਰੀਨ, ਵਿਭੂਤੀ ਸਰੀਨ, ਡਾ. ਸੁੱਖਇੰਦਰ ਕੌਰ ਨਾਗਰਾ, ਰਜਨੀਸ਼ ਜੈਨ, ਸਾਕਸ਼ੀ ਜੈਨ, ਪਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਡਵਾਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਡਾ.ਸੁਸ਼ਮਾ ਆਰੀਆ, ਗੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਭੈਣ ਭਰਾ ਡਾ.ਅਸੀਮ ਬੱਗਾ, ਆਸਥਾ ਬੱਗਾ, ਭੁਪਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ, ਵਿਨੋ ਕੁਮਾਰ ਸਿੱਕਾ, ਹਿਤੋਂਦਰ ਖੰਨਾ, ਦੇਸ ਰਾਜ ਬਾਲੀ, ਰਾਜੀਵ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕਾਹਮਾ, ਅਨੀਤਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਨਿਸ਼ਤ ਹਾਜਰ ਸਨ। ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਜੀ ਐਸ ਤੂਰ, ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਸਾਧੜਾ ਵਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜ ਕੇ ਖੂਨਦਾਨ ਲਹਿਰ ਲਈ ਸ਼ੁੱਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਮਨਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ ਵਲੋਂ ਵਿਛੜੇ ਸੰਸਥਾਪਿਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਵ:ਕੈਪਟਨ ਆਈ.ਜੇ.ਸਰੀਨ ਤੇ ਸਵ:ਪੀ.ਆਰ.ਕਾਲੀਆ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਸ.ਕੇ.ਸਰੀਨ ਵਲੋਂ ਬੀ.ਡੀ.ਸੀ. ਲਾਈਫ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਕੀਤੀ।

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ, 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ) : ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਬਲਾਚੌਰ ਵਿਖੇ ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਡੋਅਰੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਬਣੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ/ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਮਾਣਯੋਗ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਡਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਫੂਡ ਅਤੇ ਡਰੱਗ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੰਵਲਪ੍ਰੀਤ ਬਰਾੜ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਲੇ ਵਿੱਚ ਖਾਧ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਕਰਨ, ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰ/ਗਾਹਕ, ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਖਾਧ-ਪਦਾਰਥ ਚੈੱਕ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੈਂਪਲ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਫੂਡ) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਡੋਅਰੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਨੀਰ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਦੁੱਧ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਡੋਅਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਪਨੀਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕਈ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖਾਧ-ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਸੈਂਪਲ ਵੀ ਟੈਸਟਿੰਗ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਮਿਲਾਵਟੀ ਖਾਧ-ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਲਾਰਡ ਬੁੱਧਾ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਸੁਪਰ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਟ੍ਰਿਕੂਲੇਟਸ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਆਯੋਜਿਤ : ਢੋਸੀਵਾਲ

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੈਅੰਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਗਮ

ਫਰੀਦਕੋਟ (ਸ਼ਿਵਨਾਥ) ਐਲ.ਬੀ.ਸੀ.ਟੀ. (ਲਾਰਡ ਬੁੱਧਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ) ਦੀ ਫਰੀਦਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹਾ ਇਕਾਈ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੈਅੰਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਥਾਨਕ ਜੈਸਮੀਨ ਹੋਟਲ ਵਿਖੇ ਸੁਪਰ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਟ੍ਰਿਕੂਲੇਟਸ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ ਢੋਸੀਵਾਲ, ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਚੀਫ ਪੈਟਰਨ ਹੀਰਾਵਤੀ, ਡਾ. ਨਿਰਮਲ ਕੌਸ਼ਿਕ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ। ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਪਲੇਠੇ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਰ.ਏ., ਗੋਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ

ਇਲਾਵਾ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰੀ, ਸੁਖਜੀਤ ਕੌਰ, ਮੰਜੂ ਸੁਖੀਜਾ, ਤੇਜਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਕੌਸਲਰ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਖਾਲਸਾ, ਅਰਮਾਨ ਕੌਰ, ਗੁਰਪਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਰਿਆਨ ਅਮਰ, ਕਿਰਤ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼ਿਵਨਾਥ ਦਰਦੀ, ਪ੍ਰੋ. ਬੀਰਇੰਦਰ ਸਰਾਂ, ਮਾਧਵ, ਗੋਵਿੰਦ, ਸੁਖਮਨ, ਪ੍ਰੇਸ਼ੀਅਸ, ਨਿਰਮਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ। ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੈਡਮ ਹੀਰਾਵਤੀ ਵੱਲੋਂ ਟਰੱਸਟ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸਵਾਗਤੀ ਭਾਸ਼ਣ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾ. ਨਿਰਮਲ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ,

ਸੋਹਨ ਲਾਲ ਨਿਗਾਹ, ਓ.ਪੀ. ਚੌਧਰੀ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ ਢੋਸੀਵਾਲ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟਕਪੂਰਾ, ਰਾਜੇਸ਼ ਸੁਖੀਜਾ, ਅਜ਼ਾਦ ਬਿੰਦੂ, ਜੱਗਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਕੌਰ, ਬਿਮਲਾ ਢੋਸੀਵਾਲ ਅਤੇ ਸੁਦੇਸ਼ ਰਾਣੀ ਚਿਤਰਾ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ ਭੇਂਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮੂਹ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਪੁਰਜੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ

ਮੰਤਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਕੀਮਤੀ ਗਹਿਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਸਭ ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਢੋਸੀਵਾਲ ਨੇ ਅੱਜ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕੂਲੇਟਸ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਉਮਰ, ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਅਰਮਾਨ ਕੌਰ ਨੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਫਲਸਫੇ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿਖਲਾਏ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਹੀ ਸਮਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਢੋਸੀਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ, ਹੀਰਾਵਤੀ, ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਇੰਸ. ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਵੀ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਡੀ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਭੋਲਾ, ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਮੰਮਣ, ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ ਢੋਸੀਵਾਲ, ਰਾਜੇਸ਼ ਸੁਖੀਜਾ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਖਾਲਸਾ, ਸੋਹਨ ਲਾਲ ਨਿਗਾਹ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟਕਪੂਰਾ, ਗੋਬਿੰਦ ਕੁਮਾਰ, ਅਜ਼ਾਦ ਬਿੰਦੂ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਤੇ ਅਸ਼ੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਆਦਿ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਚਾਹ-ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੁੱਖੇ ਮਾਜਰਾ ਦੇ ਹੋਣਹਾਰ ਹਰਸ਼ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ NDA ਮੈਰਿਟ ਲਿਸਟ 'ਚ ਬਣਾਈ ਥਾਂ

ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ 293ਵਾਂ ਰੈਂਕ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਮੋਰਿੰਡਾ, 12 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ): ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਸੁੱਖੇ ਮਾਜਰਾ ਦੇ ਹੋਣਹਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਹਰਸ਼ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਦੀ ਫਾਈਨਲ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਪੜ ਦਾ ਨਾਮ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰਸ਼ਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੰਨ-ਪੰਨ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰ ਕੌਰ ਜੀ ਸੁੱਖੇ ਮਾਜਰਾ ਦੇ ਲੋਕਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਿਆਨੀ ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੋਤਰੇ ਅਤੇ ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ, ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪ੍ਰੈਪਰੇਟਰੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਤੋਂ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਰਸ਼ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਦੇ ਐਨ.ਡੀ.ਏ.-2 (2025) ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ 293ਵਾਂ ਰੈਂਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ

ਲਗਭਗ 8 ਲੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ 7 ਹਜ਼ਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਸ.ਐਸ.ਬੀ. ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 742 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਫਾਈਨਲ ਮੈਰਿਟ ਲਿਸਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੁੱਲ 406 ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵੱਡੀ ਉਪਲਬਧੀ ਹੈ। ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਰਾਗੀ ਸਿੰਘਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਅਤੁੱਟ ਲੰਗਰ ਵੀ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ। ਐਡਵੋਕੇਟ

ਰਾਹ ਚੁਣਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਹੋਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਮਯਾਬੀਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਮੋਹਤਬਰ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹਰਸ਼ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਇਟਲੀ), ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰਦਾਰ, ਧਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੱਲੀ, ਸਲਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੰਸ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਠੇਕੇਦਾਰ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਰਣਪੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਗੌਰਵ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਇਲਾਕੇ ਲਈ ਦੀ ਦੌੜ ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮਾਣ ਵਾਲਾ ਗੱਲ ਹੈ।

Educate! Agitate! Organise!

ਸਮਾਨਤਾ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਨਿਆ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਾਲਾ ਸਮਾਜ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਸੰਪਰਥ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਣਥੱਕ ਯੋਧੇ ਭਾਰਤ ਰਤਨ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਿਤਾ ਜ਼ੋਤੀਰਾਓ ਫੁਲੇ ਜੀ ਦੇ

ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਨੂੰ

ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਗਮ

ਵਿੱਚ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦਾ

ਹਾਰਦਿਕ ਸੱਦਾ।

ਸਥਾਨ: ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ, ਅਰਥਨ ਅਸਟੇਟ ਫਗਵਾੜਾ

ਮਿਤੀ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ 2026 ਦਿਨ ਸੰਗਲਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 9:00 ਵਜੇ ਤੋਂ

ਸੁੱਖ ਸਾਹਿਬਾਨ: **ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਚੰਬੇਵਾਲ** (ਮੋਬਾਹ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ) | ਕਿਸੇਸ਼ ਸਹਿਯਾਨ: **ਸੈਭਮ ਹਰਬਿੰਦਰ ਕੌਰ**

ਯੁਗਰਾਮ

ਚੇਤਨਾ ਪਰਖ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ

ਸਮਾਂ: ਸਵੇਰੇ 9:00 ਵਜੇ ਤੋਂ

ਅਵੱਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਗਦ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ: ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਲਾਕਾਰ ਹਰਮੇਸ਼ ਗਾਹੌਰੀਆ

ਨਾਟਕ: 'ਜੇ ਅਸੀਂ ਚੁੱਪ ਹੀ ਰਹੇ' ਅਤੇ ਕੋਰੀਓਗ੍ਰਾਫੀ

ਲੋਕ ਕਲਾ ਮੰਚ (ਰਜਿ.) ਮੰਤੀ ਮੁੱਲਾਪੁਰ

(ਲੇਖਕ ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਹਰਕੇਸ਼ ਚੌਧਰੀ)

ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ 8ਵੀਂ, 10ਵੀਂ ਅਤੇ 12ਵੀਂ ਕਲਾਸ ਦੇ 2024-2025 ਨੂੰ ਹੋਏ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਵੱਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਗਦ ਇਨਾਮ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਮੈਮੋਂਟੋ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਸਵੇਰੇ ਚਾਹ ਨਾਸ਼ਤੇ ਅਤੇ ਦੁਪਿਹਰ ਨੂੰ ਖਾਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜਗਨ ਨਾਥ ਥਾਂਸਲ ਪ੍ਰਧਾਨ (M) 98761-12534	ਘਨਸ਼ਾਮ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ (M) 99888-04131	ਸਰਵਣ ਰਾਮ ਬਿਰਹਾ ਕੈਸ਼ੀਅਰ (M) 98728-61208
---	--	---

ਸਮੂਹ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ (ਰਜਿ.) ਅਰਥਨ ਅਸਟੇਟ ਫਗਵਾੜਾ

Website: www.ambedkarcentre.com | E-mail: sgrssabha@gmail.com

Our Facebook page: Dr. ambedkar centre urban estate phagwara

ਦਾਖਲ: ਖਰਮਿੰਦਰ ਆਰਟ ਪ੍ਰੈਸ, ਫਗਵਾੜਾ। 76966-67409

ਸੂਬਾ ਸਾਲਾਨਾ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਭਰਵੀਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀਤਾ ਫ਼ੈਸਲਾ -ਮਾਸਟਰ ਪਰਮਵੇਦ

ਵੇਲਾ ਵਿਹਾਅ ਚੁੱਕੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ -ਤਰਕਸ਼ੀਲ

ਸੰਗਰੂਰ
ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਸੰਗਰੂਰ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਜੋਨ ਜਥੇਬੰਦਕ ਮੁਖੀ ਮਾਸਟਰ ਪਰਮਵੇਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਮੀਡੀਆ ਮੁਖੀ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਬਾਲਦ

ਕਲਾਂ ਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਗੂ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪਾਠਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ 7ਵੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚੋਣਨਾ ਪਰਖ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਰੀਵਿਊ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਆਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਭਵਨ ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਹੋ ਰਹੀ ਸੂਬਾ ਸਾਲਾਨਾ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਭਰਵੀਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਗੂਆਂ

ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਾਈ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਪਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਵਹਿਮ ਭਰਮ ਤੇ ਵੇਲਾ ਵਿਹਾਅ ਚੁੱਕੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਆਉਣ ਦਾ ਭਾਵਪੂਰਤ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ

ਇਲਾਵਾ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਹੇਮਰਾਜ, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ।
ਮਾਸਟਰ ਪਰਮ ਵੇਦ ਜੋਨ ਜਥੇਬੰਦਕ ਮੁਖੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ 9417422349

ਸਰਦਾਰ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਖਟੜਾ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਮੌਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ

ਮੋਰਿੰਡਾ, 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ)-ਸਵਰਗੀ ਸਰਦਾਰ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਖਟੜਾ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਮੌਕੇ ਅੱਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਰਤਨਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਗਿਆਨੀ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਵੱਲੋਂ ਵੈਰਾਗਮਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਨਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਵੀ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ), ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਜੋਤੀ ਖੱਟੜਾ,

ਹਰਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ (ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ), ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਮੇਜਰ ਅੰਜੂ ਬਾਲਾ ਸਿੰਘ, ਸੀਲਮ ਸੋਹੀ, ਅਨਮੋਲ ਗਗਨ ਮਾਨ (ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ), ਬੰਤ ਸਿੰਘ ਕਲਾਰਾਂ (ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ), ਜਗਦੇਵ

ਸਿੰਘ ਭਟੋਆ (ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਮੋਰਿੰਡਾ), ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਕੀ (ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਰੂਪਨਗਰ), ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ (ਚੇਅਰਮੈਨ), ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ (ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ,

ਨਗਰ ਸ੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ), ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ), ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀਤੀ (ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਾਕ ਕਾਂਗਰਸ ਖਮਾਣੇ), ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੀਡਸਾ (ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਬਸੀ), ਜਗਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੌਲੀ, ਕੌਂਸਲਰ

ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਸਾਲਾਪੁਰਾ, ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (ਸਰਪੰਚ), ਬਾਬਲਾ ਸਰਪੰਚ ਗੋਸਲਾ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਕਰਾਲੀ (ਮੈਂਬਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ), ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਮਾਵੀ (ਪ੍ਰਧਾਨ ਆੜਤੀਆਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ), ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੌਣੀ, ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਮੜੌਲੀ

(ਮੈਂਬਰ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ), ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੁਠੇੜੀ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਹੇੜੀ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਬਲ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਜਗਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਮੀ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈਲੀ, ਸਰਪੰਚ ਦਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡੀਆਂ, ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਗੰਧੋਂ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ, ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮੋਦੀ (ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਖਰੜ), ਕੌਂਸਲਰ ਮਹੇਸ਼ ਇੰਦਰ (ਨਵਾਂ ਗਰਾਉਂ) ਅਤੇ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੇ ਸਵਰਗੀ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਖਟੜਾ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ।

ਬੀਕੇਯੂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਕਾਈ ਟੀਮ ਜਲੰਧਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਮਹਿਤਪੁਰ ਵਿਖੇ ਕਣਕ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ

ਖਰੀਦ ਜਲਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਬੀਕੇਯੂ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਕੋਦਰ ਮਹਿਤਪੁਰ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਛਾਬੜਾ) ਅੱਜ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਟੀਮ ਇਕਾਈ ਜਲੰਧਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਮਹਿਤਪੁਰ ਵਿਖੇ ਕਣਕ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਣਕ ਦੀ ਖਰੀਦ ਜੋਕੇ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਮੰਡੀਆਂ

ਵਿੱਚ ਅੱਜ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਖਰੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋਕੇ ਖਰੀਦ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਫੁਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਣਕ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਕੁਆਲਿਟੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਖਰੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੀਕੇਯੂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਸਮ ਨੂੰ

ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਖਰੀਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੇ ਖਰੀਦ ਜਲਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੀਕੇਯੂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਸੋਢੀ ਸਿੰਘ ਕੌਰ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਪੰਜਾਬ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਗਾ ਸਰਪੰਚ ਬਘੇਲਾ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਹਰਾ ਡਾਕਟਰ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਵਿਹਰਾ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਰਾਜਸਥਾਨੀ ਭਿੰਦਾ ਬਾਲੋਕੀ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਬਾਲੋਕੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਦਰਮਾਨ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

"ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਯੁੱਗ ਪੁਰਸ਼" "ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ"

ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜ਼ਾਤੀ ਵਰਣ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਵਰਗ 'ਚ ਚੇਤਨਾ ਦੀ ਲੋਅ ਜਗਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਅਤੇ ਜ਼ਾਤੀ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਤਕਰੇ ਖਿਲਾਫ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਚਿੰਤਕ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਇਕ ਮਹਾਨ ਯੁੱਗ ਪੁਰਸ਼ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡੇ ਤੇ ਹੰਢਾਏ ਜ਼ਾਤੀ ਅਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ 'ਜ਼ਾਤ ਪਾਤ ਦਾ ਨਾਸ਼' ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਾਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੋਹੜ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਾਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਜ਼ਾਤੀ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡੇ ਤੇ ਹੰਢਾਏ ਅਨੁਭਵਾਂ ਦਾ ਚਿਤਰਣ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੱਟੜ ਜਾਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਖਿਲਾਫ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਗੁਰੂਆਂ, ਭਗਤਾਂ ਅਤੇ ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਾਤਿ ਜਨਮੁ ਨਹ ਪੂਛੀਐ ਸਚ ਘਰੁ ਲੇਹ ਬਤਾਇ॥ ਸਾ ਜਾਤਿ ਸਾ ਪਤਿ ਹੈ ਜੇਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ॥ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਜ਼ਾਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਡੱਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਚਿੰਦਗੀ ਬਸਰ ਕਰ ਸਕੇ।

ਬੇਗਮ ਪੁਰਾ ਸ਼ਹਰ ਕੋ ਨਾਉ॥ ਦੂਖੁ ਅੰਦੋਹੁ ਨਹੀ ਤਿਹਿ ਠਾਉ॥ ਨਾਂ ਤਸਵੀਸ ਖਿਰਾਜੁ ਨ ਮਾਲੁ॥ ਖਉਫੂ ਨ ਖਤਾ ਨ ਤਰਸੁ ਜਵਾਲੁ॥ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਗੁਰੂਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਅਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜ਼ਾਤ ਪਾਤ ਦੇ ਕੋਹੜ ਖਿਲਾਫ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਦਾ ਮੋਹਤਾਜ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੰਨੂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਮਨੁੱਖੀ ਭੇਦ ਭਾਵ ਵਾਲੀ ਵਰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਖਿਲਾਫ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ। ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਜ਼ਾਤ ਪਾਤ ਦੇ ਚੱਕਰਵਿਊ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕਿਆ ਬੇਸ਼ੱਕ ਹਰ ਸਾਲ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਨੇਤਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬੁੱਤ ਤੇ ਹਾਰ ਪਾਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਕੇ ਸੁਰਖਿਊ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਨਾਅਰਾ ਆਮ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਪਨਾ ਅਧੂਰਾ, ਅਸੀਂ ਕਰਾਂਗੇ ਪੂਰਾ" ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਣ, ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲੇ, ਅਮੀਰ ਗਰੀਬ ਦਾ ਪਾੜਾ ਖਤਮ ਹੋਵੇ, ਜ਼ਾਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਖਤਮ ਹੋਵੇ, ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਅਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲੇ, ਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਧਰਮ, ਜ਼ਾਤ ਦੀ ਨਫਰਤ ਖਤਮ ਹੋਵੇ, ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਵਰਗੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਵੇ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲੇ, ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਿਸਟਮ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾਂ ਪਵੇ। ਲੋਕਿਨ ਬੜੇ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੰਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਅਜੇ ਵੀ ਅਧੂਰੇ ਹੀ

ਹਨ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ 79 ਸਾਲਾ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੱਗਭਗ 40 ਫੀਸਦੀ ਅਬਾਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੈ ਤਕਰੀਬਨ 500 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਸਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ 150 ਮਿਲੀਅਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕ ਬਿਨਾਂ ਛੱਤ ਤੋਂ ਸੌਂਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਸਾਲ ਲਗਭਗ 4 ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬੱਚੇ ਭੁਖਮਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੈਸਾ ਖਰਚਣ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਤੱਕ ਦਮ ਤੋੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮਹਾਨ ਸਕਸ਼ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਿਆਣਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਮਨੁੱ ਵਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਵਰਣ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵੰਡ ਕੇ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਨਫਰਤ ਦਾ ਬੀਜ ਬੋ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਥੋਂ ਅਮੀਰੀ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਪਾੜਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸਭ ਤੋਂ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੜਨ ਲਿਖਣ, ਬੋਲਣ ਸੁਣਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਨੇ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ 1891 ਨੂੰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਹੁ ਵਿਖੇ ਪਿਤਾ ਰਾਮ ਜੀ ਸਕਪਾਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ

ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਸੂਦਰ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਖਿਲਾਫ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਦਮ ਉਠਾਏ। 1920 ਈ. ਵਿੱਚ "ਵੀਕਲੀ ਨਾਇਕ" ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸਨੂੰ "ਲੀਡਰ ਆਫ ਸਾਇਲੰਟ" ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਫੂਹਾਛਾਤ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕੈਪਸੂਲ ਜਾਂ ਟੀਕੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਗ਼ਲਤ ਅਤੇ ਗੰਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ 1927 ਈ. ਵਿੱਚ ਫੂਹਾਛਾਤ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਕਈ ਅੰਦੋਲਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਡਾ.ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਵੀਹਵੀਂ ਅਤੇ ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਚਿੰਤਕਾਂ, ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਮਾਲਕ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਰਚਣ-ਹਾਰੇ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ ਸਾਬਤ ਹੋਏ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਬੌਧਿਕ ਸਮਰੱਥਾ ਸਦਕਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ। ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਿਆਉਣ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਡਾ.ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਰੀਬ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਹੱਕ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਲਈ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਜੀਵਨ ਭਰ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਹ ਇਕ ਵਰਗ ਦੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਧੜਕ ਆਗੂ ਅਤੇ ਦੂਰਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੇ

ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। 'ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਬੀਜ ਨਾਸ' ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਲਈ ਕੋਹੜ ਅਤੇ ਮਹਾ ਕਲੰਕ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸੂਦਰ ਕੌਣ ਹਨ, ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਬੁੱਧ ਜਾਂ ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਦਾ ਤੁਲ-ਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ। ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਆਜ਼ਾਦੀ' ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। 'ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਧੱਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਖਰੀ ਪੁਸਤਕ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੰਦੀ ਅਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਹੋਰ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਵਰਗ ਹੋਰ ਅਮੀਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜ਼ਾਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਜਾਤੀ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਨਫਰਤ ਹੋਰ ਵਧੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਜ਼ਾਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀਆਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ। ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ 6 ਦਸੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਸਾਰਕ ਯਾਤਰਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪਰੋ ਕੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ ਵਰਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਅਜੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਲ 9417990040

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਦਲਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸੀਹਾ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ, ਰਾਜਨਿਤਕ ਪੱਧਰਾਂ ਤੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਹੰਢਾ ਰਹੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਭੇਦ ਭਾਵ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਪੱਖੀ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ। ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਰਹੂ ਰੀਤਾਂ ਸਦਕਾ ਅਛੂਤਾਂ ਨਾਲ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਮਾਤਾਂ ਅਤੇ ਜਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਬੁੱਧੀ ਜਾਂ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਬਲਕਿ ਜਨਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਤਕਰਾ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਚੱਲਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਮੁਖ ਮਿਸ਼ਨ ਦੱਬੇ ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਚ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨਿਤਿਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਅਛੂਤਾਂ ਵਾਲਾ ਕਲੰਕ ਧੋਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਹ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਾਨਤਾ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਹਾਮੀ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮਿਸ਼ਨ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਅਤੀ ਕਠਿਨ ਕੰਮ ਸੀ। ਪਰ

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਯੁੱਗ ਪੁਰਸ਼ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ

ਫਿਰ ਵੀ ਆਪ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬਲ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦੇ ਬੀਜ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਤਹੱਈਆ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬਲ ਜਾਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਭਿਆਨਕ ਸਿੱਟਿਆਂ ਉੱਚ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਦੱਬੇ ਕੁਚਲੇ ਅਛੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਰੂਹ ਭਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ। ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨਾ ਆਰੰਭਿਆ।

ਅਛੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੈਮਾਣ ਦੀ ਮੂਵਮੈਂਟ ਚਲਾਈ। ਦਲਿਤਾਂ ਵਿੱਚ ਏਕੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਵੋਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਭਰਿਆ। ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਆਪ ਨੇ “ਪੜ੍ਹੋ, ਜੁੜੋ, ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰੋ” ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਦਲਿਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੈ ਮਾਣ, ਸਵੈ ਨਿਰਭਰਤਾ, ਸਵੈ ਸੁਧਾਰ, ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਦਲਿਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਦੀਆਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਸਦਕਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੀਣ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਕੀਤੇ।

ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਸ਼ੋਸ਼ਿਤ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸਕੂਲ, ਹੋਸਟਲ, ਲਾਇਬਰੇਰੀਆਂ, ਸਟੇਸ਼ਨ ਰੀ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਕਈ ਸਕੂਲ ਖੁਲਵਾਏ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਦਲਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਛੂਤ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਅੰਤਰ ਜਾਤੀ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ, ਅੰਤਰ ਜਾਤੀ ਵਿਆਹ ਦਾ

ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਦਲਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਈ ਸਾਂਝੀਆਂ ਮਨਾਹੀ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ (ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਅਛੂਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ) ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਚਲਾਏ। ਸੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰਾਹੀਂ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਭਾਗ ਤੇ ਕਾਬਿਜ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਵੀ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਦਿੱਤੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਦਲਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਸੋਝੀ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਂਦੀ। ਪਰੰਤੂ ਅਜੇ ਵੀ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਪਿਆ ਸੀ। ਜਦਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਯਤਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅੰਤਰ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਲਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਭੇਦ ਭਾਵ ਇਸ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਕਲੰਕ ਹੈ। ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਸਮਾਜਿਕ

ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਦਲਿਤ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਚੇਤਨਾ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ ਸਨ ਕਿ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਆ ਜਾਂਦੀ ਤਦ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮਜੋਰ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਜਰੂਰੀ ਹੈ। ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਵਾਸਤੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਵਿੱਚ ਅਥਾਹ ਪਿਆਰ ਸੀ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਇੱਕ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਦਲਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਉੱਤੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ।

ਲੈਕਚਰਾਰ: ਹਰਭਿੰਦਰ ਸਿੰਘ “ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ”
ਸੰਪਰਕ: 94646-01001

ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ - ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ

ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਇੱਕ ਨਿਆਂਸੰਗਤ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਾ ਸਮਾਜ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬੇਮਿਸਾਲ ਰਹੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 1947 ਤੋਂ 1951 ਤੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਹੁਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਂਹ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸੂਝਬੂਝ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਐਮ.ਏ. ਅਤੇ ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ. ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੜ੍ਹੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ 1990 ਵਿੱਚ ਸਰਵਉੱਚ ਸਨਮਾਨ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਡਰਾਫਟਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਸੰਗਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਲਈ ਬਰਾਬਰੀ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ “ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਰਚੇਤਾ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਵੀ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਅਤੇ ਛੂਆਛੂਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਆਵਾਜ਼

ਉਠਾਈ। ਉਹ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੋਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗੀ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਗਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ “ਸਿੱਖੋ, ਸੰਗਠਿਤ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰੋ” ਅੱਜ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ

ਕੀਤਾ। ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਰਾਹੀਂ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ, ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਬਿਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੀ ਸੋਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜੇ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਂਹ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਉਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਮੌਕੇ ਮਿਲਣ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਅੱਜ ਵੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ - ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ

ਉਹ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਮਾਇਤੀ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਹੱਕ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਸਹੀ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਅੱਤਰੀ (ਕਪੂਰਥਲਾ)
ਮੋਬਾ 8427791277

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼

ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਸੂਦਰਾਂ, ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਰਹਿਬਰ, ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਜਨਮ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1891 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਲੋਕ 'ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ' ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਵੀ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬਹੁ-ਗੁਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤੇ ਬਚਪਨ 'ਚ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲੰਡਨ ਸਕੂਲ ਆਫ ਇਕਨੋਮਿਕਸ ਤੋਂ ਡਾਕਟਰੇਟ ਦੀਆਂ ਉਪਾਧੀਆਂ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਹ ਇਕ ਉੱਘੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਵਜੋਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਕਾਲ 'ਚ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ 'ਚ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਡਿਗਰੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਰੰਭਕ ਜੀਵਨ 'ਚ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਤੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਕੀਲ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧਤਾ ਬਣਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਤੇ ਸਮਾਜ 'ਚ ਚੇਤਨਤਾ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਪਣੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਤੇ ਰਸਾਲਿਆਂ 'ਚ ਲੇਖ ਲਿਖ ਕੇ, ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹੱਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਤੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਕ ਸਟੇਟ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਤਾਕਤ ਝੋਕ ਕੇ ਕੀਤਾ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ 'ਚ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਸਮਾਜਿਕ ਚੇਤਨਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਹਾਨ ਯੋਗਦਾਨ ਬਦਲੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਿਵਲੀਅਨ ਸਨਮਾਨ 'ਭਾਰਤ ਰਤਨ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਭਾਰਤ 'ਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਰਹਿਣ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਯੁਕਤ ਰਹਿਣ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸੰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿੱਖਿਅਤ, ਜੱਥੇਬੰਦਕ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਯੁਕਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ 26 ਨਵੰਬਰ 1949 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮਾਇਨੇ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ 1779 'ਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ 'ਚ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਥੇ ਮੈਗਨਾ ਕਾਰਟਾ ਵਰਗੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਾਇਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਨਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਥੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਨਾਲ ਬਣੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਾਇਮ ਹੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੈਗਨਾ ਕਾਰਟਾ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਅੱਠ ਸੌ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਸਲ 'ਚ ਸਮੂਹ 'ਚ ਵੰਡੇ ਲੋਕ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਮਾਨਤਾ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। 1950 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ 50 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਇਆ, ਜਿਸ 'ਚ ਭਾਰਤ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੀ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਬਣਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਸਾਫ ਕਰ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ

'ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ' ਅਤੇ 'ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ' ਦਾ ਆਪਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ। ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ 1928 'ਚ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਭਾਰਤ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੀ ਗੱਲ ਉੱਠੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਇਹ ਤਹਿ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ 'ਚ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਹੀ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਫ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਿੰਨੇ ਗੰਭੀਰ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਸਮਾਜਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤਾਂ ਹੀ ਸਥਾਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਰੰਟੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਭਾਰਤ 'ਚ ਅਸਮਾਨਤਾ ਖਤਮ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਆਵੇ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਣ। ਜਯੋਤੀਬਾ ਫੂਲੇ, ਸਾਹੂ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ, ਗਾਡਕੇ ਬਾਬਾ, ਨਰਾਇਣ ਗੁਰੂ, ਪੇਰੀਆਰ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਆਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਲਈ ਭਾਰਤ 'ਚ ਇਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਭਾਰਤ 'ਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਮਾਜਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਸਨ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ

ਭਾਰਤ 'ਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਭਾਰਤ 'ਚ ਸਮਾਜਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਨ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਲੋਕ ਇਹ ਚਾਹ ਕੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਣ ਰੋਕ ਨਾ ਸਕੇ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਲੋਕ ਵੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤ 'ਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੇ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ 9 ਅਗਸਤ 1946 ਨੂੰ 296 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬਣੀ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸ 'ਚੋਂ 89 ਮੈਂਬਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ 207 ਮੈਂਬਰ ਰਹਿ ਗਏ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬੈਠਕ 'ਚ ਸਿਰਫ 207 ਮੈਂਬਰ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਇਸ 'ਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 9 ਦਸੰਬਰ 1946 ਨੂੰ ਬੰਗਾਲ ਤੋਂ ਚੁਣ ਕੇ ਆਏ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਵੰਡ ਹੋ ਗਈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜਿਸ ਵਿਧਾਨ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੀ ਸੀਟ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪੇਸ਼ਕਸ਼:-ਅਮਰਜੀਤ ਚੰਦਰ ਲੁਧਿਆਣਾ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਮੈਂਬਰੀ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈ। ਵੰਡ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਇਸ ਕਰਕੇ ਰਚੀ ਗਈ ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕਣ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੁਬਾਰਾ 14 ਜੁਲਾਈ 1947 ਨੂੰ ਚੁਣ ਕੇ ਆਏ। ਅਸਲ 'ਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਅੰਬੇਡਕਰ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਚੁਣ ਕੇ ਆਏ ਸਨ ਤੇ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇ, ਉਸ ਵਕਤ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ 'ਚ ਇੰਡੀਅਨ ਕਾਂਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਪੰਡਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਯੂ. ਕੇ. ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਜਾਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੱਦਾਵਰ ਲੀਡਰ 'ਚਰਚਿਲ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਹੀ ਗੱਲ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਗੰਭੀਰ ਸਨ। ਤੱਤਕਾਲੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਯੂ. ਕੇ. ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ 'ਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ 'ਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਚ ਐਸ. ਸੀ. ਅਤੇ ਐਸ. ਟੀ. ਨਹੀਂ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਅਛੂਤ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਸ ਸੀ-ਐਸ ਟੀ ਦੇ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਯੂ. ਕੇ. ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ 'ਚ ਲੰਮੀ ਬਹਿਸ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਬਹਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ 'ਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚੁਣ ਕੇ ਲਿਆਉਣਾ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੇਕਰ ਯੂ.ਕੇ. ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਸੈਂਬਲੀ 'ਚ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਅਛੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ

ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇਸ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਾ ਮਿਲਦੀ। ਜਿਸ ਸਮਾਜਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਇਆ, ਉਸ 'ਚ ਸਾਹੂ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ, ਜਯੋਤੀਬਾ ਫੂਲੇ, ਨਰਾਇਣ ਗੁਰੂ ਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਭਾਰਤ 'ਚ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਆਈ, ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਇਆ। ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ 'ਚ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦਾ ਮਹਾਨ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਗਰਤੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਤੇ ਰੂਸ ਦੇ ਇਨਕਲਾਬ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਭਰਪੂਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਤੇ ਕਰਤਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਝੀ ਆਈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਨੇਤਾਗਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕਾਂ ਤੇ ਕਰਤਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਪ ਕਰਦੇ। ਇਸ ਸੋਝੀ ਨੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਵੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਯਾਨਿ ਬੋਲਣ ਦੀ, ਲਿਖਣ ਦੀ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ਾ ਚੁਣਨ ਦੀ, ਸੰਗਠਨ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ, ਮੀਡੀਆ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਛੂਤ-ਛਾਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਅਪਰਾਧ ਐਲਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਔਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਗਰੈਨਵਿਲ ਅਸਟਿਨ ਨੇ ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ, ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਕ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਿਆ। 30 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬੈਠਕ ਹੋਈ। (ਬਾਕੀ ਸਫਾ 23 ਤੇ)

ਪਿੰਡ ਰੋੜੀ ਦੇ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਲਈ 1.24 ਲੱਖ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਜਾਰੀ; ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਤਨਾਮ ਜਲਾਲਪੁਰ ਨੇ ਸੌਂਪਿਆ ਚੈੱਕ

ਬਲਾਚੌਰ, 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿੱਢੀ ਮੁਹਿੰਮ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਤਹਿਤ ਅੱਜ ਪਿੰਡ ਰੋੜੀ ਦੇ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਲਈ 1 ਲੱਖ 24 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦਾ ਚੈੱਕ ਭੇਂਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਚੈੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਯੋਜਨਾ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਨਾਮ ਜਲਾਲਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਸ਼ਾਂਤੀ ਬੱਸੀ, ਡਾਕਟਰ ਵਿੰਗ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਤਨਾਮ ਜਲਾਲਪੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਟੀਚਾ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਹੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਰਗੀ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਵਾਅਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਪੂਰੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਲਾਲਪੁਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਗਰਾਂਟ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਖੇਡ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਫਾਇਦਾ ਸਥਾਨਕ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਮਰੇਡ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਰੌੜੀ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ

ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਪੀ.ਪੀ., ਸਰਪੰਚ ਰੇਖਾ ਰਾਣੀ, ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ, ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ, ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਸੱਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ, ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ,

ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਫੁਮੰਣ ਸਿੰਘ ਲੰਬੜਦਾਰ, ਕਾਲਾ ਰੌੜੀ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੀਕਾ ਅਤੇ ਸੱਤ ਪਾਲ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼

ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਨ ਦੇ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੂੰ 141 ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਜੇਕਰ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਟੁਕੜਿਆਂ 'ਚ ਮਿਲਿਆ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਿੰਗ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ 1920 ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ 1779 'ਚ ਹੀ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ 'ਚ ਬਲੈਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। 1865 'ਚ ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ 'ਚ 13ਵੀਂ ਸੋਧ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਮਿਲੀ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 1857 'ਚ ਕਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰੈਡ ਸਕਾਟ ਕੇਸ 'ਚ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਅਬਰਾਹੀਮ ਲਿੰਕਨ ਨੇ 1865 'ਚ 13ਵੀਂ ਸੋਧ ਲਿਆਂਦੀ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 'ਚ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਜਾਤੀ, ਧਰਮ, ਵਰਣ, ਜਨਮ, ਸਥਾਨ ਆਦਿ ਤੋਂ ਪਰੇ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਲੰਡਨ ਦੀਆਂ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਟੱਕਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦੇ ਅੰਬੇਡਕਰਪੱਖੀ ਰੁਝਾਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਏ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦ ਸਿਰੋਜਨੀ

ਨਾਇਡੂ ਜਿਹੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਵਾਈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਜਦ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਮੰਗਾਂ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਭਿੱਖ ਮੰਗੇ ਵਾਂਗ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਹੰਕਾਰੀ ਰਵੱਈਏ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਟੱਕਰ ਕਿਸ ਨਾਲ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਵੈਮਾਣ ਦੀ ਟੱਕਰ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਘਟਨਾ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ। ਜਿਸ ਗਾਂਧੀ ਨੇ 1931 ਦੀ ਦੂਜੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਕੇ ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਹਿੰਕਾਰਤ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਕੀ ਕੰਮ ਹੈ? ਮੈਂ ਹੀ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਦਲਿਤਾਂ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹਾਂ ਉਸੇ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ 1932 ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਰਤ ਕਾਰਨ ਜਦ ਮੌਤ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਉਸੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਤੋਂ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੀ ਭੀਖ ਮੰਗਣੀ ਪਈ ਕਿ 'ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਤੁਹਾਡੀ ਮੁੱਠੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਬਚਾ ਸਕਦੇ ਹੋ?' ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਕੇਵਲ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸਾਥੋਂ

ਜੁਦਾ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਦੇ 35 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਹ, ਉਹ ਕੰਮ ਕਰ ਗਏ ਜੋ ਹੋਰ ਕੋਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਰਿਸ਼ੀ ਮੁਨੀਆਂ ਅਤੇ ਰੱਬੀ ਅਵਤਾਰਾਂ ਦੀ ਕਹੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਮਹੰਤ ਮਹਾਤਮਾ ਅਤੇ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਆਏ ਅਤੇ ਚਲੇ ਗਏ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਮਾਨਵ ਕਲਿਆਣ, ਮਾਨਵ ਮੁਕਤੀ ਦੀਆਂ ਬੜੀਆਂ-ਬੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬੜੇ-ਬੜੇ ਗੁੰਝ ਵੀ ਲਿਖੇ ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮਾਨਵ ਕਲਿਆਣ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਸਲ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਉਥੇ ਦੀ ਉਥੇ ਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਇਕ ਖਤਰਨਾਕ ਛਤਰਯੰਤਰ ਅਧੀਨ ਅਛੂਤ ਬਣਾ ਕੇ ਬਾਕੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਛੇਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਉਸ ਦੀ ਫੂਹ, ਉਸ ਦੀ ਛਾਂ, ਉਸ ਦੀ ਦਿੱਖ ਮਨਹੂਸ ਅਤੇ ਅਪਵਿੱਤਰ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਕੁੱਤਿਆਂ ਬਿੱਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਭੈੜਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਹ ਤਾਂ ਉਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਗਰੀਬੀ, ਮੁਥਾਜਗੀ ਵਿੱਚ ਤੜਫਦਾ ਰਿਹਾ। ਅੱਜ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਐਹੋ ਜਿਹੇ

ਸੂਝਵਾਨ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ, ਜਿਹੜਾ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਏਜੰਡਾ ਤਿਆਰ ਕਰੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਇਸ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਤੇ ਗਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ-ਸੂਝਵਾਨ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਸੋਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਮੌਕੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਕਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਲਿਤ ਕੌਮ ਦੇ ਹਿਰੇ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਹਰ ਜਾਤ, ਧਰਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਜੋ ਵੀ ਜਿੰਮਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚਾੜਿਆ। ਅੱਜ ਆਡਾ ਭਾਰਤ ਉਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਦਿਖਾਏ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੌਕੇ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਵਲ ਕੋਈ

ਜਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਜ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ 'ਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਹੋ ਰਹੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਘਟਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਫਰਤ ਦੀ ਅੱਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਭੜਕਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਅਸਰ 2 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ "ਭਾਰਤ ਬੰਦ" 'ਤੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਜ਼ੂਮ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਰੋਹਤ ਵੈਮੁਲਾ ਤੋਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਲਿਤਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਹੋਏ ਜੋ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਬਣੇ। ਦਲਿਤ ਨੂੰ ਕਦੇ ਗੁੱਠੀ ਰਕਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੜਕ ਤੇ ਨੰਗਾ ਕਰਕੇ ਕੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਕਦੇ ਦਲਿਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਪਸੂਆਂ ਦਾ ਗੋਹਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਕਿਤੇ ਦਲਿਤ ਲਾੜੇ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਘੋੜੀ ਤੇ ਚੜਣ ਦੀ ਭੁੱਲ ਕਰਨ ਬਦਲੇ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਕਦੇ ਦਲਿਤ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਜਾਤੀ ਦੀ ਝੁਠੀ ਸ਼ਾਨ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਗਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ

ਬੇਅਦਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ-ਬਲਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਹੈ। ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਦਲਣ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਚੌਦਾ ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦਾ ਆਗਮਨ ਪਰਵ (127ਵੀਂ ਜੈਯੰਤੀ) ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜੂਝਦਿਆਂ ਪਥਰੀਲੇ ਅਤੇ ਕੜਿਆਲੇ ਰਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਦੁਆਏ। ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਮਸੀਹਾ ਬਣੇ। ਆਓ ਸਾਰੇ ਰਲ ਕੇ ਇਹ ਅਹਿਦ ਕਰੀਏ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਬਣਾਏ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਲਈ ਤਨ ਮਨ ਨਾਲ ਜੁੱਟ ਜਾਈਏ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ: ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਸੂਰਜ

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਾਜੇ-ਮਹਾਰਾਜੇ ਅਤੇ ਜੇਤੂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ 'ਕਲਮ' ਅਤੇ 'ਗਿਆਨ' ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜੰਗ ਜਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ 'ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ' ਅਤੇ 'ਸੰਸਥਾ' ਸਨ। ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਵੀ ਦੂਜੇ ਮਨੁੱਖ ਲਈ 'ਅਪਵਿੱਤਰ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਹਨੂਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸੂਰਜ ਬਣਨਾ ਕਿਸੇ ਚਮਤਕਾਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿੱਚ ਤਪਿਆ ਜੀਵਨ (ਬਚਪਨ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨ): ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬਚਪਨ ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਉਸ ਜ਼ਹਿਰ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਤੋੜ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਘੜੇ ਨੂੰ ਨਾ ਛੂਹ ਸਕਣਾ, ਕਲਾਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬੈਠਣਾ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਵਿਤਕਰਾ, ਇਹ ਸਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਮਲ ਮਨ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਉਹ ਜ਼ਖਮ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ 'ਸਮਾਜਿਕ ਇਨਕਲਾਬ' ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਗੁਲਾਮੀ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਗਲਤ

ਰੀਤਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣਗੇ, ਪਰ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਬੁੱਧੀ ਨਾਲ।

ਗਿਆਨ ਦਾ ਅਥਾਹ ਸਮੁੰਦਰ: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਿਦਵਤਾ ਦਾ ਲੋਹਾ ਅੱਜ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 32 ਡਿਗਰੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ 9 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਮਰਾਠੀ, ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਫ਼੍ਰੈਂਚ, ਜਰਮਨ, ਗੁਜਰਾਤੀ, ਪਾਲੀ ਅਤੇ ਫਾਰਸੀ) ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਸਨ। ਲੰਡਨ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਇਕਨਾਮਿਕਸ ਤੋਂ 'ਡਾਕਟਰ ਆਫ਼ ਸਾਇੰਸ' (ਏ.ਐਚ.ਏ.) ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਭਾਰਤੀ ਸਨ। ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਾਹਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ 'ਰਾਜਗ੍ਰਹਿ' ਵਿੱਚ 50,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 18 ਘੰਟੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਨ। ਲੰਡਨ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਇਕਨਾਮਿਕਸ ਤੋਂ 'ਰਿਕਾਰਡ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜਦੋਂ ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੁਰਲੱਭ ਕਿਤਾਬਾਂ ਭਾਰਤ ਲਿਆ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਜਹਾਜ਼ ਡੁੱਬਣ ਕਾਰਨ ਬਹੁਮੁੱਲੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਗਰਕ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਨਿੱਜੀ ਸਦਮੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ (Symbol of Knowledge): ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੇਟ 'ਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ

ਅਜਿਹਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਡੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਿਖ ਕੇ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਮਹਾਨ ਉਪਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਬੁੱਤ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ 'ਸ਼ੇਮਬੇਲ ਡ ਖਨੋਲਦਰਗਟ' (ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ) ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਬੁੱਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਦਵਤਾ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰਥਿਕ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ, ਭੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ: ਅੱਜ ਜਿਸ "ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (RBI)" 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਨੀਂਹ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਥੀਸਿਸ "ਠਹਣ ਫਰੋਬਲਦਮ ਡ ਟਹਣ ਪਦਏ: ਟੈਸ ਰਿਗਿਨ ਓਨਦ ਟੈਸ ਸ਼ੋਲਟਿਨ" 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਿਲਟਨ ਯੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ 1935 ਵਿੱਚ ਭੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਈ।

ਸਮਾਜਿਕ ਇਨਕਲਾਬ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ 'ਸ਼ੁਦਰ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਗਾਲ਼ ਤੋਂ ਕੱਢ ਕੇ 'ਸਵੈ-ਮਾਣ' ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। 1927 ਦਾ 'ਮਹਾਤਮਾ ਸਤਿਆਗ੍ਰਹਿ' ਸਿਰਫ਼ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਮਨੁਸ਼ਿਤੀ' ਦਾ ਦਹਿਨ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਬੌਧਿਕ ਬਰਾਬਰਤ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 8 ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ, ਮਹਿਲਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਜ਼ੋਪਾ ਛੁੱਟੀ (ਓਟਦਰਿਨਟੇ ਡਏਨਦਓਟ) ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜਰਤ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੀ ਦੇਣ ਹੈ।

ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ, ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ, "ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਉਸ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਮਾਪਦਾ ਹਾਂ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ' ਰਾਹੀਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ, ਤਲਾਕ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਲੜਾਈ ਲੜੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਨਾ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਸੰਵਿਧਾਨ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਤਮਾ: ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ। 29 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 'ਡਾਫਟਿੰਗ ਕਮੇਟੀ' ਦਾ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ 26 ਨਵੰਬਰ 1949 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪਰੇ ਕੋ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਹਾਨ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਖਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਬਰਾਬਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ "ਇੱਕ ਵੋਟ, ਇੱਕ ਮੁੱਲ" ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਰੰਕ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਲਗਾਅ ਅਤੇ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਦੀ ਸ਼ਰਨ: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਸਨ। ਉਹ

ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਅਛੁਤ ਸਮਾਜ ਸਿੱਖੀ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਕੁੱਝ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ, ਜਿਥੇ 'ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ' ਦੀ ਥਾਂ 'ਤਰਕ' ਅਤੇ 'ਪਿਆਰ' ਸੀ।

ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਚਾਰ: ਅੱਜ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਲੋੜ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹਾਂ, ਪਰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਤ ਅਤੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਸੀ "ਸਿੱਖਿਅਤ ਬਣੋ, ਸੰਗਠਿਤ ਹੋਵੋ, ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰੋ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਨਾ ਲਿਆ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੱਜ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਜਾਤ ਦੇ ਨੇਤਾ ਵਜੋਂ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਫਲਸਫੇ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਉਹ ਹਰ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਨੇਤਾ ਹਨ ਜੋ ਅਨਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਸ਼ਾਲ ਜੋ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਬੁਝੇਗੀ: ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਮਈ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਤਰੱਕੀ

ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ, 6 ਦਸੰਬਰ 1956 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸੁਧਾਰ ਨੀਤੀਆਂ ਅੱਜ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਕਿ "ਜੀਵਨ ਲੰਬਾ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮਹਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਨਫਰਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਬੂਟਾ ਲਗਾਈਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ "ਮੈਂ ਉਸ ਧਰਮ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ।"

ਪ੍ਰੋ. ਪਵਨ ਖਿੱਚੀ, ਮਾਨਸਾ ਮੋਬਾ. 9478160786

April 16 2026
07:00 - 08:00 pm (IST)

Together For Tranquility

Raising Futures Alone, Standing Strong Together
(A webinar on the journey of Single Mothers, Single Women)

Moderator
Adv. Celin Thomas

Speaker:
Meghhaa Kaashyap
Gender Specialist CSR - ESG Leader & Centre of Excellence expert

<https://zoom.us/j/92142430798?pwd=vjTBoh8O3AZTHEEkmwFbyGhYtMjIOM.1>
Meeting ID : 921 4243 0798 Passcode : 295279

URGENT PRINTING AVAILABLE

All Types of Designing & Printing Services

OFFSET PRINTING

DIGITAL PRINTING

FLEX PRINTING

SCREEN PRINTING

- ▶ Visiting Card
- ▶ Letter Head
- ▶ Bill Book
- ▶ Posters
- ▶ Pamphlet
- ▶ Wedding Card
- ▶ Invitation Card
- ▶ Birthday Card
- ▶ Flex Banner
- ▶ Stickers
- ▶ Hand Bill
- ▶ Calendar
- ▶ Certificate
- ▶ Book Cover
- ▶ Menu Card
- ▶ Id Card

Yash Arts World
Akalpur Road Phillaur
96467-56227 98551-89599

EQUALITY DAY CELEBRATION

Honouring Dr. B. R. Ambedkar
On His Birth Anniversary

- 📅 DATE: 14 April
- 🕒 TIME: 5:30 PM – 7:30 PM
- 📍 VENUE: [Coventry Council House

✦ Join Us for an Inspiring Evening of: ✦

- 🎤 Inspiring Speeches
- 🎵 Live Singing Performances
- 👥 Classical & Cultural Dance
- 🏆 Equality Award Ceremony
- 🤝 Community Reflection

✦ Special Mentions: ✦

- 🎤 Address by Lord Mayor
- 👥 Distinguished Guests & Community Leaders
- 🎭 Celebrating Equality in Action

THEME

“Educate • Agitate • Organize”

Let's come together to reflect, celebrate, and commit to equality in action.

👏 *Be Part of the Change*
Leave with one action for equality

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਸਮਰਥਕ

ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਜਨਮ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ 1891 ਨੂੰ ਮਹੂ ਛਾਉਣੀ 'ਚ ਇਕ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਜੀਵਨ ਦੁੱਖਾਂ, ਤਕਲੀਫਾਂ, ਤੰਗੀਆਂ ਤੁਰਸੀਆਂ ਤੇ ਰੋਂਗਟੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪਮਾਨਤ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਾਥਾ ਹੈ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਆਪਣੀ ਸਵੈਜੀਵਨੀ 'ਵੇਟਿੰਗ ਫਾਰ ਵੀਜ਼' 'ਵੀਜੇ ਦੀ ਇੰਤਜਾਰ' ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ, "7 ਨਵੰਬਰ 1900 ਨੂੰ ਮੈਂ ਸਤਾਰਾ ਦੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ। ਛੂਆ-ਛਾਤ ਇੰਨੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ, ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬਿਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਬੈਠਣ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰਾ ਦਾ ਭਰਾ ਆਨੰਦ ਘਰੋਂ ਹੀ ਬੋਰੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਮਾਸਟਰ ਸਾਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਖੱਡਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

ਜੇਕਰ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪਿਆਸ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਹੀ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਪਿਆਸੇ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਸੀ, ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਸ ਲੱਗੀ। ਮੈਂ ਖੂਹ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਗਿਆ। ਖੂਹ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਪੀਂਦਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਦੇਖ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਰੌਲਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਲੋਕਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ, ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਚਪੇੜਾਂ, ਮੁੱਕਿਆਂ ਅਤੇ ਨੁੱਡਾਂ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਟ-ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।"

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ 'ਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਟੂਟੀ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਪੀ ਸਕਦੇ ਸਨ? ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਾਣੀ ਗੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਕੂਲ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਖੌਤੀ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਸਕੂਲ ਦੀ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਚਪੜਾਸਣ ਸਾਨੂੰ ਪਿਆਸ ਲੱਗਣ ਤੇ ਉੱਪਰ ਤੋਂ ਹੀ ਕੜਫੀ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਉਦੀ ਸੀ। ਜਦ ਕਿ ਬਾਕੀ ਬੱਚੇ ਜਦ ਵੀ ਪਿਆਸ ਲੱਗੇ ਖੁੱਦ ਹੀ ਟੂਟੀ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਪੀ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਜਦ ਚਪੜਾਸਣ ਛੁੱਟੀ ਉਤੇ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਪਿਆਸਾ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਅਤੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ, ਸਕੂਲ,

ਕਾਲਜਾਂ, ਹੋਟਲਾਂ, ਹੋਸਟਲਾਂ, ਗੱਡੀਆਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮੰਦਰਾਂ, ਸਰਾਂਵਾਂ, ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਬਾਰ ਅਪਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਗਾਤਾਰ ਭੇਦ-ਭਾਵ, ਅਪਮਾਨ, ਅਨਿਆਂ, ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਐਮ ਏ, ਪੀ ਐਚ ਜੀ, ਡੀ ਐਸ ਸੀ, ਡੀ ਲਿੱਟ, ਬਾਰ ਐਟ ਲਾਅ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਦਰਜਨਾਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਇਕ ਲਾਸਾਨੀ ਯੋਧਾ ਸਨ।

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ 5 ਜੁਲਾਈ 1946 ਵਿੱਚ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਅਜ਼ਾਦ ਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੁਣ ਲੈਣ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਜੁਲਾਈ 1946 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੋਗਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮੰਡਲ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਬੰਗਾਲ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਤੋਂ ਚੋਣ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਪੇਪਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ। 20 ਜੁਲਾਈ 1946 ਨੂੰ ਚੋਣ-ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨਾ ਕੇਵਲ ਚੋਣ ਹੀ ਜਿੱਤੇ ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਸਭਨਾ ਅਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ। 29 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਡਰਾਫਟਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵੀ ਬਣਾਇਆ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਮੀ, ਅਸਮਾਨਤਾ, ਭੇਦ-ਭਾਵ ਅਤੇ ਅਨਿਆਂ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਸੀ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਲੋਕ ਸੱਤਾ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਸੁੱਖ ਭੋਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਪੀੜਤ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ ਜੋ ਮਨੁੱਖ, ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਮ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਲਈ ਜੋੜਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮਨੁੱਖ, ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਨਫਰਤ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਤੋੜਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਘਾੜਿਆਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਦੇਸ਼ ਬਣਾਇਆ।

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪੀੜਾਂ ਦਾ ਪਤਨ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਾਂਗ

ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਰੇ ਦਿਨ ਨਾ ਵੇਖਣੇ ਪੈਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਕੰਗਾਲ, ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਜਦ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਸਵਾਰਥਾਂ ਲਈ ਸੱਤਾ, ਸੰਪਤੀ ਤੇ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਦੇਸ਼ ਕੰਗਾਲ ਹੋਇਆ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਰਦਾਰੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਚਾਰ ਵਰਣਾਂ (ਜਾਤਾਂ-ਪਾਤਾਂ) ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਏਕਤਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਬਾਰ ਬਾਰ ਗੁਲਾਮ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ।

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਕਿਹਾ, "ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ ਹੈ। ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਵਾਸਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡੈਮ ਉਸਾਰੇ ਜਾਣ, ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਮਿੱਲਾਂ ਕਾਰਖਾਨੇ ਚੱਲਣਗੇ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਮਿਲੇਗਾ, ਉਤਪਾਦਨ ਵਧੇਗਾ, ਹੜ੍ਹ ਰੁਕਣਗੇ, ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਹੋਵੇਗਾ, ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਣਗੇ ਤਾਂ ਭੁੱਖਮਰੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲੇਗਾ, ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ 'ਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਕੇਵਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਜਦਕਿ

ਉਦਯੋਗੀਕਰਣ ਹੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੁਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਆਪਣਾ 'ਰਾਜਯ ਸਮਾਜਵਾਦ' ਦਾ ਮਾਡਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਰਾਜ ਸਮਾਜਵਾਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਵੇ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸਰਕਾਰ ਸਮਾਜਵਾਦ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਵਿਗਾੜ ਨਾ ਸਕੇ, ਨਾ ਰੱਦ, ਨਾ ਤਰਮੀਮ, ਨਾ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿੰਨ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਜਵਾਦ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਸੰਸਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ 26 ਨਵੰਬਰ 1949 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਪੁਰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਵਜੋਂ ਯਾਦ ਕਰਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, "26 ਜਨਵਰੀ 1950 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਇਕ ਲੋਕਤੰਤਰਕ ਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਭ ਨਾਗਰਿਕ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਗੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਚੋਣ ਲੜ ਸਕੇਗਾ। ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਧਿਕ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ?"

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਸਮਾਨਤਾ ਹੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੈ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੀ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ

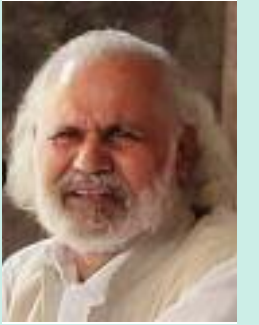
ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਇੱਕ ਵੋਟ, ਇੱਕ ਕੀਮਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉਤੇ ਚੱਲਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਗੈਰ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜੇ ਆਗੂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਸਵਾਰਥਾਂ 'ਚ ਵਹਿੰਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵੀ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਰੋਕਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਰੀਬਰ ਦਾ ਸਮਾਜ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਠਨਾਈਆਂ ਉਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਈਚਾਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਕਾਇਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦ ਸਭ ਭਾਰਤੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਹੀ ਸਮਝਣਗੇ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਜੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਗੜੇ, ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਮਾੜਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਪਵਿਤਰ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਸ਼ਟ ਨਿਕਲੇ, ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਚ ਖਰ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਉਤਰੇ?"

ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨਾ ਤੇ ਸਫਲ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ, ਅੱਜ ਉਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਢਾਹ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਆਸੀ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਹੋਰ ਖਿੱਤਿਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਆਪਣਾ ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ 76 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵੀ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਤਾਜਾ ਵਿਸ਼ਵ ਅਸਮਾਨਤਾ ਰਿਪੋਰਟ 2026 ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੀਸਦੀ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ 40 ਫੀਸਦੀ ਦੌਲਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਹੇਠਲੇ 50 ਫੀਸਦੀ ਅਬਾਦੀ ਭਾਵ ਕਿਸਾਨ, ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ, ਚੌਥੇ ਦਰਜੇ ਦੇ

ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ, ਰੇਹੜੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਦਿ ਕੋਲ ਸਿਰਫ 6 ਫੀਸਦੀ ਦੌਲਤ ਹੈ। ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਮੇਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕ ਜਾਂ ਆਟਾ-ਦਾਲ ਰਾਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖੇ ਜਾ ਰਹੇ 85 ਕਰੋੜ ਲੋਕ, ਮਾਨ-ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਉ ਰਹੇ ਹਨ? ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਸਮਾਰਟ ਸਿਟੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਘਰ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਬੁਲੇਟ ਟ੍ਰੇਨ ਜਾਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਫਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ?

ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਹਾਣ ਦਾ ਜਾਂ ਵਿਗਿਆਨਕ-ਡਿਜੀਟਲ ਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗਵਾਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਨੇਪਾਲ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਨੂੰ ਇਕ-ਸਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ 76 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਐਮ. ਐਲ. ਏ., ਐਮ. ਪੀ., ਪੀ. ਸੀ. ਐਸ., ਆਈ. ਏ. ਐਸ., ਆਈ. ਪੀ. ਐਸ. ਅਫਸਰਾਂ, ਸਮੇਤ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ, ਪ੍ਰਮੁੱਖੀਪਤੀਆਂ ਦੀ ਜੈਟ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਬੰਧੀ ਕਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕੀ ਸੀ ਤੇ ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਰੇਖਾ ਨਿਸਚਿਤ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਅਮੀਰੀ ਦੀ ਰੇਖਾ ਵੀ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰੇ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਸ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤਹਿ ਕਰੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਜਾਇਦਾਦ ਜਬਤ ਕਰੇ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਭਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਫੀ ਹਦ ਤਕ ਠਿਲ੍ਹ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕੇਗੀ, ਉਥੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਵੀ ਆਵੇਗੀ।

ਐਸ ਐਲ ਵਿਰਦੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜੀ ਟੀ ਰੋਡ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ, ਫਗਵਾੜਾ ਮੋ. 98145 17499

ਗਿਆਨ ਦੇ ਸੂਰਜ - ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ

ਜਨਮ ਦਿਨ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਮਸੀਹਾ, ਮਹਾਨ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਨਾਰੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ, ਵਿਸ਼ਵ ਰਤਨ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ "ਗਿਆਨ ਦੇ ਸੂਰਜ" ਇਸ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਨ। ਗਿਆਨ ਦੇ ਸੂਰਜ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਬੇਸਹਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਰਾਸਤਾ ਦਿਖਾਇਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਖੇਡੇ ਆਏ। ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਹੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਸਾਰਾ ਹਨੇਰਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਦਲਿਤ ਚਿੰਤਕ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਨ। ਉਹ 32 ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇ ਧਨੀ ਸਨ। ਉਹ ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ "ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ 'ਚ ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ." ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਰਤੀ ਸਨ ਅਤੇ ਲੰਡਨ ਤੋਂ "ਡਾਕਟਰ ਆਫ ਸਾਇੰਸ" ਦੀ ਦੁਰਲੱਭ ਉਪਾਧੀ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਮਾਤਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ। ਉਹ 9 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਗਿਆਤ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਹਿੰਦੀ, ਪਾਲੀ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਫਰੈਂਚ, ਜਰਮਨੀ, ਮਰਾਠੀ, ਫਾਰਸੀ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਆਪ 64 ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਚ ਮਾਹਿਰ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਆਪ ਦੇਵੇਂ ਹੱਥਾਂ (ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ) ਨਾਲ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਮਹਾਨ ਲੇਖਕ ਸਨ।

ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮਾਤਾ ਭੀਮਾ ਬਾਈ ਜੀ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪਿਤਾ ਸੁਬੇਦਾਰ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਦੁਲਾਰੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਨੂੰ ਬਚਪਨ 'ਚ ਦੀਵੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਅਤੇ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬਣੇ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੋਬਦਾਰ ਤਲਾਬ 'ਤੇ "ਪਾਣੀ" ਲਈ ਵੀ ਮੋਰਚਾ ਲਾਉਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਸਦੀਆਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 18-18 ਘੰਟੇ ਭੁੱਖੇ-ਪਿਆਸੇ ਰਹਿ ਕੇ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਵਿੱਦਿਆ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਡਰਾਫਟਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣੇ ਤੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝਬੂਝ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾ ਕੇ ਲੱਖਾਂ ਬਹੁਜਨਾਂ ਦੀ ਤਕਦੀਰ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਵਾ ਕੇ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ। ਉਹਨਾਂ ਬਹੁਜਨਾਂ 'ਚ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਮੂਕ ਨਾਇਕ, ਜਨਤਾ, ਬ੍ਰਹਿਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਰਤ ਆਦਿ ਅਖਬਾਰਾਂ ਕੱਢੀਆਂ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖੀਆਂ, ਜਿਹਨਾਂ 'ਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੁਸਤਕਾਂ: ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਬੀਜ ਨਾਸ਼, ਸੂਦਰ ਕੌਣ, ਬੁੱਧ ਐਂਡ ਹਿੰਜ ਧੰਮਾ, ਵੇਟਿੰਗ ਫਾਰ ਵੀਜ਼ਾ, ਅਛੂਤ ਕਿਵੇਂ ਬਣੇ, ਥੋਟਸ ਆਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਦਿ ਹਨ।

ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਬਹੁਜਨਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ "ਮੇਰੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕੋ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਾਫਲਾ ਬੜੀਆਂ ਦੁੱਖਾਂ, ਤਕਲੀਫਾਂ, ਕਠਿਨਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਤੱਕ ਲੈ

ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਜੇ ਮੇਰੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਇਸ ਕਾਫਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਨਾ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।" ਸੂਝਵਾਨ ਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਭੈਣ -ਭਰਾਵੇ! ਹੁਣ ਫੈਸਲਾ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੋਚਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਲਾਲਚਾਂ, ਸਵਾਰਥਾਂ, ਐਸ਼ੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਬਹੁਜਨ ਮੂਵਮੈਂਟ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਸਾਨੂੰ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਤੋਂ ਨਿਜ਼ਾਤ ਪਾ ਕੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬਹੁਜਨ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਵਿਗੜੀ ਨੂੰ ਸੰਵਾਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਆਪਸੀ ਏਕਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਮਾੜੀ ਤੇ ਘਟੀਆ ਸੋਚ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡਾ ਜੀਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਖੋਹ ਕੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡਾ, ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਖਤਰੇ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਸਿਸਟਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੋਬ 'ਤੇ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ 'ਤੇ ਰੱਖੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਤੁਹਾਡਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ, ਉੱਥੇ ਦਵਾਈਆਂ ਤੇ ਸਹੀ ਡਾਕਟਰ ਉਪਲੱਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣਾ

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪਰਮਜੀਤ ਜੱਸਲ
ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਬੁਲੰਦਪੁਰ ਜਲੰਧਰ
98721 80653

ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹਿੰਗਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਮਹਿੰਗੇ ਇਲਾਜ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਗਰੀਬ ਸਮਾਜ ਲਾਚਾਰ ਤੇ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਔਲਾਦ ਦੇ ਉਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੰਦ ਜਾਨ ਲਾ ਦਿਓ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇੱਜ਼ਤ ਤੇ ਅਣਖ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਲਈ ਮਹਾਨ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਜੀਵਨ ਲੰਬਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਜਾਏ ਮਹਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।" ਜਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿੱਖਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਉੱਚ ਅਹੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਡਾਕਟਰ, ਵਕੀਲ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਅਧਿਆਪਕ ਬਣ ਸਕੇਗਾ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, "ਗਿਆਨ ਸ਼ੇਰਨੀ ਦਾ ਉਹ ਦੁੱਧ ਹੈ, ਜੋ ਪੀਵੇਗਾ ਉਹੀ ਦਹਾੜੇਗਾ।" ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ: "ਮਾਧੋ ਅਥਿਦਿਆ ਹਿਤ ਕੀਨ, ਬਿਬੇਕ ਦੀਪ ਮਲੀਨ ॥" ਦੂਸਰਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਮਾੜੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਕੇ ਜੁੜਨ ਦਾ ਵਸੀਲਾ ਕਰਨਗੇ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ

ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ 'ਚ ਜੁੜਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ: "ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਰਹੀਐ ਮਾਧਉ, ਜੈਸੇ ਮਧੁਪ ਮੁਖੀਰਾ ॥" ਜੇਕਰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੱਕਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਡਾਕਾ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ, ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ "ਪੜ੍ਹੋ, ਜੁੜੋ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰੋ"।

ਸਾਡੇ ਰਹਿਬਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪੈਸਾ ਬਰਬਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੰਗੇ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਕੇ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਵੱਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਲਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਉੱਚ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਨੂੰ ਸਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਅਧੂਰੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚੋਂ ਚੰਗੀ ਵਿੱਦਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਲ-ਾਜ਼ਮ ਵਰਗ, ਕਿਰਤੀ ਵਰਗ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਪੜ੍ਹੇ- ਲਿਖੇ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਵਰਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਰੀਬ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਵੀ ਦੂਜਿਆਂ ਬਰਾਬਰ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਚੰਗੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰ ਸਕਣ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਨਾਰੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਉਥਾਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ ਰਾਹੀਂ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਅੱਜ ਉਹ ਜੱਜ, ਵਕੀਲ, ਅਧਿਆਪਕ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮਹਾਨ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜ, ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੌਮ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਹੋ ਸਕੇ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਭਾਵੇਂ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਬਣ ਕੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੇ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਿਣੀ ਰਹੇਗਾ। ਸਾਡੀ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੋਚ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ, ਪੁਸਤਕਾਂ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਜਨ ਜਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਈਏ ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਮਿਲੇ। ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਲਗਨ, ਏਕਤਾ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਸਵਾਰਥਾਂ, ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਲਾਲਚਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੋਈਏ ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਭਾਰਤ ਬਣ ਸਕੇ।

ਨਵਾਂ ਯੂਕੇ ਨਿਯਮ: ਡੁਅਲ ਨਾਗਰਿਕ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਾਲ ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ

ਯੂਕੇ ਦੀ ਸਰਹੱਦੀ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਹਾਲੀਆ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਾਰਨ ਉਹ ਲੋਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਯੂਕੇ ਵਾਪਸੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਵਰਤਦੇ ਹਨ।

25 ਫਰਵਰੀ 2026 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਾਲ ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਵੈੱਬ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪਾਸਪੋਰਟ ਜਾਂ Certificate of Entitlement (Right of Abode ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼) ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਕਿਵੇਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਔਰਤ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਅਤੇ ਸਪੇਨੀ ਦੋਹਾਂ ਨਾਗਰਿਕਤਾਵਾਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਯੂਕੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਈ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਣ ਦੀ

ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਸਪੇਨੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਾਲ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਠੀਕ ਹੋਣ ਤੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਸੰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਰਪ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਆ ਕੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਡੁਅਲ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਯੂਰਪੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇੰਡਿਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਇਰ ਸੀਤਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਤਰਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਚੈਕ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ: “ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ

ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯੂਕੇ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਵੈੱਬ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪਾਸਪੋਰਟ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਾਲ ਹੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰੇ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ:

“ਮੈਂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯੂਕੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟਸ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲੈਣ। ਜੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸੰਦੇਹ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਾਹਿਰ ਤੋਂ ਸਲਾਹ ਲੈਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।”

ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੂਕੇ ਵਾਪਸੀ ਸਮੇਂ ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਲੋਕ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹਨ।”

ਇੰਡਿਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ) ਵੱਲੋਂ ਮਹਾਨ ਗਾਇਕਾ ਆਸ਼ਾ ਭੋਸਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ

ਇੰਡਿਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ) ਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਭਾਰਤੀ ਪਲੇਬੈਕ ਗਾਇਕਾ ਆਸ਼ਾ ਭੋਸਲੇ ਦੇ 92 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਦੇਹਾਂਤ ‘ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਸ਼ਾ ਭੋਸਲੇ ਦਾ ਲੰਮਾ ਅਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਕਰੀਅਰ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅੱਠ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਕਰੀਅਰ ਦੌਰਾਨ ਆਸ਼ਾ ਭੋਸਲੇ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗੀਤ ਗਾਏ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਗੀਤਕ ਅੰਦਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ

ਸੰਗੀਤ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਕਈ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਯਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਇੰਡਿਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੀਤਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯੁੱਗ ਦੇ ਅੰਤ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ।

“ਆਸ਼ਾ ਭੋਸਲੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਯਾਦਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਸੀ,” ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ। “ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਾਊਂਡਟ੍ਰੈਕ ਸਨ, ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਆਪਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਅਤੇ

ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਰਹੇ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਸ਼ਾ ਭੋਸਲੇ ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਨੇ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। “ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਕਲਾ ਸੀ - ਹਰ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ, ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਭਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ। ਅੱਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।”

ਇੰਡਿਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ) ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਨਾਲ ਦਿਲੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: “ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੁਣ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਲੱਖਾਂ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਜੀਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ।”

ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵੈਨਕੂਵਰ ਚ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ

ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਰਕਤ ਬੀ.ਸੀ.ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੇਵਿਡ ਏਬੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਹੋਰਨਾਂ ਹਸਤੀਆਂ ਨੇ ਭਰੀ ਹਾਜਰੀ ਵੈਨਕੂਵਰ, (ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ) - ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਮਹਾਨਗਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਚ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ ਇਹ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਤੈਅਸੁਦਾ ਰਸਤਿਆ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ ਅੱਜ ਦੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਜਾਈਆ ਗਈਆਂ ਕੋਸਰੀ ਦਸਤਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੁਪੱਟਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚਾ ਮਾਹੌਲ ਖਾਲਸਾਈ ਰੰਗ ਚ ਰੰਗਿਆ ਨਜਰੀ ਆਇਆ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ

ਪਕਵਾਨਾਂ ਦੇ ਅਟੁੱਟ ਲੰਗਰਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੰਤਜਾਮ ਵੀ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਸੀ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

ਵੈਨਕੂਵਰ ‘ਚ ਸਜਾਏ ਗਏ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਤਸਵੀਰ

ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਹਨਾਂ ਅਤੇ ਸੜਕ ਦੇ ਦਵਲੇ ਪਾਸੇ ਸਜਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਆਰਜੀ ਸਟੇਜਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਗੀ ਢਾਡੀ, ਕਵੀਸਰੀ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਦੇ ਇਸ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੂਸਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਰੂਟ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧੀ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਇੰਤਜਾਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਦਕਿ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਸੰਬੰਧੀ ਸਬੰਧੀ ਬਦਲਵੇਂ ਉਹ ਰੂਟਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਹ ਇਹ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਚੋਂ ਇੱਕ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅੱਜ ਦੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੇਵਿਡ ਏ ਬੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਹੋਰ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਹਸਤੀਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਜਰੀ ਭਰੀ।

“ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਾਂਝਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ “ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਵਿ ਮਿਲਣੀ “ਬਹੁਤ ਸਫਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋ ਨਿਬੜੀ”

ਬਰੈਂਚ (ਰਮਿੰਦਰ ਵਾਲੀਆ) ਰਮਿੰਦਰ ਰੰਮੀ ਜੀ ਫਾਊਂਡਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਾਂਝਾਂ ਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸਾਖੀ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਾਵਿ ਮਿਲਣੀ ਦਾ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਰਮਿੰਦਰ ਰੰਮੀ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕੀਤੀ । ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਰਿੰਟੂ ਭਾਟੀਆ ਨੇ ਸਭ ਨਾਲ ਫਤਹਿ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਮਿੰਦਰ ਰੰਮੀ ਜੀ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ 800 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ . ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਥੂਰੀਆ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੀਮਤੀ ਰੁੱਝੇਵਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਮਾਂ ਨਿਕਾਲ ਕੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ । ਸੁਰਜੀਤ ਜੀ ਨੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਤੁਆਰਫ ਕਰਾਉਂਦਿਆਂ , ਨਿੱਘਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਡਾ. ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ । ਡਾ. ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ ਬੀਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਰਮਿੰਦਰ ਰੰਮੀ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਂਦਿਆਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ । ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਸਕ ਜੋ ਆਰਮੀ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਲੇਖਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਪਰੋਡਕਸਨ ਵੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ,”ਸੋਚਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ” ਕਵਿਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ

ਪੀਵਹੁ ਪਾਹੁਲ ਖੰਡਧਾਰ ਹੁਇ ਜਨਮੁ ਸੁਹੇਲਾ
ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਾਂਝਾਂ
ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ “ਕਾਵਿ ਮਿਲਣੀ”
(ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਿਆ ਜਿਹਾ ਸੇਰਾ)
12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2026 ਦਿਨ ਐਰਵਾਰ ਸ਼ਾ: 10:00 ਚੈ ਸੇਰੇ, ਭਾਰਤ ਸਮੇਂ 1:30 ਚੈ
ਮੁੱਖ ਮੁਹਿਮਾਨ ਦੀ ਸੂਚੀ
ਮੁੱਖ ਮੁਹਿਮਾਨ
ਫੀਮੇਲ ਮੁਹਿਮਾਨ
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : +1 (647) 919-9023

ਕਵਿਤਰੀ ਨੇ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪਛਾਣ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਰਚਨਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ । ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਹਨ ਨੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਦਿਨ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਤੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਕਾਵਿਕ ਬਿਰਤਾਂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ ਚਿਤਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਝਬਾਲ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ “ ਚੜਦਾ ਹੈ ਚਾਅ “ ਕਵਿਤਾ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ । ਲਾਡੀ ਭੁੱਲਰ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਖਾਲਸਾ ਪਿਆਰੀ ਕੌਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪੁਆਈ। ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਜੀ ਨੇ “ਆਈ ਵਿਸਾਖੀ “ ਕਵਿਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ । ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਬਿਕਰਮ ਸੋਹੀ ਜੀ ਨੇ ਵਿਸਾਖੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਖਾਲਸਾ ਉਦਭਵ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ “ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ “ਖੂਬਸੂਰਤ ਰਚਨਾ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ । ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚਾ ਮਾਹੌਲ ਖਾਲਸਾਈ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ ਗਿਆ ।

ਸਤਵੀਰ ਰਾਜੇਆਣਾ ਜੀ ਨੇ “ ਅਸੀਂ ਆਖ ਰਹੇ ਤੂੰ ਵੇਖ ਲਵੀ” ਰਚਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਰਗੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸਖਸੀਅਤ ਦੇ ਮੁੜ ਫੇਰਾ ਆਉਣ ਦੇ ਵਕਤ ਆਉਣ ਦੀ ਆਸ ਬਾਖੂਬੀ ਜਿਤਾਈ । ਖੂਬਸੂਰਤ ਕੌਰ ਢਿੱਲੋਂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ,” ਵੱਡਿਆ ਘਮੁੱਕੜਾ” ਰਚਨਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ । ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ , ਸਾਇਦਾ ਆਇਜ਼ਾ ਗਫਾਰ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ , “ ਸਾਰੀਆ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ” ਖੂਬਸੂਰਤ ਨਜ਼ਮ ਦੇ ਨਾਲ ਉਰਦੂ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦੀ ਵੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ । ਪੰਕਜ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਇਸ ਮੰਚ ਤੋਂ ਸਾਂਝੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ,”ਵਿਸਾਖੀ “ ਖੁਨੀ ਸਾਕੇ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਰਮਿੰਦਰ ਰੰਮੀ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਬੀਰ ਜੀ ਦੇ ਸੁਯੋਗ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਦਾਦ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜੀ ਨੂੰ ਰਚਨਾ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਿਸਾਖੀ ਸਬੰਧੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਰਚਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਰਚਨਾ ਸੁਣਾਈ । ਸੁਰਜੀਤ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ “ਪਹਿਚਾਣ “ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਦਰਭ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੰਭੀ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ । ਰਿੰਟੂ ਭਾਟੀਆ ਜੀ ਆਪਣੀ ਮਿੱਠੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ “ ਮਿੱਤਰ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ” ਸ਼ਬਦ ਸਰੋਤਿਆ ਨਾਲ ਸਾਂਝ

ਆਨੰਦਮਈ ਕਰਕੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਿਆ । ਵਿਜੇਤਾ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਜਵਾਨੀ ਤੱਕ ਦੇ ਸਫਰ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮੋਹ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਖੂਬਸੂਰਤ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਕੁੱਦੋਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਲੱਖਣ ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅੰਦਾਜ਼ ਸਮੁੱਚਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੰਜੀਵਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜਬੀਰ ਗਰੇਵਾਲ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਅੱਜ ਦੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ 1699 ਤੋਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਚਿਤਰਨ ਕਵੀਆਂ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਕੀਤਾ ਤੇ ਆਸ਼ਾ ਭੋਸਲੇ ਜੀ ਨੂੰ ਭਾਵਪੂਰਤ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ । ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਜੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ। ਸਮੁੱਚੇ ਬਖਸ਼ਣ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ । “ ਖਾਲਸਾ ਨਿਆਰਾ” ਨਜ਼ਮ ਤੁਰਨਮ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ । ਸਮੁੱਚਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਤੇ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਲਈ ਰਮਿੰਦਰ ਰੰਮੀ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਦਾਦ ਦੇਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਵਾਰੀ ਨਵਾਂ ਗੁਲਦਸਤਾ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਡਾ. ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ ਬੀਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਨ ਕੀਤਾ । ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਜ਼ੂਮ ਤੇ ਫੇਸ ਬੁੱਕ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਮਾਣਿਆ। ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ । ਪੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ । ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਡਾ . ਪੁਸ਼ਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਖੇਖਰ ਜੀ ਨੇ ਰਮਿੰਦਰ ਵਾਲੀਆ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ।

ਰਮਿੰਦਰ ਰੰਮੀ ਫਾਊਂਡਰ ,
ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ
ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਾਂਝ

ਫੀਫਾ ਵਰਲਡ ਕੱਪ 2026: ਦੇਸ਼-ਵਿਆਪੀ ਟੂਰ:ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲਜ਼ ‘ਚ ਹੋਵੇਗਾ ਅੰਤਿਮ ਪੜਾਅ

ਵੈਨਕੂਵਰ, 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲਜ਼ ‘ਚ ਹੋਵੇ- (ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ) - ਫੀਫਾ ੱਗਾ। ਇਸ ਟੂਰ ਦੌਰਾਨ ਵੱਲੋਂ 2026 ਵਰਲਡ ਕੱਪ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ 34 ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਕਮਿਊਨਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਦਾ ਦੇਸ਼-ਵਿਆਪੀ ਟੂਰ ਕਰਨ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫੁਟਬਾਲ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਸਦਾ ਅੰਤਿਮ ਪੜਾਅ ਵਰਲਡ ਕੱਪ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹ ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ

ਟੂਰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗਾ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਹਿਲ ਦਾ ਮਕਸਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਰਲਡ ਕੱਪ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਟੂਰ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਖੇਡ ਸਮਾਰੋਹ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਰ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 2026 ਦਾ ਫੀਫਾ ਵਰਲਡ ਕੱਪ ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਟੂਰ ਨੂੰ ਖਾਸ ਮਹੱਤਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲਗਾਈ ਸਮੂਹਿਕ ਦੌੜ

ਵੈਨਕੂਵਰ, 13 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ) - ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਹੈਮਿਲਟਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ 'ਅਰਾਊਂਡ ਦ ਬੇ' ਦੌੜ ਦੌਰਾਨ ਮੀਂਹ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਰੀਬ 9,000 ਦੌੜਾਕਾਂ ਨੇ ਹਿੰਮਤ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਚੈਰਿਟੀ ਲਈ ਲਗਭਗ 4 ਲੱਖ 70 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। 132ਵੀਂ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਹਰ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਦੌੜ ਦੌਰਾਨ ਮੀਂਹ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੌੜਾਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਜ਼ਬੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਜੌਸਫ ਸੈਂਟ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਹੈਲਮਟਨ ਨੂੰ ਦਾਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਹੈਮਿਲਟਨ ਵਿੱਚ ਮੀਂਹ ਦੌਰਾਨ 'ਅਰਾਊਂਡ ਦ ਬੇ' ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਦੌੜਾਕ।

ਯੂਕੇ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਰਹੱਦੀ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ - ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪਾਸਪੋਰਟ ਬਿਨਾਂ ਯੂਕੇ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਣਗੇ

ਇੱਕ ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਗਲਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਫਲਾਈਟ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਲੰਡਨ — ਯੂਕੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 25 ਫਰਵਰੀ 2026 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਸਰਹੱਦੀ ਨਿਯਮਾਂ ਕਾਰਨ ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਹੁਣ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਨਾਗਰਿਕ ਜੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਯੂਕੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਾਲ ਹੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨਗੇ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ Ceritfcate of Enitlement (Right of Abode) ਦਿਖਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਜੋ ਇਹ ਸਾਬਤ

ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਏਅਰਲਾਈਨ ਯਾਤਰੀ ਨੂੰ ਫਲਾਈਟ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਸਲਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਜਨਮੀ 26 ਸਾਲ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਔਰਤ ਨਤਾਸ਼ਾ ਕੋਕਰੇਨ ਡੇ ਲਾ ਰੋਸਾ ਨੂੰ ਐਮਸਟਰਡਮ ਤੋਂ ਲੰਡਨ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਫਲਾਈਟ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਸਪੇਨੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਾਲ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਨਤਾਸ਼ਾ, ਜੋ ਲੰਡਨ ਦੇ ਇਸਲਿੰਗਟਨ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਯੂਕੇ

ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਈ ਹੈ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਪੇਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੀ। ਖ਼ਬਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਹੁਣ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਵਿਕਲਪ ਹਨ — ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪਾਸਪੋਰਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਫਿਰ Ceritfcate of Enitlement i(Rght of Abode) ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਫੀਸ ਲਗਭਗ £589 ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਲਈ ਯੂਕੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਕਿੰਨੇ ਵੱਡੇ

ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। Ofifce ਡੋਰ 'ਓਟਿਨਓਲ ਸ਼ਟਓਟਿਸਟਿਚਸ (ONS) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 2021 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਵੇਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 12.6 ਲੱਖ ਲੋਕ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਸਪੋਰਟ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲੱਖਾਂ ਯੂਰਪੀ ਨਾਗਰਿਕ EU Settlement Scheme ਦੇ ਤਹਿਤ ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਤੰਬਰ 2025 ਤੱਕ ਲਗਭਗ 5.8 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਸਕੀਮ ਹੇਠ ਸਟੇਟਸ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

4.4 ਮਿਲੀਅਨ ਕੋਲ settled ਸਟਓਟਿਸ ਅਤੇ 1.2 ਮਿਲੀਅਨ ਕੋਲ pre-settled status ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਸੀਤਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਇੰਡਿਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ) ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ: “ਕਈ ਲੋਕ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਯੂਰਪੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਾਲ ਯੂਕੇ ਆਉਂਦੇ-ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਇਸਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰ

ਰਹੀਆਂ ਹਨ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। “ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਿਯਮ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਯੂਕੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਾਲ ਹੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰੋ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਵਾ ਲਵੋ, ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾ ਆਵੇ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫਸਣ ਦੀ ਨੌਬਤ ਨਾ ਬਣੇ।”

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

"ਨਾਨਕ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਤੁਰਿਆ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਾਈ – ਮਿੱਤਰ ਸੈਨ ਮੀਤ"

ਜਦ ਸਨਮਾਨਾਂ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ, ਕਲਮ ਵਿਕਾਊ ਹੋ ਗਈ,
ਤਦ ਇੱਕ ਕਲਮ ਨੇ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕੀਤੀ, ਤੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਸੋਚੀ ਪੈ ਗਈ।
ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਾਈ ਮਿੱਤਰ ਸੈਨ ਮੀਤ ਨੇ, ਝੰਡੇ ਗੱਡਾ ਤੇ ਸੱਚ ਦੇ,
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਕੇ, ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ 'ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ।

ਚਾਰ ਨਾਵਲ ਲਿਖੇ ਨੇ ਉਹਨੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉੱਤੇ ਸਿੱਧੇ ਵਾਰ ਕਰ ਕੇ,
ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਫਸਰ ਕਿਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਠੱਗਦੇ ਨੇ।
ਪਹਿਲਾ ਨਾਵਲ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਸੀ, ਪਟਵਾਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੀ ਚਾਲ,
ਕਿਵੇਂ ਗਰੀਬ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ, ਰਿਸ਼ਵਤ ਬਿਨਾਂ ਰੁਕ ਜਾਂਦਾ ਸਾਲੋ-ਸਾਲ।
ਦੂਜਾ ਦੱਸਦਾ ਸੀ ਥਾਣੇ ਦਾ ਹਾਲ, ਕਿਵੇਂ ਝੂਠੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਕੱਟੀ ਜਾਂਦੀ,
ਤੇ ਸੱਚੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਲਈ, ਕਿਵੇਂ ਜੇਬ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ।
ਤੀਸਰਾ ਨਾਵਲ ਸਲਾਹ ਸੀ, ਕਿ "ਬਚਿਆ ਕਿਵੇਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ",
ਚੌਥਾ ਸੀ ਹੌਸਲਾ ਉਹ, ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ "ਕਾਨੂੰਨ ਡਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਲੜਨ ਲਈ ਹੈ",
ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਇਹ ਨਾਵਲ, ਅੱਜ ਹਰ ਕਾਲਜ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ।

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਤਾਂ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਲਾਇਕ ਏ",
ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ 'ਚ ਨਾਂ ਲਿਖਿਆ, ਪਰ ਮੀਤ ਨੇ ਖੁਦ ਕਲਮ ਚਲਾਇਕ ਏ।
ਕਹਿੰਦਾ "ਜੇ ਸਨਮਾਨ ਚੁੱਪ ਦੀ ਕੀਮਤ ਮੰਗਦਾ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ,
ਮੇਰੀ ਕਲਮ ਵਿਕਾਊ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਦੀ।"
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਉਹਨੇ, ਜਦ ਉਂਗਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ,
"ਕੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ, ਦਰਬਾਰੀ ਰਾਗ ਅਲਾਪਣਾ ਏ?"
ਇਸ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਨੇ ਹੀ, ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਤੋੜ 'ਤੀ,
ਰੋਕ ਲਗਾਉਣੀ ਪਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਲਮ ਨੇ ਸੱਚ ਬੋਲ 'ਤੀ।

ਫਿਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਪੈ ਗਈ, ਕਿ ਕਲਮ ਬਾਗੀ ਹੋ ਗਈ ਏ,
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੁਰਸਕਾਰ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਰੋਕ, ਸਾਡੀ ਬਦਨਾਮੀ ਹੋ ਗਈ ਏ।
ਤਾਂ ਦਰਬਾਰੋਂ ਸੁਨੇਹਾ ਆਇਆ, "ਮੀਤ ਬਾਈ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਲਓ,
ਮੂੰਹ ਮੰਗੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਦਿਓ, ਤੇ ਰੋਕ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਲਓ।"
ਪਰ ਮੀਤ ਬਾਈ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਤੁਰਿਆ ਸੀ,
ਉਹਨੇ ਕਿਹਾ "ਮੇਰੀ ਕਲਮ 'ਕਿਰਤ' ਦੀ ਕਮਾਈ ਏ, ਇਹ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਨਹੀਂ ਵਿਕਦੀ,
ਨਾਨਕ ਨੇ ਤਾਂ 'ਸੱਚ ਕੀ ਬੋਲ' ਕਿਹਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਉਹੀ ਬੋਲਾ ਲਿਖੀ ਏ।"

ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ? ਇਹੀ ਕਿ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ,
ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕੀ, ਚਾਪਲੂਸੀ ਦੀ ਰੀਤ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤੀ।
ਉਹਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੇਖਕ ਦਾ ਕੰਮ, ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਕਰਵਾਉਣਾ ਨਹੀਂ,
ਸਗੋਂ ਤਖਤ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਨੂੰ ਵੀ, ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਏ।
ਉਹਨੇ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਮਹਿਲਾਂ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ, ਫਿਰ ਕਚਹਿਰੀਆਂ 'ਚ ਲਿਆ ਖੜ੍ਹਾਇਆ,
ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਚ, ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦੁੱਖ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਕੀ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਕਦਮ ਹੈ? ਹਾਂ, ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹੀ ਭਰੂ,
ਕਿ ਇੱਕ ਇਕੱਲੇ ਬੰਦੇ ਨੇ, ਪੂਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਿਆ ਗੁਰੂ।
ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਹੋ ਗਈ,
ਤੇ ਨਾਂਹ ਦੀ ਗੂੰਜ ਇੰਨੀ ਸੀ ਕਿ, ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੱਕ ਸੁਣੀ ਗਈ।
ਇਹ ਉਹ ਦਿਨ ਸੀ ਜਦ ਕਲਮ ਨੇ, ਆਪਣੀ ਕੀਮਤ ਪਹਿਚਾਣੀ ਸੀ,
ਤੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਕਿ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪੁਰਸਕਾਰ 'ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ' ਸੀ।

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?
ਪਹਿਲਾ ਸਬਕ: ਸਨਮਾਨ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜੋ ਮੰਚ 'ਤੇ ਮਿਲੇ, ਸਨਮਾਨ ਉਹ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲ 'ਚ ਬਣੇ।
ਦੂਜਾ ਸਬਕ: ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਸੱਚ ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਚੁਭਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਮਝ ਲਓ ਤੁਸੀਂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਹੋ।
ਤੀਸਰਾ ਸਬਕ: ਵਿਕਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ ਦੁਨੀਆ 'ਚ, ਪਰ ਜ਼ਮੀਰ ਵਿਕ ਜਾਏ ਤਾਂ ਲੇਖਕ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਏ।
ਮੀਤ ਬਾਈ ਕਹਿੰਦਾ "ਮੇਰਾ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲੋਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਪੜ੍ਹੋ,
ਫਿਰ ਕਲਮ ਚੁੱਕੋ ਤੇ ਲਿਖੋ, ਤਾਂ ਹੀ ਮੇਰਾ ਲਿਖਣਾ ਸਫਲ ਹੋਊ।"

ਜਦ ਸਨਮਾਨਾਂ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ, ਕਲਮ ਵਿਕਾਊ ਹੋ ਗਈ,
ਤਦ ਇੱਕ ਕਲਮ ਨੇ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕੀਤੀ, ਨਾਨਕ ਦਾ ਨਾਂ ਜਪ ਕੇ।
ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਾਈ ਮਿੱਤਰ ਸੈਨ ਮੀਤ ਨੇ, ਝੰਡੇ ਗੱਡਾ ਤੇ ਸੱਚ ਦੇ,
ਤੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮਤਲਬ, ਸਿਰਫ ਵਾਹ-ਵਾਹ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ 'ਹੱਕ' ਦੀ ਬਾਹ ਫੜਾਉਣੀ ਵੀ ਏ।

ਰੋਕ ਲਗਾ ਕੇ ਉਹਨੇ, ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਤੋਰਿਆ ਏ,
ਸਰਕਾਰਾਂ ਖਰੀਦਣ ਆਈਆਂ ਸੀ, ਪਰ ਨਾਨਕ ਦਾ ਚੇਲਾ ਵਿਕਿਆ ਨਹੀਂ।
ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖੂਗਾ ਕਿ ਇੱਕ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਾਈ' ਆਇਆ ਸੀ,
ਜਿਸਨੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਠੁਕਰਾ ਕੇ, ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਇਆ ਸੀ।
ਝੰਡੇ ਉਹਨੇ ਗੱਡਾ 'ਤੇ, ਪਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਡੇ ਲਈ ਛੱਡ 'ਤਾ,
ਕਹੇ ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ: "ਕਲਮ ਦੀ ਨੋਕ 'ਤੇ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਾਨਕ ਦਾ 'ਸੱਚ' ਤੇ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦਾ 'ਸੰਵਿਧਾਨ' ਬਲਦਾ ਰਹੇ" ॥

ਮਿੱਤਰ ਸੈਨ ਮੀਤ

ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ

ਡਾ. ਭੀਮਰਾਓ ਰਾਮਜੀ ਅੰਬੇਦਕਰ: ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵਨ-ਦਰਸ਼ਨ

ਇੱਕ ਦਰਦ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਜਨਮੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ, ਜਿਸਨੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਲਿਖਿਆ

1. ਬਚਪਨ: ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਭੱਠੀ 'ਚ ਤਪੀ ਲੋਹ-ਕਲਮ

ਡਾ. ਭੀਮਰਾਓ ਰਾਮਜੀ ਅੰਬੇਦਕਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ, ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਸਨ। ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਜੋ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੰਝੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ੧੪ ਅਪ੍ਰੈਲ ੧੮੯੧ ਨੂੰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਹੂ ਸੈਨਿਕ ਛਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਰਾਮਜੀ ਸਕਪਾਲ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸੂਬੇਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਕਬੀਰਪੰਥੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪੜ੍ਹਨ-ਲਿਖਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਮਾਤਾ ਭੀਮਾਬਾਈ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਸੀ ਜੋ ੧੮੯੬ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਈ।

ਭੀਮਰਾਓ ਆਪਣੇ ੧੪ ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੪ਵੇਂ ਬੱਚੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੇ ਬਚਪਨ ਪਾਰ ਕਰ ਸਕੇ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਅਛੂਤ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਕੂਲ ਦਾ ਨਾਂ 'ਸਤਾਰਾ' ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ 'ਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਈ। ਕਲਾਸ 'ਚ ਬੋਰੇ 'ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਲਈ ਚਪੜਾਸੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ। ਨਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਲ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਭੈਣਾਂ ਹੀ ਵਾਲ ਕੱਟਦੀਆਂ।

ਉਹ ਘਟਨਾ ਜਿਸਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ: ੧੯੦੧ 'ਚ ਭੀਮ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਕੋਰੇਗਾਂਵ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਗੋਰੇਗਾਂਵ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਉਤਰ ਕੇ ਬੈਲਗਾਂਡੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਸਨੇ 'ਅਛੂਤ' ਜਾਣ ਕੇ ਸਵਾਰੀਆਂ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੁੱਗਣੇ ਪੈਸੇ ਦੇਣ 'ਤੇ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਗੱਡੀ ਹੱਕਣਗੇ ਤੇ ਉਹ ਪੈਦਲ ਚੱਲੇਗਾ। ਰਸਤੇ 'ਚ ਪਿਆਸ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਖੂਹ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਨਾ ਪੀਣ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਅਪਮਾਨ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਨ 'ਤੇ ਹਥੌੜੇ ਵਾਂਗ ਵੱਜਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਤਮਕਥਾ 'ਵੇਟਿੰਗ ਫਾਰ ਏ ਵੀਜ਼' 'ਚ ਇਹ ਦਰਦ ਹੁਬਹੂ ਦਰਜ ਹੈ।

ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 'ਇਹ ਦੇਵ-ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ, ਸੂਦਰਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ'। ਇਹ ਅਪਮਾਨ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੱਗ ਬਣਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਪੂਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹੀ ਬਦਲ ਦੇਣਗੇ ਜੋ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀ।

2. ਸਿੱਖਿਆ: ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਦਾ ਚਾਨਣ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਸੀ — "ਸ਼ਿਕਸਿਤ ਬਣੋ, ਸੰਗਠਿਤ ਰਹੋ, ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰੋ"। ਉਹ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਕਲਮ ਨਾਲ ਕੱਟੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

1. ਮੁੱਢਲੀ ਤੋਂ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ: ੧੯੦੭ 'ਚ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਾਸ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਜੀ ਅਰਜੁਨ ਕੇਲੁਸਕਰ ਨੇ ਆਪਣਾ 'ਅੰਬੇਦਕਰ' ਉਪਨਾਮ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਬਾਅਦ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਣਿਆ। ੧੯੦੮ 'ਚ ਰਮਾਬਾਈ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ। ੧੯੧੨ 'ਚ ਐਲਫਿੰਸਟਨ ਕਾਲਜ, ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ 'ਚ ਬੀ.ਏ. ਕੀਤੀ।

2. ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅਮਰੀਕਾ: ਬੜੇ ਨਰੇਸ਼ ਸਿਆਜੀਰਾਓ ਗਾਇਕਵਾੜ ਦੀ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ 'ਤੇ ੧੯੧੩ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਗਏ। ਪ੍ਰੋ. ਜੌਨ ਡਿਊਈ, ਪ੍ਰੋ. ਐਡਵਿਨ ਸੋਲਿਗਮੈਨ, ਪ੍ਰੋ. ਜੇਮਜ਼ ਸ਼ਾਟਵੈਲ ਵਰਗੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ। ੧੯੧੫ 'ਚ 'ਐਂਥੀਐਂਟ ਇੰਡੀਅਨ ਕਾਮਰਸ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਐਮ.ਏ. ਕੀਤੀ। ੧੯੧੬ 'ਚ 'ਨੈਸ਼ਨਲ ਡਿਵੀਡੇਂਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ': ਏ ਹਿਸਟੋਰੀਕਲ ਐਂਡ ਐਨਾਲਿਟੀਕਲ ਸਟੱਡੀ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਥੀਸਿਸ ਲਿਖਿਆ। ੧੯੧੭ 'ਚ ਕੋਲੰਬੀਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ. ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਦਿੱਤੀ।

3. ਲੰਡਨ ਸਕੂਲ ਆਫ ਇਕਨਾਮਿਕਸ ਤੇ ਗ੍ਰੇਜ਼ ਇਨ: ੧੯੧੬ 'ਚ ਲੰਡਨ ਪਹੁੰਚੇ। ਐਮ.ਐਸ.ਸੀ., ਡੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਤੇ ਬੈਰਿਸਟਰੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਬੜੇਦਾ ਰਿਆਸਤ ਨੇ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਬੰਦ

ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ੧੯੧੭ 'ਚ ਭਾਰਤ ਪਰਤਣਾ ਪਿਆ। ਬੜੇਦਾ 'ਚ ਸੈਨਿਕ ਸਕੱਤਰ ਲੱਗੇ ਪਰ 'ਅਛੂਤ' ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਿਉਣਾਂ ਨੇ ਫਾਈਲਾਂ ਸੁੱਟ ਕੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਘਰ ਨਾ ਮਿਲਿਆ। ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਕੇ ਮੁੰਬਈ 'ਚ ਖਾਤੇ ਲਿਖਣ ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਟਿਊਸ਼ਨ ਪੜ੍ਹਾ ਕੇ ਪੈਸੇ ਜੋੜੇ। ੧੯੨੦ 'ਚ ਮੁੜ ਲੰਡਨ ਗਏ। ੧੯੨੧ 'ਚ ਐਮ.ਐਸ.ਸੀ. ਕੀਤੀ। ੧੯੨੩ 'ਚ 'ਦ ਪ੍ਰੋਬਲਮ ਆਫ ਦ ਰੂਪੀ: ਇਟਸ ਓਰਿਜਿਨ ਐਂਡ ਇਟਸ ਸੋਲਿਊਸ਼ਨ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਡੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਕੀਤੀ। ਉਹ ਇਸ ਡਿਗਰੀ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਰਤੀ ਤੇ ਏਸ਼ੀਆਈ ਸਨ। ੧੯੨੩ 'ਚ ਹੀ ਗ੍ਰੇਜ਼ ਇਨ ਤੋਂ ਬੈਰਿਸਟਰ ਬਣੇ।

ਕੁੱਲ ਡਿਗਰੀਆਂ: ਐਮ.ਏ., ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ., ਐਮ.ਐਸ.ਸੀ., ਡੀ.ਐਸ.ਸੀ., ਬੈਰਿਸਟਰ-ਐਟ-ਲਾਅ। ਉਹ ੯ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ — ਮਰਾਠੀ, ਹਿੰਦੀ, ਪਾਲੀ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਫਾਰਸੀ, ਫਰੈਂਚ, ਜਰਮਨ, ਗੁਜਰਾਤੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ 'ਰਾਜਗ੍ਰਹਿ' 'ਚ ੫੦,੦੦੦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਨ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ 'ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੌਲਤ' ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ।

3. ਸਮਾਜਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ: ਮੰਦਰ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਤੱਕ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦੋਵੇਂ ਮੋਰਚਿਆਂ 'ਤੇ ਲੜਾਈ ਲੜੀ।

1. ਮਹਾਡ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ, ੨੦ ਮਾਰਚ ੧੯੨੭: ਰਾਏਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮਹਾਡ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ 'ਚਵਦਾਰ ਤਲਾਬ' ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਲੈਣ ਲਈ ੧੦,੦੦੦ ਦਲਿਤਾਂ ਨਾਲ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਛੂਤਾਂ ਨੇ ਜਨਤਕ ਤਲਾਬ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾਇਆ। ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਸਵਰਨ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਸਾਲ ੨੫ ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਮਨੁਸਿਮ੍ਰਿਤੀ' ਦਾ ਦਹਨ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਦੇ ਸਨ।

2. ਨਾਸਿਕ ਕਾਲਾਰਾਮ ਮੰਦਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼, ੧੯੩੦-੧੯੩੫: ੫ ਸਾਲ ਲੰਮਾ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਚਲਾਇਆ ਕਿ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ 'ਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਦ ਸਫਲਤਾ ਨਾ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ੧੩ ਅਕਤੂਬਰ ੧੯੩੫ ਨੂੰ ਯੇਵਲਾ 'ਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ — "ਮੈਂ ਹਿੰਦੂ ਜਨਮਿਆ ਹਾਂ, ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਮਰਾਂਗਾ ਨਹੀਂ"।

3. ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ, ਲੰਡਨ ੧੯੩੦-੩੨: ਤਿੰਨੇ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ 'ਚ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਸਿਰਫ ਸਵਰਨ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ, ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ। 'ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ-ਖੇਤਰ' ਦੀ ਮੰਗ ਮਨਵਾਈ, ਜਿਸਨੂੰ 'ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ।

4. ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ, ੨੪ ਸਤੰਬਰ ੧੯੩੨: ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ-ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਯਰਵਦਾ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਮਰਨ ਵਰਤ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਦਬਾਅ

ਬਣਿਆ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਤੇ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ-ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ। ਬਦਲੇ 'ਚ 'ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ' ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣੀ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ "ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਦੋ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਨ — ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜਵਾਦ। ਮੈਂ ਵੱਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ"।

4. ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿਰਫ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਨਹੀਂ, ਦੂਰਦਰਸ਼ੀ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸਨ।

1. ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ: ੧੯੩੪ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਦ ਪ੍ਰੋਬਲਮ ਆਫ ਦ ਰੂਪੀ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 'ਹਿਲਟਨ ਯੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ' ਨੇ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। ੧ ਅਪ੍ਰੈਲ ੧੯੩੫ ਨੂੰ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਹੋਂਦ 'ਚ ਆਇਆ।

2. ਦਾਮੋਦਰ ਵੈਲੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ, ਹੀਰਾਕੁੰਡ ਡੈਮ, ਸੋਨ ਨਦੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ: ੧੯੪੨-੪੬ ਤੱਕ ਵਾਇਸਰਾਏ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਕੌਂਸਲ 'ਚ ਕਿਰਤ, ਸਿੰਚਾਈ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਹੁ-ਉਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ।

3. ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਤਕਨੀਕੀ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ: ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ।

4. ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ: ੧. ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟੇ ੧੨ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ ੮ ਕੀਤੇ। ੨. ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤਾ, ਪੀ.ਐਫ., ਗ੍ਰੈਜੂਟੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਈ। ੩. ਔਰਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਮੈਟਰਨਿਟੀ ਲੀਵ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਵਾਇਆ। ੪. 'ਐਂਪਲਾਇਮੈਂਟ ਐਕਸਚੇਂਜ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਵਾਈ। ੫. ਕੋਲਾ ਖਾਣ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ 'ਕੋਲਾ ਮਾਈਨ ਲੇਬਰ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੰਡ' ਬਣਾਇਆ।

5. ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ: ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ

੧੯੪੮ 'ਚ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ' ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਸਨ: ੧. ਧੀ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਚ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਹੱਕ। ੨. ਅੰਤਰਜਾਤੀ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ। ੩. ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਬਹੁ-ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਰੋਕ। ੪. ਔਰਤ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।

ਸੰਸਦ 'ਚ ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਸਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਵੀ ਪੂਰਾ ਸਾਥ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ੨੭ ਸਤੰਬਰ ੧੯੫੧ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ-ਪੱਤਰ ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਿਧਾਂਤਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਇਹ ਬਿੱਲ ੪ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਚ ਪਾਸ ਹੋਇਆ — ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, ਹਿੰਦੂ ਸਕਸੈਸ਼ਨ ਐਕਟ, ਹਿੰਦੂ ਮਾਈਨੋਰਿਟੀ ਐਂਡ ਗਾਰਡੀਅਨਸ਼ਿਪ ਐਕਟ, ਹਿੰਦੂ ਅਡੋਪਸ਼ਨ ਐਂਡ ਮੈਟੇਨੈਂਸ ਐਕਟ।

6. ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਣ: ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨੀਂਹ

੨੯ ਅਗਸਤ ੧੯੪੭ ਨੂੰ ਡਰਾਫਟਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣੇ। ੨ ਸਾਲ ੧੧ ਮਹੀਨੇ ੧੮ ਦਿਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ੨੬ ਨਵੰਬਰ ੧੯੪੯ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਗੱਲਾਂ: 1. ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ: 'ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ' — ਸੱਤਾ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਨਿਆਂ, ਆਜ਼ਾਦੀ, ਬਰਾਬਰੀ, ਬੰਧੁਤਾ — ਚਾਰ ਖੰਮ੍ਹ ਰੱਖੇ। 2. ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ, ਧਾਰਾ ੧੨-੩੫: ਧਾਰਾ ੧੪-੧੮ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਧਾਰਾ ੧੭ ਨੇ 'ਫੂਡ-ਛਾਤ' ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਇਸਨੂੰ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਇਆ। ਧਾਰਾ ੧੯ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਧਾਰਾ ੨੧ ਜੀਵਨ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।

3. ਨੀਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਤੱਤ, ਧਾਰਾ ੩੬-੫੧: ਰਾਜ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ-ਭਲਾਈ ਦਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕਰੇ। 4. ਧਾਰਾ ੩੨: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਇਸਨੂੰ 'ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਆਤਮਾ ਤੇ ਦਿਲ' ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿੱਧਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

5. ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ: ਐਸ.ਸੀ., ਐਸ.ਟੀ. ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ, ਨੌਕਰੀ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ 'ਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਪਛੜੇਪਣ ਦੂਰ ਹੋ ਸਕੇ। ਧਾਰਾ ੩੪੦ ਰਾਹੀਂ ਓ.ਬੀ.ਸੀ. ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ੨੫ ਨਵੰਬਰ ੧੯੪੯ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਆਖਰੀ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ — "ਅਸੀਂ ਸਿਆਸੀ ਬਰਾਬਰੀ ਲੈ ਲਈ ਹੈ, ਪਰ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਖਤਮ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬਰਾਬਰੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਲੋਕ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਉਸ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਉਡਾ ਦੇਣਗੇ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਉਸਾਰਿਆ ਹੈ।"

7. ਪੰਮ-ਚੱਕਰ ਪ੍ਰਵਰਤਨ: ੧੪ ਅਕਤੂਬਰ ੧੯੫੬

੨੧ ਸਾਲ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਮੂਲ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ 'ਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮ ਬਦਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸਲਾਮ ਤੇ ਈਸਾਈਅਤ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ 'ਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਚੁਣਿਆ।

੧੪ ਅਕਤੂਬਰ ੧੯੫੬ ਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਦੀਕਸ਼ਾਭੂਮੀ 'ਤੇ ੩,੬੫,੦੦੦ ਸਮਰਥਕਾਂ ਸਮੇਤ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਦੀ ਦੀਕਸ਼ਾ ਲਈ। ਮਹਾਂਸਥਵਿਰ ਚੰਦਰਮਣੀ ਤੋਂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਰਣ ਤੇ ਪੰਚਸ਼ੀਲ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੇ। ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਅਨੁਯਾਈਆਂ ਨੂੰ ੨੨ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆਵਾਂ ਦਿਵਾਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਮੁੱਖ ਸਨ — ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਮਹੇਸ਼ 'ਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਰਾਮ-ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਈਸ਼ਵਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਗੌਰੀ-ਗਣਪਤੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਜਾਤ-ਪਾਤ 'ਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਹ ਘਟਨਾ 'ਪੰਮ-ਚੱਕਰ ਪ੍ਰਵਰਤਨ' ਕਹਿਲਾਈ — ਭਾਵ ੨੫੦੦ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ 'ਚ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਦਾ ਚੱਕਰ ਮੁੜ ਘੁੰਮਿਆ।

8. ਮਹਾਪਰਿਨਿਰਵਾਣ ਤੇ ਵਿਰਾਸਤ

੬ ਦਸੰਬਰ ੧੯੫੬ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਆਪਣੇ ਘਰ '੨੬ ਅਲੀਪੁਰ ਰੋਡ' 'ਤੇ ਮਹਾਪਰਿਨਿਰਵਾਣ ਪਾ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਿਤਾਬ 'ਬੁੱਧ ਐਂਡ ਹਿਜ਼ ਧੰਮ' ਅਧੂਰੀ ਰਹਿ ਗਈ, ਜੋ ਬਾਅਦ 'ਚ ਛਪੀ। ੧੯੯੦ 'ਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ 'ਭਾਰਤ ਰਤਨ' ਦਿੱਤਾ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੱਜ ਵੀ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ? ਕਿਉਂਕਿ ਜਦ ਵੀ ਕੋਈ ਗਰੀਬ ਥਾਣੇ 'ਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੧ ਉਸਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਕੋਈ ਕੁੜੀ ਕਾਲਜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ ਉਸਦੇ ਪਿਛੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜਦ ਕੋਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ੮ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਓਵਰਟਾਈਮ ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ — "ਮੈਂ ਉਸ ਸਮਾਜ 'ਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੋਵੇ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਹੀ 'ਹਲੇਮੀ ਰਾਜ' ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜੈ ਭੀਮ। ਨਮੋ ਬੁੱਧਾਏ। ਜੈ ਸੰਵਿਧਾਨ।

ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ

*ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਅਤੇ ਬੁੱਧ ਧਰਮ: ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਵੇਰੇ ਵੱਲ

ਡਾ. ਭੀਮਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦਾ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਅਪਣਾਉਣਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਸਦੀਆਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ, ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਬਰਾਬਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰਕ ਇਨਕਲਾਬ ਸੀ। ੧੩ ਅਕਤੂਬਰ ੧੯੩੫ ਨੂੰ ਨਾਸਿਕ ਦੇ ਯੇਓਲਾ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, "ਮੈਂ ਹਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਇਆ ਹਾਂ, ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਮਰਾਂਗਾ ਨਹੀਂ।" ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਿਸੇ ਨਫਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ੨੦ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਅਧਿਐਨ, ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਚਿੰਤਨ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਸੀ: ਉਸ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਰਹਿਣਾ ਜੋ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 'ਅਛੂਤ' ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? ਜਿੱਥੇ ਮੰਦਰਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਹਨ, ਖੂਹਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਹਰਾਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਵੇਦ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਸੁਣਨ 'ਤੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਕਾ ਪਿਘਲਾ ਕੇ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਕਿਹਾ, "ਜਿਸ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਉਸ ਧਰਮ ਨੂੰ ਧਰਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ।"

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਉਜ

2. ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਹੀ ਕਿਉਂ ਚੁਣਿਆ?

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ੨੧ ਸਾਲ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਵੱਡੇ ਧਰਮ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ: ਇਸਲਾਮ, ਈਸਾਈਅਤ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਜੈਨ ਧਰਮ। ਪਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਕਿਉਂ?

1. ਸਮਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ: ਬੁੱਧ ਨੇ ੨੫੦੦ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, "ਨ ਜੱਚਾ ਵਸਲੋ ਹੋਤੀ, ਨ ਜੱਚਾ ਹੋਤੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋ। ਕੰਮਨਾ ਵਸਲੋ ਹੋਤੀ, ਕੰਮਨਾ ਹੋਤੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋ।" ਭਾਵ ਨਾ ਕੋਈ ਜਨਮ ਤੋਂ ਨੀਚ ਹੈ, ਨਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ। ਕਰਮ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਵੱਡਾ-ਛੋਟਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਹੀ ਗੱਲ ਸੀ ਜੋ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

2. ਤਰਕ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ: ਬੁੱਧ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਲਈ ਨਾ ਮੰਨੋ ਕਿ ਮੈਂ ਬੁੱਧ ਹਾਂ। ਤਰਕ ਦੀ ਕਸੌਟੀ 'ਤੇ ਪਰਖੋ, ਅਨੁਭਵ ਕਰੋ, ਫਿਰ ਮੰਨੋ।" ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਕਰਮ-ਕਾਂਡ ਅਤੇ ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਨਫਰਤ ਸੀ।

3. ਕਰੁਣਾ ਅਤੇ ਅਹਿੰਸਾ: ਬੁੱਧ ਦਾ ਧਰਮ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾਉਂਦਾ। ਉਹ ਜ਼ਾਲਮ ਨਾਲ ਵੀ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਬਦਲਾ ਨਹੀਂ, ਬਦਲਾਅ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

4. ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ: ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਕੋਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਰਮ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਰਮ ਬਦਲ ਕੇ ਵੀ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਭਾਰਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੇ।

3. ੧੪ ਅਕਤੂਬਰ ੧੯੫੬: ਇਤਿਹਾਸਕ ਧੰਮ ਚੱਕਰ ਪਰਿਵਰਤਨ

ਇਹ ਦਿਨ ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਧਾਰਮਿਕ ਇਨਕਲਾਬ ਸੀ। ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਦੀਕਸ਼ਾ

ਭੂਮੀ 'ਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮਹਾਂਸਥਵਿਰ ਚੰਦਰਮਣੀ ਜੀ ਤੋਂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਰਣ ਅਤੇ ਪੰਚਸ਼ੀਲ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਭਗ ੫ ਲੱਖ ਅਨੁਯਾਈਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਮੂਹਿਕ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸੀ।

ਉਸ ਦਿਨ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਨੁਯਾਈਆਂ ਨੂੰ ੨੨ ਪ੍ਰਤਿਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿਵਾਈਆਂ। ਇਹ ਪ੍ਰਤਿਜ਼ਾਵਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 'ਨਵਯਾਨ' ਯਾਨੀ ਨਵੇਂ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਕੁਝ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਤਿਜ਼ਾਵਾਂ ਸਨ:

- ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਮਹੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਾਂਗਾ, ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਾਂਗਾ।
- ਮੈਂ ਰਾਮ ਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇਵਤਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਾਂਗਾ।
- ਮੈਂ ਗਣੇਸ਼, ਗੌਰੀ ਆਦਿ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਾਂਗਾ।
- ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਬੁੱਧ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਹੈ।
- ਮੈਂ ਕਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਹੱਥੋਂ ਕੋਈ ਕਿਰਿਆ-ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਵਾਂਗਾ।
- ਮੈਂ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਇਨਸਾਨ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।
- ਮੈਂ ਸਮਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ।
- ਮੈਂ ਬੁੱਧ ਦੇ ਅਸ਼ਟਾਂਗਿਕ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਾਂਗਾ।
- ਮੈਂ ਦਸ ਪਾਰਮਿਤਾਵਾਂ ਦਾ

ਪਾਲਣ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਤਿਜ਼ਾਵਾਂ ਸਾਫ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਬਰਾਬਰੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਸੀ।

੪. ਨਵਯਾਨ: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ 'ਹੀਨਯਾਨ' ਅਤੇ 'ਮਹਾਯਾਨ' ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ 'ਨਵਯਾਨ' ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ:

1. ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰ: ਪੁਰਾਣਾ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੁਕਤੀ 'ਨਿਰਵਾਣ' 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਨਵਯਾਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਬਰਾਬਰੀ ਹੈ, ਨਿੱਜੀ ਮੁਕਤੀ ਅਧੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਅ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
2. ਕਰਮ-ਕਾਂਡ ਦਾ ਵਿਰੋਧ: ਨਵਯਾਨ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰ ਜਨਮ, ਆਤਮਾ, ਚਮਤਕਾਰ ਵਰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਧੰਮ' ਵਿੱਚ ਬੁੱਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਰਗ-ਦਾਤਾ, ਨਾ ਕਿ ਮੁਕਤੀ-ਦਾਤਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।
3. ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਸੁਮੇਲ: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿ ਧਰਮ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਨਹੀਂ

ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਰਮ ਸਾਨੂੰ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਦਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ।

੫. ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ: ਕੀ ਬਦਲਿਆ?

1. ਮਾਨਸਿਕ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ: ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨਾਲ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 'ਅਛੂਤ' ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ ਖਤਮ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈਮਾਨ ਮਿਲਿਆ। ਹੁਣ ਉਹ ਸਿਰ ਉਠਾ ਕੇ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ।
2. ਨਵੀਂ ਪਛਾਣ: 'ਦਲਿਤ' ਜਾਂ 'ਅਛੂਤ' ਦੀ ਥਾਂ 'ਬੌਧ' ਦੀ ਪਛਾਣ ਮਿਲੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਮਿਤ ਪਛਾਣ ਸੀ।
3. ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, "ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਿਖ ਦਿਓ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਹੁਕੂਮਤ ਕਰਨੀ ਹੈ।" ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੌਧ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਦਰ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਹੈ।
4. ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰ: ਬੌਧ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਜ, ਬਾਲ-ਵਿਆਹ, ਮਿੱਤਕ ਭੋਜ ਵਰਗੀਆਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਵਿਆਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਮਿਲਿਆ।

੬. ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬੁੱਧ ਧਰਮ

ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ੮੫ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੌਧ ਲਿਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ੯੦% ਨਵਯਾਨੀ ਬੌਧ ਹਨ। ਪਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਅਜੇ ਅਧੂਰਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, "ਮੈਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਚਲਾਇਆ, ਤਾਂ ਇਹ ਡੁੱਬ ਜਾਵੇਗੀ।"

ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਰਸਮਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਾ ਰੱਖੀਏ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੁੱਧ ਨੂੰ 'ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਮਾਰਗ' ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ 'ਜਿਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ' ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਅਸ਼ਟਾਂਗਿਕ ਮਾਰਗ — ਸਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਸਹੀ ਸੰਕਲਪ, ਸਹੀ ਵਚਨ, ਸਹੀ ਕਰਮ, ਸਹੀ ਆਜੀਵਿਕਾ, ਸਹੀ ਪ੍ਰਯਤਨ, ਸਹੀ ਸਮ੍ਰਿਤੀ, ਸਹੀ ਸਮਾਧੀ — ਇਹ ਅੱਜ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਜੀਵਨ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਫਰਤ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕਰੁਣਾ, ਮੈਤਰੀ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਹੈ। ਇਹੀ 'ਪ੍ਰਬੁੱਧ ਭਾਰਤ' ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਤ, ਧਰਮ, ਨਸਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਸਿਰਫ 'ਇਨਸਾਨ' ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਸ ਦਿਨ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਮ ਚੱਕਰ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ। "ਬੁੱਧ ਦਾ ਧੰਮ ਤਲਵਾਰ ਦਾ ਧੰਮ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਧੰਮ ਹੈ।" — ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ।

ਗੁਰਇੱਕ ਸਿੰਘ ਪੰਧੋਰ ਕਨੇਡਾ

"ਵਸਾਖੀ" ਸ਼ਬਦ ਕਿਵੇਂ ਬਣਿਆ?

ਵਸਾਖੀ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਲੋਕ 'ਵਿਸਾਖੀ' ਅਰਥਾਤ 'ਵ' ਅੱਖਰ ਨੂੰ ਸਿਹਾਰੀ ਪਾ ਕੇ ਹੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਬੋਲ-ਚਾਲ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਉਚਾਰਨ 'ਵਸਾਖੀ' ਅਰਥਾਤ ਸਿਹਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ 'ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਕੋਸ਼' (ਪੰ.ਯੂ.ਪ.) ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਵਸਾਖੀ' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੀ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਵਸਾਖੀ ਸ਼ਬਦ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਵੈਸਾਖ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੱਧ -ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਵਿੱਚ 'ਸ਼' ਧੁਨੀ ਲਈ ਕੋਈ ਅੱਖਰ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਸਮੇਂ 'ਸ਼' ਧੁਨੀ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦ ਅਕਸਰ ਸ ਅੱਖਰ ਨਾਲ ਹੀ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ : ਸ਼੍ਰੀ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ, ਸ਼ਰੀਰ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸਰ ਆਦਿ:

ਵੈਸਾਖੁ ਸੁਹਾਵਾ ਤਾਂ ਲਗੈ ਜਾ ਸੰਤੁ ਭੇਟੈ ਹਰਿ ਸੋਇ॥
ਜਾਂ ਵੈਸਾਖਿ ਧੀਰਨਿ ਕਿਉ ਵਾਚੀਆ ਜਿਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਛੋਹਿ॥

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਵਸਾਖੀ ਨੂੰ "ਵੈਸਾਖੀ" ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ 'ਵਸੋਆ' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਵੀ ਪਰੰਪਰਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ:

ਘਰਿ ਘਰਿ ਅੰਦਰਿ ਧਰਮਸਾਲ ਹੋਵੈ ਕੀਰਤਨੁ ਸਦਾ ਵਿਸੋਆ।

(ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ)
ਵ ਅੱਖਰ 'ਤੇ ਦੁਲਾਵਾਂ ਦੀ ਲਗ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹੁਣ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਉਤਪਤੀ ਕਿਵੇਂ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ

ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੇ ਮੂਲ ਅਰਥ ਕੀ ਹਨ? ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਸ਼ਬਦਕਾਰੀ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਕੋਈ ਗ਼ੈਬੀ ਜਾਂ ਰੱਬੀ ਵਰਤਾਰਾ ਹੋਵੇ। ਸ਼ਬਦ ਕੋਈ ਉੱਪਰੋਂ ਡਿੱਗੀ ਹੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਮ, ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਸੂਝਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਢਲੀ ਸ਼ਬਦਕਾਰੀ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਧੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬੀੜਨ ਦੀ ਕਲਾ ਤੋਂ ਵਾਕਫ਼ ਸਨ ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀੜਣ ਨਾਲ ਅੱਜ ਇਹਨਾਂ ਕਲਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅਜੋਕਾ ਮਨੁੱਖ ਵੰਚਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅੱਜ ਸ਼ਬਦਕਾਰੀ ਦੀ ਇਹ ਮੁਢਲੀ ਕਲਾ ਅਲੋਪ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਕੀ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਧੁਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ "ਡੀਕੋਡ" (ਪੁਨਰ-ਅਵਲੋਕਨ/ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ) ਕਰ ਕੇ ਦੇਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ? ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕੰਮ ਏਨਾ ਔਖਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਅਤੇ ਵਰਤਾਰੇ ਵੱਲ ਜ਼ਰਾ ਜਿੰਨਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਹੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਗੋਂ ਅੱਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਉੱਤੇ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ੋਰ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਰਥ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ

ਮੇਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਅਸਲੀਅਤ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ। ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮੋਢੀ ਸ਼ਬਦਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ (ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ-ਮੂਲ ਦੇ) ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਧੁਨੀਆਂ (ਅੱਖਰਾਂ/ਲਗਾਂ/ਲਗਾਖਰਾਂ) ਨੂੰ ਬੀੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਮੇਲ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ 'ਹੰ ਦੀ / ਪੰ ਜਾ ਬੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ/ਨਿਰੁਕਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਬਦ-ਵਿਉਤਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ-ਮਿਲਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਦੂਰੋਂ-ਦੂਰੋਂ ਘੇਰ ਕੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਸ਼ਬਦ-ਵਿਉਤਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹੀ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ। ਵਸਾਖ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਨਾਮਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਅੱਜ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਮਨ-ਘੜਤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵੀ ਵਸਾਖ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਨਿਰੁਕਤਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦਕਾਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਗਿਆਨਿਕ/ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੱਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹੋ-ਜਿਹੀਆਂ 'ਸੋਧਾਂ' ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਹੁਦਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

'ਵਸਾਖ' ਸ਼ਬਦ ਦਰਅਸਲ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ: "ਵੈ+ਸਾਖ" ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਲੇ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦ ਸਾਖ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਲਗ-ਪਗ ਸਾਰੇ ਹੀ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਰਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ- ਕਿਸੇ ਰੁੱਖ ਦੀ ਟਾਹਣੀ, ਸ਼ਾਖਾ ਜਾਂ ਡਾਲ ਆਦਿ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਾਂਗ ਇੱਕ ਦੇਸੀ ਸਾਲ ਦੇ ਵੀ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਜਾਣੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਬਾਰਾਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੇ ਹੀ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇਸੀ ਸਾਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਹੀਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ- ਚੇਤ ਜਾਂ ਚੇਤਰ ਅਤੇ ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਦੂਜਾ ਮਹੀਨਾ 'ਵਸਾਖ' ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੱਸ, ਵਸਾਖ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਨਾਮਕਰਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸਿਰਫ਼ ਏਨੀ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ ਦਾ ਦੂਜਾ ਮਹੀਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ ਵਸਾਖ/ਵੈਸਾਖ (ਵੈ+ਸਾਖ)

ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ 'ਵੈ' ਸ਼ਬਦ/ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ- ਦੋ, ਦੂਜਾ ਜਾਂ ਦੂਜੇ (ਬਹੁਵਚਨ) ਆਦਿ। ਵਸਾਖ ਤੋਂ ਹੀ ਵਸਾਖੀ ਸ਼ਬਦ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਹੈ- ਉਹ ਤਿਉਹਾਰ ਜੋ ਹਰ ਸਾਲ ਵਸਾਖ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵ/ਵਿ ਜਾਂ ਵੈ ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਮੂਲ ਦੇ ਵ ਧੁਨੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ: ਵਿਦੇਸ਼ (ਵਿ+ਦੇਸ਼=ਦੂਜਾ ਦੇਸ), ਵਿਸ਼ੇਸ਼ (ਵਿ+ਸ਼ੇਸ਼=ਦੂਜਿਆਂ/ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਦੂਜਾ (ਵੱਖਰਾ/ਅਲੱਗ) ਆਦਿ। ਵਿਭਾਗ (ਵਿ+ਭਾਗ) ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਵੀ ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਜਾਂ ਉਪਭਾਗ ਆਦਿ ਹੀ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਇੱਕ ਹੀ ਮਹਿਕਮੇ ਦੀ ਕੋਈ ਦੂਜੀ ਜਾਂ ਦੂਜੀਆਂ (ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ) ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ। ਵਿਦੇਸ਼ (ਵਿ+ਦੇਸ਼) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ- ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਜਾਂ ਹੋਰ (ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ) ਦੇਸ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਸ਼ਬਦ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵ/ਵਿ ਜਾਂ ਵੈ ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦੋ, ਦੂਜਾ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਆਦਿ ਹੀ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਦੇ ਇੱਕਾ-ਦੁੱਕਾ ਅਰਥ ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਵੀ ਹਨ ਪਰ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅਰਥ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਹਨ।

ਹੁਣ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਹੀ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਵਾਲਾ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਦੋ-ਅਰਥੀ ਸ਼ਬਦ ਕਿਵੇਂ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ? ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਾਡੇ ਇੱਕ ਸਮਕਾਲੀ ਵਿਦਵਾਨ ਦਾ ਮੱਤ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਛਪ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁਢਲੇ ਸ਼ਬਦ-ਘਾੜੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੀ ਘੜੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਵਰਤਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ

ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦੋ-ਅਰਥੀ ਜਾਂ ਤਿੰਨ-ਅਰਥੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਭ ਨਿਰੀਆਂ ਕਿਆਸ-ਅਰਾਈਆਂ ਅਤੇ ਮਨੋ-ਕਲਪਿਤ ਗੱਲਾਂ ਹਨ। ਧੁਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਏਨੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਲੱਖਾ-ਕਰੋੜਾਂ ਸ਼ਬਦ ਹੋਰ ਵੀ ਬਣਾ ਲਏ ਜਾਣ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਕਦੇ ਘਟ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਦੋ ਅਰਥਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦੋ-ਅਰਥੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਦਸ਼ਾ ਸੰਬੰਧੀ ਵੱਖ-ਬੱਖ ਕਲਾਵਾਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਰਲ ਕੇ ਦੋ-ਅਰਥੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਪੁਰਾਤਨ ਸ਼ਬਦਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੀ ਕਸੂਰ ਹੈ? ਕਸੂਰ ਕੇਵਲ ਸਾਡੀ ਸਮਝ, ਅਲਪਗਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਅਸਮਰਥਾ ਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਹੀ ਇਨਕਾਰੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵਸਾਖੀ (ਤਿਉਹਾਰ) ਅਤੇ ਵਸਾਖੀਆਂ (ਲੱਤਾਂ ਤੋਂ ਆਰੀ ਅਪਾਹਜਾਂ ਦੇ ਤੁਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਉਪਕਰਨ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਉੱਪਰੋਂ ਦੋ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤੋਂ ਜੁੜ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਸ਼ਾਖਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ)। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਸਲਾ ਇੱਥੇ ਵੀ ਕੇਵਲ ਧੁਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਸਾਖ ਦੇ ਅਰਥ ਵਸਾਖ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹੋ ਹੀ ਹਨ (ਸਾਲ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸ਼ਾਖਾ ਅਰਥਾਤ ਦੂਜਾ ਮਹੀਨਾ) ਅਤੇ ਵਸਾਖੀ ਦੇ ਉਪਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹੋ (ਉਪਕਰਨ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ) ਹੀ ਹਨ। ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਵ ਧੁਨੀ ਦੇ ਅਰਥ ਦੋ/ਦੂਜਾ (ਮਹੀਨਾ) ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਦੋ (ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ) ਹੀ ਹਨ।

ਅੱਜ ਭਾਵੇਂ ਵਸਾਖੀ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦੇ ਸਾਕੇ ਅਤੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ

ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਲਗ-ਪਗ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਲੋਕ-ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨਾਲ ਬੜੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਜੁੜ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਪਰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਮਕਰਨ ਦੀ ਗਾਥਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕੇਵਲ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਸਾਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸੋ, ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਕਾਰਨ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵੱਡੇ-ਵਡੇਰਿਆਂ ਨੇ ਕੇਵਲ ਧੁਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਸ਼ਬਦ ਘੜੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਸਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦੋ-ਅਰਥੀ ਜਾਂ ਤਿੰਨ-ਅਰਥੀ ਹੋਣ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਵੀ ਕਿਉਂ ਦੇਣਾ ਸੀ? ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 'ਵਸਾਖੀ' ਸ਼ਬਦ ਵਾਂਗ ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਧੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਧੁਨੀ ਵੱਧ ਜਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੋ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਜਣ ਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤਾਂ ਧੁਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸਹਿਜ ਵਰਤਾਰਾ ਮਾਤਰ ਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੱਲ ਕੇਵਲ ਇਸ ਵਿਧਾ ਨੂੰ ਨੀਝ ਨਾਲ ਸਮਝਣ, ਸੋਚਣ ਅਤੇ ਆਤਮਸਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ।

ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪਾਬਲਾ, ਲੰਗੜੇਆ, ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ । ਫੋਨ ਨੰ. 9888403052.

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਤੇ ਪੰਜ ਕਰਾਰ

14 ਅਪ੍ਰੈਲ
ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਜੇ ਪੰਜ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ (ਪੰਜ ਵਾਰੀ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੰਜ ਵਾਰੀ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ, ਪੰਜ ਵਾਰੀ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਛੱਟੇ, ਚੁਲ੍ਹੇ) ਛਕਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ' ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ 'ਸਿੰਘ' ਸ਼ਬਦ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸੀ 'ਬੱਬਰ ਸ਼ੇਰ'

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਘਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਡਾ ਜਨਮ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਵਾਸੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡਾ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇਵਾਂ (ਕੌਰ) ਜੀ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਕੇਸ, ਕੰਘਾ, ਕੜਾ, ਕ੍ਰਿਪਾਨ, ਕਛਹਿਰਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ (ਧਾਰ ਕੇ) ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਲ ਸੁਰਤ ਜੋੜ ਕੇ ਨਿੱਤ-ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸੇਦਰ ਰਹਰਾਸਿ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਿਲਾ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਚਾਰ ਕੁਰਹਿਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ।

1. ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ,
 2. ਪਰ-ਇਸਤਰੀ ਜਾਂ ਪਰ ਪੁਰਸ਼ ਦਾ ਸੰਗ
 3. ਤੰਬਾਕੂ ਦਾ ਸੇਵਨ
 4. ਕੁਠੇ ਮਾਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ।
- * ਕੇਸ :- ਕੇਸ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਕਕਾਰ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਕੇਸ ਮੁਗਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੱਟੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਖੋਪਰੀ ਉਤਰਵਾਉਣੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈ ਪਰ ਜੂੜਾ ਜਾਂ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਕੱਟਣ ਦਿੱਤੇ। ਉਹਨਾਂ ਜਾਨ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਆਂਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ। ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਰਹਿਤਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ।
- ਧਰੇ ਕੇਸ ਪਾਹੁਲ ਬਿਨਾਂ ਭੇਖੀ ਮੂਰਖ ਸਿਖ।
ਮੇਰਾ ਦਰਸ਼ਨ ਨਾਹਿ ਤਿਸੁ ਜੋ ਨਾ ਤਿਆਗੇ ਭਿਖ।
ਕੇਸਾਂ ਕਰਕੇ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਖਾਲਸਾ ਨਿਆਰਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਜਬ ਲਗ ਖਾਲਸਾ ਰਹੇ ਨਿਆਰਾ॥
ਤਬ ਲਗ ਤੇਜ ਦੀਓ ਮੈਂ ਸਾਰਾ॥
ਜਬ ਇਹ ਗਹੈ ਬਿਪਰਨ ਕੀ ਰੀਤ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਦਿਨ ਜੋੜ-ਮੇਲੇ ਕਰਦੇ ਸਨ। 30 ਮਾਰਚ 1699 ਈ: ਨੂੰ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਇਕੱਠ ਬੁਲਾਇਆ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ 80 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਸਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਟੇਜ ਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਗਰਜ ਕੇ ਬੋਲੇ, "ਇੱਕ ਸਿਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਇਹ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿੱਚ ਚੁੱਪ ਛਾ ਗਈ। ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਕੰਬ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਾਰਨ ਤੇ ਤੁੱਲੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਕੱਚੇ-ਪਿੱਲੇ ਸਿੱਖ ਤਾਂ ਦੀਵਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਪਰ ਸਿਦਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਇਹੀ ਸਫਲ ਮੌਕਾ ਸੀ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਤੇ ਫਿਰ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਇੱਕ ਸਿਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।' ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਹੌਰ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਭਾਈ ਦਇਆ ਰਾਮ ਖੱਤਰੀ ਉੱਠਿਆ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਉਸ ਨੂੰ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਮਗਰੋਂ ਖੂਨ (ਲਹੂ) ਨਾਲ ਲਿੱਬੜੀ ਹੋਈ ਕਿਰਪਾਨ ਲੈ ਕੇ ਫਿਰ ਸਟੇਜ ਤੇ ਆਏ ਤੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ, 'ਇੱਕ ਸਿਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।' ਫਿਰ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਭਾਈ ਧਰਮ ਦਾਸ (ਜੱਟ) ਉੱਠਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ ਤੇ ਮੁੜ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲਿੱਬੜੀ ਹੋਈ ਕਿਰਪਾਨ ਲੈ ਕੇ ਫਿਰ ਆ ਕੇ ਕਿਹਾ, 'ਇੱਕ ਸਿਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।' ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਤਿੰਨ ਸਿਰ ਭਾਈ ਮੋਹਕਮ ਚੰਦ (ਛੀਂਬਾ), ਭਾਈ ਹਿੰਮਤ ਰਾਏ ਜਗਨਨਾਥਪੁਰੀ (ਝੀਵਰ) ਅਤੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਚੰਦ (ਨਾਈ) ਦੇ ਲੈ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੰਗਤਾਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕੋ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਦਸਤਾਰਾਂ, ਇੱਕੋ ਰੰਗ ਦੇ ਕੁੜਤੇ, ਕਮਰਕੱਸੇ, ਤੋੜ ਕਛਹਿਰੇ ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਕਿਰਪਾਨਾਂ ਪਹਿਨੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਪੰਜੇ ਸਿੱਖ ਬੜੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਲੱਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਕਈ ਸਿੱਖ ਪਛਤਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਰਬ ਲੋਹ ਦਾ ਬਾਟਾ ਮੰਗਵਾਇਆ ਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ (ਨਿਰਮਲ, ਸਾਫ਼) ਜਲ ਪਾਇਆ। ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇਵਾਂ (ਕੌਰ) ਨੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪਤਾਸੇ ਪਾਏ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਬੀਰ ਆਸਣ ਹੋ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ ਤੇ ਬਾਟੇ ਵਿੱਚ ਖੰਡਾ ਫੇਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਉਹਨਾਂ ਨਾਲੋ-ਨਾਲ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ, ਤ੍ਰੈ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਵੱਯੈ, ਚੌਪਈ ਸਾਹਿਬ, ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਬਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠ ਕੀਤਾ। ਇੰਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ,

ਮੈਂ ਨਾ ਕਰੋਂ ਇਨ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਕੇਸ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨੌਸ਼ਹਿਰਾ ਪੰਨੂਆਂ ਵਿਖੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਅੱਜ ਵੀ ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਕੁਝ ਰੋਮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨਾਭਾ ਦੇ ਖ਼ਾਨਦਾਨ ਪਾਸ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਰ ਨਾਲ ਢੱਕ ਕੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੇਸ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਸੂਲ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਕੋਈ ਇਸ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਕੇ ਅਜਿਹੀ ਕੁਰੀਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹੰਢਲਾ ਮਾਰਨ ਦੀ।

* ਕੰਘਾ:- ਸਿੱਖ ਕੰਘੇ ਨੂੰ ਹਰ ਵਕਤ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਦੇ ਜੂੜੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ/ਬੀਬੀਆਂ ਆਪਣੀ ਗੁੱਤ/ਜੂੜੇ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੰਘਾ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੰਘਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੇਸ ਸਾਫ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਚੁਸਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਸਦਾ ਚੁਸਤ ਅਤੇ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਵੇਰੇ-ਸ਼ਾਮ ਦੋਨੋਂ ਵੇਲੇ ਕੰਘਾ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਤਨਖਾਹਨਾਮਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
ਕੰਘਾ ਦੋਨੋਂ ਵਕਤ ਕਰ ਪਾਗ ਚੁਨੈ ਕਰ ਬਾਂਧਈ।
(ਤਨਖਾਹਨਾਮਾ 'ਚੋਂ)

* ਕੜਾ:- ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੜਾ ਸਰਬ ਲੋਹ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅੱਜ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਗੁਰਸਿੱਖ ਲੋਹੇ/ਸਟੀਲ ਦਾ ਕੜਾ ਹੀ ਬਾਂਹ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਕੜਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੋਇਆ ਕਕਾਰ ਨਹੀਂ ਅਖਵਾ ਸਕਦਾ। ਸਿੱਖ ਦੀ ਬਾਂਹ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਕੜਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

* ਕ੍ਰਿਪਾਨ:- ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜੋ ਕਿਰਪਾ ਨੂੰ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਚਲਾਉਣ ਵੇਲੇ ਰਹਿਮ ਨਾ ਆਵੇ। ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ, ਸਿਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼ਮਸ਼ੀਰ, ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਕਕਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਲਈ ਪਹਿਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਬਹਾਦਰ ਲੋਕ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਦਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਪਾਨਧਾਰੀ ਹੋਣਾ ਸਿੱਖ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਉਸ ਗੁਰੂ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਨੀ। ਸਿੱਖ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਦੇ ਵੀ ਗੁਲਾਮੀ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਜਿਊਂਦਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰਨ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ਸਤਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਵੀ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।
ਜਬ ਹਮਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੇ ਆਵਹੁ।
ਬਣ ਸੁਚੇਤ ਸ਼ਸਤਰ ਸਜਾਵਹੁ।

ਕਮਰ ਕੱਸਾ ਕਰ ਦੇਉ ਦਿਖਾਈ।
ਹਮਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਇ ਅਧਿਕਾਈ।

ਅਥਵਾ:
ਅਸ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਖੰਡੋ ਖੜਗ ਤੁਪਕ ਤਬਰ ਅਰੁ ਤੀਰ॥

ਸੈਫ ਸਰੋਹੀ ਸੈਹਥੀ ਯਹੈ ਹਮਾਰੈ ਪੀਰ॥
(ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ)

ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੰਘੇ ਨਾਲ ਲੱਗੀ ਨਿੱਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ (ਚਿੰਨ੍ਹ) ਜਾਂ ਗਰਦਨ ਦੁਆਲੇ ਪਹਿਨੀ ਨਿੱਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਨੂੰ ਕਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ। ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਸੰਬੰਧੀ ਅਜੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਮੱਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਰਬ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਫ਼ੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਪਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਛੇ ਤੋਂ ਨੌਂ ਇੰਚ ਤੱਕ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਗਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਤਾਂ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਛੋਟੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਜੋ ਗਾਤਰੇ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਪਾਈ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਕਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅੱਜ ਕਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੰਘ/ਵੀਰ ਡੋਰੀ ਵਾਲੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਵੀ ਪਹਿਨਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗਾਤਰੇ ਵਾਲੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਵੀ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

* ਕਛਹਿਰਾ:- ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਛਹਿਰਾ ਵੀ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਛਹਿਰਾ ਰੇਬਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕੱਛਾ, ਜਾਂਘੀਆ, ਨਿੱਕਰ, ਪਟੇਦਾਰ ਕੱਛਾ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ। ਸਿੱਖ ਦਾ ਕਛਹਿਰਾ ਜਿੱਥੇ ਨੰਗੇਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਢੱਕਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸਿੱਖ ਦੇ ਆਚਰਨ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਤੇ ਸੁੱਚਾ ਵੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਪੰਜ ਕਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਕਾਰ ਦਾ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਪੰਜਾਂ ਕਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੰਘ ਲਈ ਉੱਠਦਿਆਂ ਬੈਠਦਿਆਂ, ਸੌਂਦਿਆਂ-ਜਾਗਦਿਆਂ ਹਰ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਰੱਖਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਪੰਜਾਂ ਕਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸੰਗਠਿਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਉਹ ਹਿੰਮਤ ਭਰੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਦੂਜੇ ਗ਼ੈਰ ਸਿੱਖ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੀਬੀ ਮਿਸ ਜੀਨਸ ਕਲਰ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਕੇ ਲੇਖ ਸਮਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ "ਐ ਸਿੱਖ ਵੀਰੋ ! ਜ਼ਰਾ ਆਪਣੇ ਕਕਾਰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਤਾਂ ਵੇਖੋ, ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦਾ ਅੰਤ ਸਾਹਮਣੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੱਜ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ 327ਵਾਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੁੱਭ ਅਵਸਰ 'ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸਤਰਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ।

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.ਲੁਧਿਆਣਾ
1138/63-ਏ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਨਗਰ,
ਗਲੀ ਨੰਬਰ 1, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰੋਡ,
ਜਮਾਲਪੁਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
Emial :-
karnialisnghma@gmail.com

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ-ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾ

ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸੀਹਾ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਭੀਮਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦਾ ਜਨਮ ਬੀਵਾਰਾਮ ਜੀ ਸਿਕਪਾਲ ਤੇ ਮਾਤਾ ਭੀਮਾਬਾਈ ਸਿਕਪਾਲ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ 1891 ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੁਹਾਵੂ, ਹੁਣ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨਗਰ (ਮੱਧ-ਪ੍ਰਾਂਤ, ਅੱਜ ਦੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਦੀ ਛਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਪਿਤਾ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਸਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦੀ 14ਵੀਂ ਸੰਤਾਨ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਰਤਨਾਗਰੀ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਅੰਬਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਸੀ। ਦਲਿਤ ਮਹਾਰ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਛੂਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁਰਵਜਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਫੌਜ ਲਈ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ 1894 ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਏ। ਪਰਿਵਾਰ ਸਿਤਾਰਾ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਸੀ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਾਰੇ, ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰ ਬਲਰਾਮ, ਆਨੰਦਰਾਓ ਤੇ ਭੀਮਰਾਓ ਤੇ ਦੋ ਬੇਟੀਆਂ ਮੰਜੁਲਾ ਤੇ ਤੁਲਸਾ ਹੀ ਬਚ ਸਕੇ ਭਾਵੇਂ ਭੀਮ ਰਾਓ ਦਾ ਉਪਨਾਮ ਸੁਕਪਾਲ ਸੀ ਪਰ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਰਤਨਾਗਰੀ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਅੰਬਾਦਾਵੇ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਪੰਜ ਭੈਣਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੇਵਲ ਭੀਮ ਰਾਓ ਹੀ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕੇ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਛੂਆਛਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਬੰਦੇ ਕੋਲੋਂ ਹੀ ਦੂਰ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਧਾਰ ਬਣਾਕੇ ਪਿਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅਕਸਰ ਸਕੂਲ ਦਾ ਚਪੜਾਸੀ ਹੀ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਉਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਚਪੜਾਸੀ ਛੁੱਟੀ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਪਿਆਸੇ ਹੀ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

"ਨੋ ਪੀਅਨ ਨੋ ਪਾਨੀ" ਦਾ ਸਲੋਗਨ ਬਣਾਇਆ। ਅੰਬੇਦਕਰ ਜੀ ਡਾਇਬਿਟੀਜ਼ ਰੋਗ ਤੋਂ ਪੀੜਿਤ ਸਨ 6 ਦਸੰਬਰ 1956 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਿਆ। ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਅਤੇ ਰਮਾਬਾਈ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦਾ ਇਕੱਲੇਤਾ ਪੁੱਤਰ ਯਸ਼ਵੰਤ ਭੀਮਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦਾ ਜਨਮ 12 ਦਸੰਬਰ 1912 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਵੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁਨ, ਧਾਰਮਿਕ ਕਾਰਕੁਨ, ਅਖਬਾਰੀ ਸੰਪਾਦਕ, ਸਿਆਸਤਦਾਨ, ਅੰਬੇਦਕਰਵਾਦੀ ਬੋਧੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਕਾਰਕੁਨ ਸੀ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਤੇ 17 ਸਤੰਬਰ 1977 ਨੂੰ 64 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਭੋਗ ਕੇ ਫੈਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਲੰਡਨ ਸਕੂਲ ਆਫ ਇਕਨੋਮਿਕਸ ਵਿੱਚੋਂ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਸਨ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ, ਰਸਾਲੇ ਛਾਪਣ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ

ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਨ, ਬਹੁਜਨਾਂ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਸਮਾਜਿਕ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ, ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ, ਜੁਲਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਸੁੱਖ ਪਈ। ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਗੀਰਦਾਰੀ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸੱਤਾ ਦੀ ਬੁ ਆਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਥੇ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨੇ ਸਾਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦਲਿਤ ਬੋਧੀ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਜੋੜ ਲਿਆ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰੀ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ

ਗਣਤੰਤਰ ਦੇ ਮੋਢੀ ਸਨ। ਮਰਾਠੀ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਭਾਵ ਆਦਰਯੋਗ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਡਾਕਟਰ ਭੀਮਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ, ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਮਹਾਨ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰੇ ਅਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਵਜੋਂ ਯਾਦ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ। ਡਾਕਟਰ ਭੀਮਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਅਮਰ ਰਹੇ। ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਜਿੰਦਾਬਾਦ !

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ ਪਿੰਡ ਕੁਲਬੁਰਛਾਂਜ਼ਿਲਾ ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਲ-ਆਬਾਦ # 639/40ਏ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ। ਫੋਨ ਨੰਬਰ : 9878469639

#ਯੋ_ਚੀ_ਯੋਗਰਟ_ਆਈਸਕਰੀਮ

ਕਈ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯੋ ਚੀ ਦੀ ਆਈਸ ਕਰੀਮ ਖਾ ਆਏ ਇਹ ਐਡਿਲੀਡ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਅੱਜ ਸਬੱਬ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਹ ਐਡਿਲੀਡ ਦੇ ਪਾਰਏਡ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਉਸ ਰੋਡ ਤੇ ਗੋਰਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਫੈਸਟੀਵਲ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਾਧੂ ਭੀੜ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਯੋ ਚੀ ਦੇ ਪਾਹੁੰਚ ਹੀ ਗਏ। ਇਥੋਂ ਕੱਪ ਲੈ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਨਪਸੰਦ ਦੇ ਫਲੇਵਰ ਦੀ ਆਈਸ ਕਰੀਮ ਮਸ਼ੀਨ ਚੋ ਆਪੇ ਲੈਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਹੀ ਵਨੀਲਾ, ਸਟੋਬੈਰੀ, ਚਾਕ-ਲੇਟ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਆਮ ਫਲੇਵਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਦੁੱਧ, ਗ੍ਰੀਕ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਯੋਗਰਟ ਜਾਂ ਨਾਰੀਅਲ ਦੇ ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਦਹੀਂ ਵਾਂਗੂ ਹੀ ਜਮਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਹੈਲਦੀ ਕੈਟਾਗਿਰੀ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਮਿੱਠਾ ਕੁਰਨ ਲਈ ਫਲਾਂ ਦੀ ਪਿਊਰੀ, ਸ਼ੂਗਰ

ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਮਿਠਾਸ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰੀਮ ਨੂੰ ਬੇਸ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਟੋਪਿੰਗਜ਼ ਲਈ ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੱਪ ਵਿੱਚ ਮਨਪਸੰਦ ਬੇਸ ਭਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟੋਪਿੰਗ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕਾਊਂਟਰ ਤੇ ਪਏ ਚਾਕ-

ਆਈਸ ਕਰੀਮ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਹਰੇ ਅਤੇ ਸੁੱਕੇ ਫਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੀ ਅਣਗਿਣਤ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਜਿਵੇ ਮੋਚੀ (ਜਾਪਾਨੀ ਮਿਠਾਈ), ਪੋਪਿੰਗ ਪਰਲਜ਼ ਯਾਨੀ ਫਲਾਂ ਦੇ ਜੂਸ ਵਾਲੇ ਮੋਤੀ ਅਤੇ ਨਟੇਲਾ, ਪਿਘਲੀ ਹੋਈ ਚਾਕਲੇਟ, ਫਲਾਂ ਦੀ ਸੋਸ ਨੁਮਾ ਖਾਧ ਪਦਾਰਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਅਤੇ ਖਾਣ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਆਪਣੀ ਪਲੇਟ ਭਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਅਗਲੇ ਕਾਊਂਟਰ ਤੇ ਖੜੀ ਸੇਲਜ਼ਗਰਲ ਆਪਣੀ

ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਬਿੱਲ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪੇਮੈਂਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਆਈਸਕਰੀਮ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਆਈਸ ਕਰੀਮ ਨੂੰ ਦਹੀਂ ਵਾਲੀ ਆਈਸਕਰੀਮ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਹੀਂ ਤੋਂ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਟੇਸਟ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਿਸਟਮ ਵੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਨਵਾਂ ਹੀ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਗੋਰੇ ਕਾਲਿਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਲੱਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਕੜਫੀ ਭਰ ਭਰ ਕੇ ਸੁੱਕੇ ਮੇਵੇ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਪਲੇਟ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕੋਈ ਅੱਠ ਨੌ ਡਾਲਰ ਹੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਆਹੀਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸਾਢੇ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਈਆ। ਕੋਈ ਬਾਹਲੀ ਮਹਿੰਗੀ ਨਹੀਂ। ਉਂ ਗੱਲ ਆ ਇੱਕ। #ਰਮੇਸ਼ਸੇਠੀਬਾਦਲ 9876627233 Yo- Cih Frozen Yogurt 171a The Parade Norwood S A 5067

ਸਮਾਜ ਵੀਰਨੀ ਨਿਊਜ਼

ਖਤਰੇ ਦੇ ਅਲਾਰਮ ਦੀ ਘੰਟੀ

ਮੈਂ ਪਸ਼ੂ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹਾਂ ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਚੂਹੇ ਕੁ ਜਿੱਡੀ ਦੇ ਦਿਨ ਦੀ ਕਤੂਰੀ ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਉੱਦੋਂ ਅੱਖਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੰਘਣੀ ਨਾਲ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਵਾਂਗ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾ ਪਿਲਾ ਕੇ ਵੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਵੇਖ ਕਦ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਪਤਾ ਈ ਨਾ ਲੱਗਿਆ ਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਉਸ ਧੀ "ਲੈਕਸਸ" ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ ਤੇ ਇੱਕ "ਡੋਗ ਲਵਰ" ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮੇਂ ਤੇ ਭੁੱਖ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਗਰਮੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਪਿਆਸ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਠੰਢ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪਿਆਰ ਤੇ ਨਫਰਤ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਕਈ ਦਿਨ ਭੁੱਖੇ ਸੌਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਿਆਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਟਕਾਰਾਂ ਤੇ ਡੰਡੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਗਲੀ ਦੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦਾ ਪੇਟ ਭਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਲੈ ਲਿਆ। ਕਈ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਕੌੜੀ ਨਿਗ੍ਰਾ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਤੇ ਕਈਆਂ ਨਾਲ ਬਹਿਸ-ਦੇ ਬਹਿਸਦੇ ਗੱਲ ਲੜਾਈ ਦੀ ਨੌਬਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ। ਗਲੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੀ ਨਸਬੰਦੀ ਕਰਵਾਉਣਾ ਵੀ ਸਿਰਫ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਸਭ ਦੀ ਨਸਬੰਦੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ "ਕਾਟੋ" ਨਾਂ ਦੀ ਕੁੱਤੀ ਨਸਬੰਦੀ ਤੋਂ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਨਰਕ ਭੋਗਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਸੂਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕੀ ਤਸੱਦਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਇਹ ਤਾਂ ਉਹ ਬੇਜ਼ਬਾਨ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ। ਜਿਹੜੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੀ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਸਬੰਦੀ ਲਈ ਭਿਜਵਾਇਆ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਨਸਬੰਦੀ ਕਰਵਾਈ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਸੁਰਖਰੂ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਤੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕੋਈ ਸੱਟ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਖਾਜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਛ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ ਵੀ

ਮੇਰੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਗਲੀ ਵਾਲੇ ਕੁੱਤੇ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਸਾਢੇ ਕੁ ਬਾਰਾਂ ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਸਵੇਰੇ ਚਾਰ ਵਜੇ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਐਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭੌਂਕਦੇ ਕਿ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੀ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦੇ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੋ ਵਜੇ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੇ ਗੇਟ ਦਾ ਤਾਲਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਵੇਖਣਾ ਤੇ ਕੁਝ ਦੂਜੀ ਗਲੀ ਦੇ ਕੁੱਤੇ ਦਿਖਣੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਜਾ ਕੇ ਆਉਣਾ। ਅਸੀਂ ਇਹੀ ਸੋਚਦੇ ਸੀ ਕਿ ਬਾਹਰਲੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਗਲੀ ਵਾਲੇ ਕੁੱਤੇ ਵਤਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਹਨ ਤੇ ਭੌਂਕਦੇ ਹਨ। ਪੂਰੇ ਪੰਜ ਦਿਨ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਇਹ ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਾਪਰਦੇ ਨੂੰ, ਸਾਨੂੰ

ਵੀ ਕੁਝ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰੀਏ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਐਨਾ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਭੌਂਕਦੇ। ਉਹ ਮੇਰੀ ਪਿਆਰ ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਰ ਹਰਕਤ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ।

ਅੱਜ ਤਾਂ ਸਵੇਰੇ ਚਾਰ ਵਜੇ ਹੱਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭੌਂਕ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਠੇ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ...ਪਰ ਅੱਕੇ ਹੋਏ ਬਾਹਰ ਵੇਖਣ ਨਾ ਗਏ। ਸਵੇਰ ਦੀ ਚਾਹ ਪੀਂਦੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ".....ਹੁਣ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਔਖਾ ਹੈ...ਪੰਜ ਰਾਤਾਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਨੇ.....ਇਹ ਤਾਂ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਸਾਰੀ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਭੌਂਕਦੇ ਰਹਿੰਦੇ

ਹਨ....ਲੋਕ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਈ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਐਨੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ.... ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਕਵਾਉਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਣਾ ਹੈ.... ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਣੀ ਪੈਣੀ ਹੈ....!"

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਤਾਂ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚੁੱਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਘੰਟੇ ਕੁ ਬਾਅਦ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਦੋ ਦੋ- ਚਾਰ ਚਾਰ ਦੇ ਟੋਲੇ ਬਣਾ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੇਰੇ ਹਸਬੈਂਡ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਆ ਕੇ ਦੱਸਣ ਲੱਗੇ, ".... ਕਨੇਡਾ ਵਾਲੇ ਅੰਕਲ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ.....ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ.... ਚੋਰ

ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਲੈ ਗਏ.... ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੁੰਡਾ ਫੇਰ ਗਏ ਨੇ... ਇੱਕ ਗੀਜ਼ਰ, ਏ ਸੀ ਤੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਕੰਬਲ ਪਏ ਹਨ....ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਰਾਤ ਨੂੰ ਲਿਜਾਣੇ ਸਨ....!"

ਇਹ ਸਭ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਵੀ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੀ। ਮੈਂ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਲੱਗੀ। ਸੀ ਸੀ ਟੀ ਵੀ ਦੇ ਕੈਮਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਆਉਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਕੋਈ ਆਖੇ, "....ਸਵੇਰੇ ਜਦੋਂ ਚਾਰ ਵਜੇ ਕੁੱਤੇ ਬਹੁਤ ਭੌਂਕਦੇ ਸੀ ਉਦੋਂ.....ਚੋਰ ਭੱਜ ਕੇ ਗਏ ਨੇ....!"

ਕੋਈ ਆਖੇ, ".... ਐਨਾ ਸਮਾਨ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਨੀ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ... ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਲੱਗਦਾ...!"

"ਹਾਂ.... ਆਪਣੀ ਗਲੀ ਦੇ ਕੁੱਤੇ ਤਾਂ..... ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਕਿੰਨਾ ਭੌਂਕਦੇ ਨੇ....!"

"....ਸੀ ਸੀ ਟੀ ਵੀ ਵਿੱਚ ਆਇਆ.... ਆਪਣੀ ਗਲੀ ਵਾਲੇ ਕੁੱਤੇ ਸਵੇਰੇ ਚਾਰ ਵਜੇ.... ਗਲੀ ਦੇ ਮੋੜ ਤੱਕ....ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਭੱਜੇ ਗਏ ਹਨ....!"

".... ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਚੋਲਾ ਪਾਇਆ.... ਆਪਾਂ ਈ ਨੀ ਸਮਝੇ....!"

".... ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਵੇਲੇ ਕੁੱਤੇ ਭੌਂਕਦੇ ਸੀ....ਚੋਰ ਉਦੋਂ ਈ ਆਉਂਦੇ ਸੀ...ਸੀ ਸੀ ਟੀ ਵੀ ਵਿੱਚ ਆਇਆ...!"

"....ਇਹ ਕਦੇ ਐਵੇਂ ਨੀ ਭੌਂਕਦੇ.... ਕੋਈ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਆ... ਤਾਂ ਹੀ ਭੌਂਕਦੇ ਨੇ....!"

ਇਸ ਚੋਰੀ ਦੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਦੇ ਹੀਰੋ ਮੇਰੀ ਗਲੀ ਦੇ ਕੁੱਤੇ ਸਨ। ਹੋਣ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ...ਬਿਨਾਂ ਸਵਾਰਥ, ਬਿਨਾਂ ਤਨਖਾਹ ਲਏ ਉਹ ਬੇਅਰਾਮ ਹੋ ਕੇ...ਭੌਂਕ ਭੌਂਕ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਮੈਨੂੰ ਐਨੀ ਵੱਡੀ ਚੋਰੀ ਦਾ ਦੁੱਖ ਤਾਂ ਹੈ ਸੀ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਬੇਜ਼ਬਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਫਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਹੀ ਸੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਆਪ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲਾਜ ਰੱਖੀ ਸੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸੇ ਜ਼ੁਬਾਨ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਤੁਏ ਤੁਏ" ਕਰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਰੱਬ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਮਨਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹਨਾਂ "ਬਿਨਾਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ" ਦੀ ਸੇਵਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉਹ ਹੁਣ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੇ ਭੌਂਕਣ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਦਾ ਅਲਾਰਮ ਦੀ ਘੰਟੀ ਸਮਝ ਕੇ ਚੌਕੰਨੇ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ।

ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸਰਾਓ... 9988901324

ਕਲਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ

ਪੇਂਟਿੰਗ

Painting

ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ,
ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ,
ਮਿਤਰ ਪਿਆਰਿਆਂ

ਦੀਆਂ ਪੇਂਟਿੰਗ ਬਣਾ ਕੇ
ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ

ਚਾਰ ਚੈਨ

ਲਗਾਓ ਜੀ

DELIVERY ALL WORLD

Payment in Advance

ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਫੋਟੋ ਵਟਸਐਪ ਨੰਬਰ

+91-97794-70626 ਤੇ ਭੇਜੋ

ਚਿੱਤਰਕਾਰ
ਰਾਜੇਸ਼ ਨਾਰਾਗਾ

Samaj Weekly

ਸਮਾਜ

ਵੀਕਲੀ

Punjabi, Hindi & English Newspaper - UK & EU Edition

ਸਾਡੇ DIGITAL MEDIA ਨਾਲ ਜੁੜੋ

ਸਾਨੂੰ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੇ ਲਾਇਕ ਕਰੋ

ਸਾਨੂੰ ਐਕਸ ਤੇ ਫਾਲੋ ਕਰੋ

ਸਾਡੇ ਵਟਸਅੱਪ ਨਾਲ ਜੁੜੋ ਅਤੇ ਪਾਓ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਬੇਹਤਰੀਨ ਖਬਰਾਂ

ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਓ ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਰੋਜਾਨਾ PDF ਉਹ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁੱਫਤ

ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

+44 7878 456484 email:-Samajweekly@gmail.com